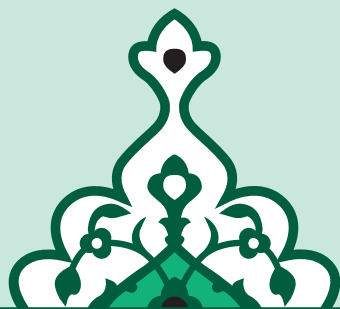

آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های
برنامه آموزشی جاری سطح یک
حوزه‌های علمیه

مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه / معاونت آموزش

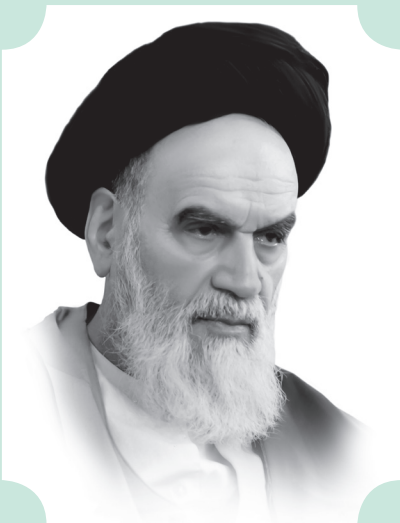
آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های برنامه آموزشی جاری سطح یک
حوزه‌های علمیه به ضمیمه جداول درسی و معرفی منابع آموزشی
مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه / معاونت آموزش
شهر مقدّس قم / ۱۴۰۴ ش

آدرس:

قم، جمکران، بلوار انتظار، مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه

معاونت آموزش

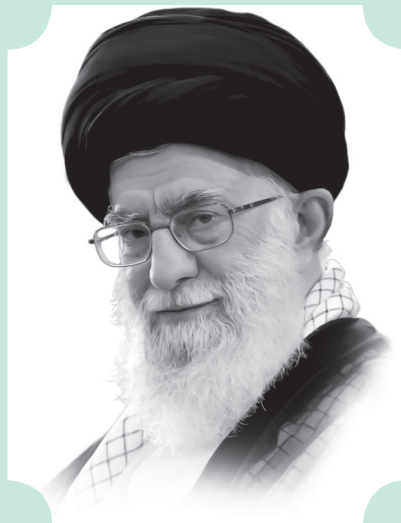
تلفن: ۰۲۵-۳۳۱۳۳۹۶۶

رهبر کبیر انقلاب اسلامی
ایران حضرت امام خمینی
؟ره؟

اما در مورد دروس تحصیل و تحقیق حوزه‌ها، این‌جانب معتقد به فقه سنتی و اجتهاد جواهری هستم و تخلف از آن را جایز نمی‌دانم... مجتهد باید به مسائل زمان خود احاطه داشته باشد... حوزه‌ها و روحانیت باید نبض تفکر و نیاز آینده جامعه را همیشه در دست خود داشته باشند و همواره چند قدم جلوتر از حوادث، مہیای عکس‌العمل مناسب باشند...

(منشور روحانیت)

مقام معظم رهبری
حضرت آیت الله العظمی
خامنه‌ای حفظه‌الله

یک برنامه جامع درسی حوزه‌ای، با درجه‌بندی و طبقه‌بندی حساب شده همچنان در حوزه‌ها جایش خالی است... از جمله چیزهایی که حوزه احتیاج دارد یک نظام تعلیم و تربیت است تا در آن وقت‌ها هدر نرود، امروز دیگر روزی نیست که ما اجازه بدهیم یک روز یا یک ساعت از عمر جوانی متدین و آماده برای تلاش و مجاهدت در راه‌دین یعنی یک‌طلبه‌هدررود (حوزه و روحانیت، ج ۲، ص ۳۲)

فہرست مطالب

بخش اول: کلیات ۲

تعاریف ۲

کلیات آیین‌نامه آموزشی ۵

۱- ثبت‌نام و پذیرش ۵

۲- نظام آموزشی ۵

۳- برنامه‌ریزی درسی ۷

۴- حضور و غیاب ۷

۵- خدمات آموزشی ۸

۶- ارزشیابی تحصیلی ۹

۷- فراغت از تحصیل ۱۰

بخش دوم: پذیرش ۱۱

فرآیند کلی سنجش و پذیرش ۱۱

فصل اول: مدارس متقاضی پذیرش ۳۱

مدارس مجاز به پذیرش ۱۳

فصل دوم: پذیرش مقدماتی داوطلبان ورود به حوزه‌های علمیه ۱۵

مرحله اول: ثبت‌نام ۱۵

مرحله دوم: آزمون کتبی ۲۱

مرحله سوم: مصاحبه و مشاوره ۲۲

فصل سوم: پذیرش نهایی داوطلبان ورود به حوزه‌های علمیه ۲۴

فصل چهارم: نحوه رسیدگی به درخواست‌ها در کمیسیون پذیرش

استان ۲۸

بخش سوم: امور اجرایی و تحصیلی ۳۱

فصل اول: برنامه ریزی دروس و کلاس درس ۳۱

الف) انتخاب درس ۳۱

ب) برنامه ریزی کلاس‌های درسی ۳۵

ج) انتخاب استاد از غیر محل تحصیل در دروس فقه و اصول سطح یک ۳۶

د) فعالیت‌های کلاسی ۳۸

فصل دوم: جداول درسی و منابع آموزشی ۵۰

الف) جداول درسی نیم‌سال‌های مختلف و ساعات آن‌ها ۵۰

ب) منابع درسی و محدوده‌های آن‌ها ۵۵

فصل سوم: حضور و غیاب ۸۱

فصل چهارم: امتحانات ۸۲

الف) امتحانات کتبی ۸۲

ب) امتحانات شفاهی ۸۷

فصل پنجم: ارزیابی پیشرفت تحصیلی ۹۲

بخش چهارم: خدمات آموزشی ۹۳

فصل اول: مرخصی تحصیلی ۹۳

فصل دوم: انتقالات ۹۵

فصل سوم: شیوه نامه تطبیق سازی دروس در انتقالات ۹۷

- فصل چهارم: مهمان ۱۰۲
- فصل پنجم: منع و انصراف از تحصیل ۱۰۳
- الف) منع از تحصیل ۱۰۳
- ب) انصراف از تحصیل ۱۰۴
- ج) بازگشت به تحصیل ۱۰۵
- فصل ششم: رسیدگی به امور تحصیلی طلاب ۱۰۷
- بخش نهم: تکمیل سطح و فارغ التحصیلی ۱۱۰
- فصل اول: مقاطع حوزوی و فارغ التحصیلی از سطح یک ۱۱۰
- الف) مقاطع و سطوح حوزوی ۱۱۰
- ب) فارغ التحصیلی از سطح یک ۱۱۱
- فصل دوم: تحقیق پایانی ۱۱۳
- تعریف ۱۱۳
- بخش ششم: پیوست ها ۱۱۹
- پیوست ۱: شرایط نظام وظیفه ۱۱۹
- پیوست ۲: دستور العمل اجرایی مشاوره ۱۲۱
- مرحله اول مشاوره: آزمون های روان شناختی ۱۲۱
- مرحله دوم مشاوره: مصاحبه روان شناختی ۱۲۱
- پیوست ۳: دستور العمل تشکیل کمیسیون پذیرش استان ۱۲۵
- پیوست ۴: دستور العمل برگزاری دوره میثاق طلبگی ^(۱) ۹۲۱
- تعریف دوره ۱۳۰

اهداف	۱۳۰
زمان برگزاری، مخاطبین و مجری دوره	۱۳۱
شیوه اجرا	۱۳۱
پیوست ۵: نحوه برگزاری دوره «میثاق آموزشی» به صورت مستقل. ۱۴۵	
پیوست ۶: شورای تخصصی آموزش استان	۱۴۷
پیوست ۷: تقویم تحصیلی	۱۵۰
پیوست ۸: دستورالعمل نحوه پذیرش طلاب فاقد تحصیلات تحت برنامه	
مرکز مدیریت حوزه های علمیه	۱۶۰
ارزشیابی علمی	۱۶۱
پیوست ۹: آیین نامه گروه علمی - تربیتی	۱۶۷
(واحدهای آموزشی حوزه های علمیه، سطوح عالی و دروس خارج)	۱۶۷
بخش اول - کلیات	۱۶۷
بخش دوم - اقسام گروه های واحدهای آموزشی (قم و شهرستان ها)، اعضاء، شرایط و:	۱۶۹
بخش سوم - وظایف گروه های واحدهای آموزشی	۱۷۲
بخش چهارم - گروه های علمی - تربیتی سطوح عالی و دروس خارج حوزه علمیه قم	۱۷۵
بخش پنجم - وظایف مدیران و دبیران گروه های واحدهای آموزشی و سطوح عالی و:	۱۷۸
بخش ششم - تأمین حق الزحمه	۱۸۰
بخش هفتم - برگزاری گردهمایی های گروه های علمی - تربیتی	۱۸۱

آیین نامه برنامه درسی سطح یک جاری

حوزه‌های علمیه

سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۵

بخش اول: کلیات

تعاریف

داوطلب: فردی است که جهت تحصیل در حوزه‌های علمیه ثبت‌نام نموده و در حال گذراندن مراحل پذیرش می‌باشد.

طلبه: فردی که تمامی مراحل پذیرش را گذرانده و دارای کد تحصیلی فعال در مرکز مدیریت بوده و تحت برنامه به صورت رسمی اشتغال به تحصیل دارد.

مدرسه علمیه: واحد آموزشی که با مجوز فعالیت آموزشی از شورای گسترش مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه و مطابق با آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های ابلاغی فعالیت می‌کند و به اختصار مدرسه نامیده می‌شود.

فرآیند پذیرش: به سلسله مراحل و فعالیت‌هایی گفته می‌شود که توسط مجموعه‌های مختلف و مرتبط بر اساس ضوابطی معین و مشخص، جهت احراز

شرایط و امتیازات متقاضی، از بدو ثبت‌نام تا پذیرش نهایی داوطلب صورت می‌گیرد و به اختصار فرآیند نامیده می‌شود.

گروه آموزشی: به تقسیم‌بندی داوطلبین و متقاضیان ورود به حوزه با توجه به مقطع تحصیلی کلاسیک آن‌ها گفته می‌شود که دارای سه گروه آموزشی و به شرح ذیل می‌باشد:

• **گروه اول:** شاغلین به تحصیل در پایه هشتم، نهم یا دهم آموزش و پرورش؛
• **گروه دوم:** شاغلین به تحصیل در پایه یازدهم و دوازدهم و یا دانشجوی دارای حداکثر ۳۰ واحد؛

• **گروه سوم:** دانشجوی دارای بیش از ۳۰ واحد درسی و یا دارای مدرک کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکترا.

استاد^(۱): روحانی فاضلی است که برخوردار از توانایی لازم جهت تعلیم و تربیت طلاب علوم دینی در یکی از علوم مورد نیاز حوزه علمیه بوده و طبق ضوابط، اشتغال به تدریس در حوزه‌های علمیه دارد.

نیم‌سال تحصیلی: مدت زمان آموزشی است که نیمی از سال تحصیلی را شامل شده و در آن دروس حوزوی به صورت رسمی از سوی مدارس تحت پوشش ارائه می‌گردد.

سنوات تحصیلی (طول دوره): مدت زمان مجاز برای اتمام یک دوره تحصیلی را سنوات تحصیلی یا طول دوره می‌نامند.

سطح: به هر دوره تحصیلی حوزوی با اهداف مشخص که منجر به ارائه گواهی پایان دوره به طلاب می‌گردد، سطح تحصیلی می‌گویند.^(۲)

۱. به عبارت دیگر: استاد حوزه علمیه روحانی فاضلی است که براساس مصوبه ۹۴۴ شورای عالی حوزه‌های علمیه، مراحل جذب و گزینش او انجام پذیرفته است و در واحدهای آموزشی تحت برنامه مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه یا در مدرسه‌های رسمی حوزه علمیه قم اشتغال به تدریس دارد.
۲. سفیران هدایت در حال حاضر در سطح ۲ و ۳ مصوب شده و اجرا می‌گردد.

واحد آموزشی: مدرسه علمیه بلندمدت، سفیران هدایت، مرکز تخصصی،
مؤسسه آموزش عالی حوزوی یا مجتمع عالی حوزوی که دارای مجوز رسمی
فعالیت، از شورای گسترش می باشد.
گروه علمی- تربیتی: جمعی متشکل از اساتید واحد آموزشی که بر اساس شرح
وظایف مصوب فعالیت می کنند.

کلیات آیین نامه آموزشی^(۱)

۱- ثبت نام و پذیرش

ماده ۱: داوطلبان ورود به حوزه‌های علمیه پس از قبولی در فرآیند سنجش علمی و گزینش، به عنوان طلبه پذیرفته خواهند شد.

ماده ۲: کسانی که دروس مقدمات یا سطح یک و یا دو را به صورت آزاد و خارج از برنامه مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه گذرانده‌اند، در صورت داشتن شرایط می‌توانند پس از طی فرآیند سنجش علمی و گزینش، در حوزه‌های علمیه پذیرش شوند.

۲- نظام آموزشی

ماده ۳: نظام آموزشی در برنامه آموزشی حوزه‌های علمیه حضوری، نیم‌سال^(۲) و درسی ساعتی است.

ماده ۴: هر سال تحصیلی از دو نیم‌سال مستقل تشکیل شده و قبولی یا عدم قبولی در هر درس از هر نیم‌سال، به همان درس محدود می‌شود.

ماده ۵: در هر سال تحصیلی، علاوه بر دو نیم‌سال تحصیلی، برگزاری دوره تابستانی نیز مجاز می‌باشد.

ماده ۶: طول مدت تحصیل در برنامه آموزشی جاری سطح یک، به طور معمول ۶ سال؛ طی ۱۲ نیم‌سال و حداکثر ۸ سال طی ۱۶ نیم‌سال می‌باشد.

تبصره: کاهش سنوات تحصیل برای طلاب واجد شرایط بر اساس ضوابط مربوطه از طریق دوره‌های تابستانی^(۳) یا اخذ درس مازاد^(۴) و یا استفاده حداکثری از تقویم آموزشی

۱. در بخش کلیات آیین‌نامه آموزشی اصول و ضوابط اصلی و کلی آموزشی به صورت اجمالی بیان شده است و در فصول بعدی دستورالعمل‌ها و ضوابط تفصیلی ذکر شده است.

۲. در نظام آموزشی نیم‌سال تمام ارزیابی‌ها و ارزشیابی‌ها به صورت نیم‌سال انجام می‌گیرد اما انتخاب واحد می‌تواند به صورت سالانه و در ابتدای هر سال تحصیلی انجام شود.

۳. دستورالعمل برگزاری دوره‌های تابستانی در بخش سوم، فصل اول آمده است.

۴. دستورالعمل اخذ درس به صورت مازاد در بخش سوم، فصل اول آمده است.

و همچنین افزایش سنوات تحصیل با رعایت حداقل و حداکثر ساعات مجاز برای انتخاب درس بلامانع است.

ماده ۷: مدارس علمیه، می توانند دوره های تابستانی را پس از اخذ مجوز از شورای آموزش استان و طبق ضوابط و شرایط ابلاغی معاونت آموزش ستاد برگزار کنند.

ماده ۸: تقویم تحصیلی مدارس در هر سال تحصیلی (شامل ایام درسی، ایام امتحانی و دوره تابستانی) پس از تصویب در شورای مدرسه و تأیید مدیریت حوزه علمیه استان طبق ضوابط ابلاغی معاونت آموزش ستاد لازم الاجرا می باشد.

ماده ۹: طلبه متعهد است در زمان تحصیل در سطح یک به صورت تمام وقت و حضوری در تمام برنامه های درسی و غیر درسی مدرسه شرکت نماید.

ماده ۱۰: طلبه تا پیش از تکمیل سطح دو نمی تواند همزمان در مراکز غیرحوزوی تحصیل کند.

تبصره: هرگونه تحصیل همزمان پس از تکمیل سطح دو و صرفاً بر اساس ضوابط و آیین نامه مربوطه، امکان پذیر می باشد.

ماده ۱۱: ارائه دروس مصوب برنامه آموزشی جاری و رعایت منابع آموزشی آنها و همچنین برنامه ریزی دروس بر اساس آنها ضروری می باشد.

تبصره: در صورتی که مدرسه برای تکمیل محدوده درس، نیاز به اضافه کردن ساعات

درسی برای هر درس را داشته باشد می تواند با پیشنهاد معاون آموزش مدرسه و تصویب

شورای مدرسه در این خصوص اقدام نماید. همچنین کم کردن ساعات درسی به شرط

تکمیل محدوده و عدم اختلال در یادگیری طلاب تا سقف ۲۰ درصد ساعات تعیین شده برای

هر درس، با پیشنهاد معاون آموزش مدرسه و تصویب شورای مدرسه بلامانع است.

ماده ۱۲: مدت زمان مجاز تحصیل در حوزه های علمیه، گذراندن ۱۵۰۰ ساعت درسی

در حداقل یک سال و حداکثر سه سال تحصیلی طبق ضوابط بوده و محاسبه رشد

تحصیلی طلاب بر اساس مقدار ساعت مذکور می باشد.

تبصره: در صورت عدم گذراندن ۱۵۰۰ ساعت درسی در حداکثر سه سال تحصیلی، در

خصوص و ضعیّت تحصیلی طلبه مطابق دستورالعمل رسیدگی به امور تحصیلی طلاب اقدام خواهد شد.

۲- برنامه ریزی درسی

ماده ۱۳: طلاب، قبل از شروع هر نیم سال تحصیلی، موظف به انتخاب درس مطابق ضوابط می باشند.

ماده ۱۴: مقدار انتخاب درس در هر نیم سال حداقل ۳۱۰ و حداکثر ۴۲۵ ساعت می باشد.

تبصره: تقاضای انتخاب درس کمتر از حد معمول، در صورت تأیید اضطرار از سوی شورای مدرسه، تا حداقل ۱۷۰ ساعت جایز است.

ماده ۱۵: در صورت وجود ناقصی از دروس نیم سال های گذشته، انتخاب درس در نیم سال جدید، تنها پس از انتخاب درس ناقصی مجاز می باشد.

ماده ۱۶: در صورت داشتن شرایط، طلاب می توانند نسبت به ادامه تحصیل از طریق انتخاب درس مازاد در طول نیم سال و یا شرکت در دوره تابستانی اقدام نمایند.

ماده ۱۷: شرکت در دوره آموزشی تابستانی و انتخاب درس در آن برای همه طلاب، با رعایت شرایط و ضوابط مربوطه بلامانع است.

ماده ۱۸: رعایت حد نصاب لازم برای تشکیل کلاس در ابتدای هر نیم سال، مطابق ضوابط ضروری می باشد.

ماده ۱۹: کلاس درس، با معرفی و حضور استاد دارای حکم تدریس رسمیت می یابد.

ماده ۲۰: استاد، موظف به حضور مستمر و تدریس کامل منبع و محدوده درسی مطابق جدول درسی هر نیم سال تحصیلی است.

ماده ۲۱: در برخی از دروس، طلاب پس از اخذ مجوز از مدرسه خود، مجاز به شرکت در کلاس درس استادی غیر از مدرسه محل تحصیل خود می باشند.

۴- حضور و غیاب

ماده ۲۲: حضور طلبه در همه جلسات درسی و امتحانی الزامی است.

ماده ۲۳: غیبت طلبه در بیش از حد مجاز ساعات تعیین شده هر درس، موجب حذف آن درس می‌شود و در این صورت، طلبه باید آن درس را دوباره به صورت حضوری بگذراند.

۵- خدمات آموزشی

ماده ۲۴: طلاب مطابق ضوابط و در مواقع ضروری می‌توانند از مرخصی تحصیلی استفاده نمایند.

تبصره: مدت زمان مرخصی جزء حداکثر سنوات مجاز تحصیل محسوب می‌گردد.

ماده ۲۵: انتقال طلبه دارای وضعیت فعال آموزشی از مدرسه‌ای به مدرسه دیگر، بلامانع است.

ماده ۲۶: طلبه تا پیش از نهایی شدن انتقال و تغییر کد محل تحصیل، از طلاب مدرسه مبدأ محسوب شده و طبق ضوابط باید در درس حضور مستمر داشته باشد و از کلیه مزایای آموزشی و خدماتی مدرسه مبدأ برخوردار است.

ماده ۲۷: اخذ درس به صورت مهمان، در برخی از درس‌ها یا همه آن‌ها، حداکثر در چهار نیم‌سال تحصیلی، بر اساس ضوابط بلامانع می‌باشد.

ماده ۲۸: انصراف از تحصیل فقط به درخواست خود طلبه صورت می‌پذیرد و هرگونه تقاضای انصراف از تحصیل باید به صورت کتبی به شورای مدرسه ارائه شود و پس از تأیید، انصراف قطعی خواهد شد.

تبصره: هیچ واحد آموزشی و یا مدیریتی نمی‌تواند نسبت به اجبار طلبه به انصراف از تحصیل اقدام نماید.

ماده ۲۹: در صورت بروز برخی از مشکلات آموزشی، طلبه از ادامه تحصیل منع شده و ادامه تحصیل ایشان منوط به بررسی وضعیت آموزشی او در شورا و کمیسیون مربوطه می‌باشد.

۶- ارزشیابی تحصیلی

ماده ۳۰: اخذ امتحان کتبی از دروس بر اساس محدوده مصوب و ابلاغی آن درس، می‌باشد.

ماده ۳۱: برگزاری امتحان هر درس بلافاصله بعد از اتمام کلاس‌های آن درس (با رعایت سایر شرایط مانند اتمام محدوده و برگزاری ساعات درسی مصوب)، بلامانع است.

ماده ۳۲: امتحان تنها از طلاب رسمی حوزه به عمل می‌آید و تمام طلاب موظف به شرکت در امتحان دروس انتخابی خود در مدرسه محل تحصیل هستند.

ماده ۳۳: طرح سؤال‌های امتحانی در تمام موسسه‌های امتحانی (اصلی، تجدیدی و...)، بر عهده استاد مدرسه در همان درس و بر اساس اصول و ضوابط ارائه شده از سوی معاونت آموزش ستاد می‌باشد.

تبصره: در صورت تعدد یک درس و اساتید آن در مدرسه با تصویب گروه علمی - تربیتی، ارائه سؤال مشترک مجاز خواهد بود.

ماده ۳۴: در تعدادی از موضوعات، حسب آیین‌نامه‌های مربوطه، امتحان شفاهی به عمل خواهد آمد که نمره آن به صورت مستقل تحت یک عنوان درسی ثبت خواهد شد.

ماده ۳۵: در هر نیم‌سال تحصیلی بخشی از نمره نهایی هر درس به فعالیت‌های کلاسی اعم از پژوهش درسی، مباحثه، امتحانات هفتگی و... اختصاص می‌یابد.

ماده ۳۶: نمره قبولی در هر درس، ۱۲ می‌باشد.

ماده ۳۷: در صورتی که طلاب پس از حضور مستمر در کلاس، موفق به کسب نمره قبولی نشوند، لازم است مطابق شرایط و ضوابط مجدداً در امتحان یا کلاس آن درس شرکت کرده و نمره قبولی را کسب نمایند.

ماده ۳۸: نمرات همه دروس، اعم از قبولی و عدم قبولی، جزو سوابق تحصیلی طلبه ثبت و در معدل آن نیم‌سال و سال تحصیلی محاسبه شده ولی در معدل نهایی سطح و مقطع تحصیلی فقط نمرات دروس قبول شده محاسبه می‌گردد.

۲- فراغت از تحصیل

ماده ۳۹: طلبه در صورت گذراندن همه دروس مصوب سطح یک و کسب حداقل معدل ۱۴ در آن سطح، فارغ التحصیل محسوب شده و می‌تواند برای دریافت مدرک تحصیلی مربوطه اقدام کند.

ماده ۴۰: طلبه پس از پایان کلیه دروس سطح یک می‌تواند جهت ادامه تحصیل در سطح دو تا قبل از آغاز سال تحصیلی نسبت به ثبت‌نام در واحد آموزشی رسمی دارای مجوز اقدام نماید.

ماده ۴۱: در صورت عدم ثبت‌نام طلبه برای ادامه تحصیل در سطح دو، پرونده حوزوی طلبه به عنوان فارغ التحصیل در سطح یک به بخش فارغ التحصیلان منتقل شده و بازگشت به تحصیل و یا ارائه خدمات حوزوی او بر اساس ضوابط مربوطه خواهد بود.

بخش دوم: پذیرش

فرآیند کلی سنجش و پذیرش

ماده ۱: سنجش و پذیرش حوزه‌های علمیه برای تحصیل در مقاطع مختلف به شرح ذیل می‌باشد:

الف: پذیرش داوطلب ورود به حوزه‌های علمیه؛

ب: پذیرش طلاب فارغ‌التحصیل از حداقل سطح یک حوزه‌های علمیه جهت

ادامه تحصیل در یکی از واحدهای آموزشی حوزوی.^(۱)

ماده ۲: پذیرش داوطلبان ورود به حوزه‌های علمیه طی مراحل ذیل انجام می‌گیرد:

۱- ثبت نام؛

۲- آزمون کتبی؛

۱. با توجه به اینکه این آیین‌نامه برای داوطلبان ورود به حوزه‌های علمیه تدوین شده است، سنجش و پذیرش طلاب برای مراکز تخصصی و مؤسسات آموزش عالی مطابق دستورالعمل‌های مربوطه خواهد بود.

۳- مصاحبه و مشاوره؛

۴- میثاق طلبگی (در دو بخش تربیتی و آموزشی)؛

۵- تحقیقات محلی؛

۶- سنجش سلامت.

تبصره ۱: شرکت در مرحله چهارم منوط به گذراندن و اخذ امتیاز لازم در مراحل قبل و ثبت نتایج آن در سامانه می باشد.

تبصره ۲: مرکز مدیریت حوزه های علمیه، پس از قبولی داوطلبان در مرحله «مصاحبه و مشاوره» جهت احراز برخی از شرایط عمومی مندرج در ماده ۱۲ همین آیین نامه، از طریق تحقیقات محلی، اقدام می نماید.^(۱)

تبصره ۳: عدم شرکت در هر یک از مراحل یا عدم کسب امتیاز لازم از هر مرحله یا مجموع مراحل موجب لغو پذیرش داوطلب خواهد شد.

ماده ۳: تقویم سالیانه جهت مراحل سنجش و پذیرش در حوزه های علمیه توسط معاونت آموزش حوزه های علمیه تعیین و ابلاغ می گردد.

تبصره: مدیریت های استانی می توانند نسبت به تنظیم زمان بندی و اعلام تقویم استانی با رعایت تقویم اعلامی از سوی معاونت آموزش حوزه های علمیه، حسب شرایط استان خود اقدام نمایند.

۱. دستورالعمل و نحوه انجام تحقیقات محلی و فرایند آن در همین بخش آمده است.

فصل اول: مدارس متقاضی پذیرش

مدارس مجاز به پذیرش

ماده ۴: دارا بودن شرایط ذیل برای پذیرش مدارس علمیه ضروری می باشد:

- ۱- داشتن مجوز فعالیت آموزشی در سطح یک بلندمدت و یا سطح دو سفیران هدایت از شورای گسترش حوزه های علمیه؛
- ۲- تکمیل و مشخص بودن کادر علمی و اجرایی مدرسه؛
- ۳- داشتن ظرفیت و فضای لازم و مناسب برای امور آموزشی و خوابگاهی؛
- ۴- کسب امتیاز لازم در ارزیابی عملکرد مدرسه در حوزه های اجرایی، آموزشی، پژوهشی و تهذیبی براساس شاخص های ابلاغی؛
- ۵- موفقیت در جذب و پذیرش سال گذشته؛
- ۶- صلاحدید و موافقت کمیسیون پذیرش استان.

تبصره ۱: ارائه مجوز فعالیت آموزشی از سوی شورای گسترش تا زمان شروع ثبت نام و پذیرش ضروری بوده و در صورت عدم ارائه مجوز، پذیرش مدرسه در آن نوبت منتفی خواهد شد.

تبصره ۲: تأیید مناسب بودن مکان و فضای مدرسه قبل از ارائه اطلاعات به کمیسیون پذیرش ستاد برعهده مدیریت امور اداری مالی مدیریت های استانی می باشد.

ماده ۵: مدرسه می تواند حداکثر تا پنجاه درصد بیشتر از پذیرش نهایی سال قبل خود را به عنوان ظرفیت پذیرش جدید اعلام نماید.

تبصره: در صورت ضرورت و نیاز، تغییر و افزایش ظرفیت پذیرش مدرسه بر اساس نظر کمیسیون پذیرش استان بلامانع می باشد.

ماده ۶: هر مدرسه تنها مجاز به پذیرش در یک گروه آموزشی و متناسب با گروه پذیرشی سنوات قبل است.^(۱)

۱. گروه بندی مدارس در بخش مربوط به تعاریف آمده است.

تبصره: درخواست پذیرش داوطلبان در دو گروه آموزشی پیوسته توسط مدرسه پس از بررسی مجوز فعالیت و به شرط تفکیک فضای آموزشی و خوابگاهی و موافقت نهایی کمیسیون پذیرش استان، بلامانع می‌باشد.

ماده ۷: بررسی و ارزیابی عملکرد مدرسه در بخش‌های مختلف براساس شرایط و ضوابط ابلاغی معاونت آموزش بوده و در نهایت باید به تأیید مدیریت استان و معاونت آموزش ستاد رسیده باشد.

ماده ۸: مدیریت‌های استانی نسبت به برنامه‌ریزی برای پذیرش نهایی در همه گروه‌های آموزشی در سطح مدارس تحت پوشش اقدام نمایند به نحوی که پذیرش از هر سه گروه آموزشی در برنامه‌های آموزشی جاری و جدید و همچنین سفیران هدایت امکان پذیر باشد.

تبصره: در صورت نرسیدن حدنصاب متقاضیان یک گروه در استان برای تشکیل کلاس درس، تشکیل یک کلاس از دو گروه آموزشی پیوسته در یک مدرسه بلامانع است.

ماده ۹: درخواست اعمال شرایط اختصاصی برای پذیرش در استان و یا مدرسه در صورت عدم مغایرت با آیین‌نامه‌ها و ضوابط ابلاغی مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه، پس از تصویب در کمیسیون پذیرش استان و تأیید نهایی ستاد، بلامانع است.

ماده ۱۰: مدیریت‌های استانی باید ظرفیت، گروه آموزشی، نوع برنامه آموزشی مدارس واجد شرایط و شرایط اختصاصی آن‌ها را همراه با اطلاعات کامل مدرسه، پس از بررسی و تصویب در کمیسیون پذیرش استان، مطابق با تقویم اعلامی به مدیریت پذیرش ستاد اعلام نمایند.

ماده ۱۱: تأیید نهایی مجوز پذیرش مدارس منوط به رعایت حداقل نصاب پس از پذیرش نهایی داوطلبان برای تشکیل کلاس می‌باشد و در غیر این صورت تصمیم‌گیری در خصوص انتقال طلاب جدید الیورود به مدارس دیگر و... بر عهده شورای آموزش استان خواهد بود.

فصل دوم: پذیرش مقدماتی داوطلبان ورود به حوزه های علمیه

مرحله اول: ثبت نام

الف) شرایط داوطلبان:

شرایط عمومی

ماده ۱۲: دارا بودن شرایط ذیل برای داوطلبان ورود به حوزه های علمیه ضروری می باشد:

- ۱- داشتن تابعیت کشور جمهوری اسلامی ایران؛
- ۲- اعتقاد و التزام به دین مبین اسلام و مذهب شیعه اثنی عشری؛
- ۳- اعتقاد و التزام عملی به ولایت مطلقه فقیه و نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران؛
- ۴- برخورداری از سلامت جسمی^(۱)، روحی روانی و اخلاقی؛
- ۵- داشتن انگیزه و استعداد مناسب برای تحصیل علوم دینی؛
- ۶- داشتن شرط سنی مطابق جدول مندرج در ماده ۱۳؛
- ۷- نداشتن مشکل نظام وظیفه عمومی مطابق با پیوست شماره ۱؛
- ۸- داشتن شرط معدل تحصیلی مطابق جدول مندرج در ماده ۱۵؛
- ۹- داشتن تحصیلات حداقل پایه هشتم (متوسطه اول) برای پذیرش در مدارس علمیه بلند مدت و حداقل سال دوازدهم (متوسطه دوم) برای پذیرش در مدارس علمیه سفیران هدایت؛
- ۱۰- نداشتن پرونده تحصیلی فعال رسمی در مراکز حوزوی کشور؛

۱. بیماری هایی هم چون سرطان، هیپاتیت، ایدز، صرع، پیوند اعضا، دیابت نوع ۱ و ۲ ضعف شدید چشم، تالاسمی ماژور، هموفیلی و هرگونه بیماری جسمی (نقص یا قطع عضو) یا بیماری های روحی و روانی شدید از جمله بیماری های خاصی هستند که مانع مطلق برای پذیرش می باشند.

۱۱- نداشتن پرونده منع از تحصیل به دلیل انصراف یا اخراج (انضباطی یا

تحصیلی) از مراکز حوزوی کشور؛

تبصره: دارا بودن سابقه انصراف تحصیلی با رعایت قوانین و ضوابط نظام وظیفه و دیگر

شرایط پذیرش بلامانع است.

۱۲- رضایت ولی (برای داوطلبان دارای سن کمتر از ۱۵ سال) جهت تحصیل در

حوزه‌های علمیه؛

۱۳ - کسب امتیاز لازم در هر مرحله و امتیاز نهایی از تمام مراحل پذیرش.

شرایط اختصاصی داوطلبان:

ماده ۱۳: حداکثر سن برای پذیرش داوطلبان در گروه‌های مختلف مطابق جداول ذیل

می‌باشد.

الف) گروه اول:

گروه اول	داشتن معافیت تحصیلی حداکثر سن	داشتن معافیت دائم حداکثر سن	داشتن پایان خدمت حداکثر سن
پایه هشتم	۱۸	۱۸	۲۰
پایه نهم	۱۸	۱۹	۲۱
پایه دهم	۱۸	۲۰	۲۲

ب) گروه دوم:

گروه دوم	داشتن معافیت تحصیلی حداکثر سن	داشتن معافیت دائم حداکثر سن	داشتن پایان خدمت حداکثر سن
پایه یازدهم	۱۸	۲۱	۲۳
پایه دوازدهم	۲۰	۲۲	۲۴
دانشجوی زیر ۳۰ واحد قبولی	۲۰	۲۳	۲۵

ج) گروه سوم:

گروه سوم	داشتن معافیت تحصیلی حداکثر سن	داشتن معافیت دائم حداکثر سن	داشتن پایان خدمت حداکثر سن
دانشجوی بالای ۳۰	۲۱	۲۴	۲۶
دارای مدرک کاردانی	۲۲	۲۴	۲۶
دارای مدرک کارشناسی	۲۴	۲۶	۲۸
دارای مدرک کارشناسی ارشد	۲۸	۲۸	۳۰
دارای مدرک دکتری	۳۰	۳۰	۳۲

تبصره ۱: ملاک محاسبه وضعیت نظام وظیفه، شرط سنی و مدرک تحصیلی داوطلب، شروع سال تحصیلی حوزه های علمیه است.

تبصره ۲: درخواست متقاضیانی که دارای حداکثر ۳ سال اضافه سن باشند، مشروط به دارا بودن پایان خدمت و یا معافیت دائم از نظام وظیفه، در کمیسیون پذیرش بررسی می گردد.

ماده ۱۴: داوطلبان گروه اول فقط مجاز به تحصیل در مدارس علمیه استان محل سکونت خود می باشند.

ماده ۱۵: دارا بودن حداقل میانگین معدل سه سال آخر تحصیلی مطابق با جدول ذیل برای داوطلبان الزامی است:

مقطع	عنوان شاخه و رشته تحصیلی	استان محل سکونت	مناطق محروم (بومی و غیربومی)	سایر (مناطق غیربومی)	استان قم (غیربومی)
اول	کلیه رشته ها	۱۶	۱۴ (فقط بومی)	-	-
دوم	رشته های غیر از ریاضی و تجربی	۱۵	۱۳	۱۷	۱۸
	رشته های ریاضی و تجربی	۱۴	۱۲	۱۶	۱۷
سوم	رشته های عمومی	۱۴	۱۲	۱۵	۱۵
	رشته های علوم پایه ^(۱)	۱۳	۱۲	۱۳	۱۳

تبصره: درخواست داوطلبانی که دارای حداکثر ۲ نمره کمتر از جدول فوق هستند، مشروط به این که معدل آنها از ۱۲ کمتر نباشد، در کمیسیون پذیرش استان بررسی می گردد.

۱ رشته های ریاضی، تجربی، پزشکی، فیزیک، شیمی، فلسفه و منطق.

ماده ۱۶: داوطلبانی که دارای یک یا چند ویژگی از موارد مندرج در جدول ذیل باشند، حداکثر ۲۰ امتیاز به مجموع امتیازات داوطلب اضافه خواهد شد.^(۱)

ردیف	عنوان ویژگی یا شاخصه	امتیاز
۱	حافظ قرآن (۲۵ تا ۳۰ جزء)	۱۰
۲	حافظ قرآن (۲۰ تا ۲۴ جزء)	۸
۳	حافظ قرآن (۱۵ تا ۱۹ جزء)	۶
۴	حافظ قرآن (۱۰ تا ۱۴ جزء)	۴
۵	حافظ قرآن (۵ تا ۹ جزء)	۲
۶	حافظ کل نهج البلاغه	۱۰
۷	حافظ حداقل یک ششم نهج البلاغه	۶
۸	حافظ کل صحیفه سجادیه	۱۰
۹	دارندگان رتبه‌های برتر مسابقات علمی کشوری	۱۰
۱۰	دارندگان رتبه ۳ رقمی در کنکور سراسری	۱۰
۱۱	دارندگان رتبه‌های برتر در المپیادهای علمی کشور	۱۰
۱۲	دارندگان رتبه‌های برتر در جشنواره خوارزمی	۱۰
۱۳	دارندگان رتبه برتر در مدارس تیزهوشان متوسطه اول و دوم	۸
۱۴	فرزند اساتید حوزه	۴
۱۵	قاری قرآن دارای مقام کشوری	۴
۱۶	دارای کتاب تألیفی یا ترجمه علمی مورد تأیید مراکز معتبر علمی	۶
۱۷	فرزند شهید و مفقود	۸
۱۸	فرزند آزاده	۴
۱۹	فرزند جانباز حداقل ۵۰ درصد	۶
۲۰	برادر شهید	۲
۲۱	ساکن در مناطق محروم	۲
۲۲	بومی	۲
۲۳	فرزند روحانی	۲

تبصره: در صورت احراز توانمندی یا ویژگی‌های خاص دیگری در داوطلب که در جدول ذکر نشده است، کمیسیون پذیرش می‌تواند حداکثر دو امتیاز، به امتیازات پذیرش داوطلب اضافه نماید.

تعهدات داوطلبان:

ماده ۱۷: سپردن تعهد توسط داوطلب در خصوص موارد زیر الزامی است:

۱. نحوه محاسبه امتیازات داوطلب در ماده ۳۲ همین بخش آمده است.

۱- رعایت شئون اخلاقی، رفتاری، سیاسی و اجتماعی؛

۲- حضور مستمر و رشد تحصیلی مناسب و مطابق با ضوابط آموزشی؛

۳- رعایت آیین نامه و مقررات مرکز مدیریت حوزه های علمیه و مدرسه محل تحصیل؛

۴- قبول مأموریت های محوله از طرف مرکز مدیریت پس از اتمام هر سطح؛

۵- انجام دوره تبلیغی برای متقاضیان تحصیل در برنامه آموزشی سفیران هدایت مطابق با ضوابط مربوطه؛

۶- عدم اشتغال غیرحوزوی (اعم از اشتغال تمام وقت، پاره وقت، تحصیلی یا غیرتحصیلی)، حداقل تا پایان سطح یک در برنامه آموزشی بلند مدت و سطح دو، در برنامه آموزشی سفیران هدایت؛

۷- عدم تحصیل هم زمان تا پایان سطح دو حوزه های علمیه؛

۸- عدم کتمان بیماری های خاص در مراحل پذیرش.

تبصره ۱: عدم رعایت بند ۶ به منزله انصراف از حوزه تلقی شده و داوطلب از کلیه مزایای تحصیلی محروم می گردد.

تبصره ۲: در صورت عدم رعایت تعهدات مذکور، تصمیم گیری در خصوص طلبه و یا داوطلب بر عهده مرکز مدیریت حوزه های علمیه خواهد بود.

ب) فرآیند ثبت نام و تشکیل پرونده

ماده ۱۸: ثبت نام داوطلبان پذیرش در حوزه های علمیه طی دو مرحله انجام می گیرد:

۱) ثبت نام و تشکیل پرونده:

ماده ۱۹: ثبت نام و تشکیل پرونده، طبق جدول زمان بندی مراحل پذیرش و تنها از طریق سامانه پذیرش حوزه های علمیه مطابق با دستورالعمل های مربوطه صورت می پذیرد.

تبصره: ثبت نام داوطلبان بعد از اتمام زمانبندی تنها از طریق کمیسیون پذیرش و مشروط به رسیدن تعداد افراد به حداقل نصاب تشکیل کلاس در نیم سال دوم می باشد.

ماده ۲۰: داوطلب در هنگام ثبت نام نسبت به تکمیل فرم ها و بارگذاری مدارک مربوطه و انتخاب حداکثر پنج مدرسه اقدام نماید.

تبصره ۱: در انتخاب مدارس توسط داوطلب هیچ اولویتی لحاظ نخواهد شد.

تبصره ۲: مغایرت یا نقص در مدارک و اطلاعات درخواستی، موجب ابطال ثبت نام و منتفی شدن پذیرش داوطلب می گردد.

۲) تأیید مدرسه:

ماده ۲۱: نهایی شدن مدرسه داوطلب، منوط به احراز شرایط اولیه داوطلب و تأیید اولیه توسط مدرسه و تأیید نهایی درخواست توسط داوطلب در سامانه پذیرش می باشد.

تبصره: ثبت تأیید در سامانه، در زمان بندی اعلام شده و مطابق دستورالعمل مربوطه خواهد بود.

ماده ۲۲: مدارس علمیه انتخاب شده، قبل از اظهار نظر می توانند برای ارزیابی و شناخت تکمیلی داوطلب، جلسه حضوری و یا غیر حضوری (مذاکره تلفنی) با داوطلب داشته باشند.^(۱)

ماده ۲۳: پس از تأیید مدرسه نسبت به انتخاب داوطلب در هر یک از مدارس انتخابی، داوطلب جهت نهایی شدن ثبت نام، یکی از مدارس مذکور را به دلخواه خود مجدداً تأیید نماید.

ماده ۲۴: در صورتی که مدرسه و داوطلب از فرصت تعیین شده برای نهایی سازی ثبت نام استفاده نکنند، با صلاح دید مدیریت استان، داوطلبان بین مدارس دارای ظرفیت خالی تقسیم می شوند.

ماده ۲۵: تغییر نظر مدارس یا داوطلبان نسبت به اولویت های انتخابی تا قبل از نهایی

۱. این جلسه قابلیت جایگزینی با مصاحبه تعریف شده در فرایند پذیرش را ندارد.

شدن ثبت نام (تأیید مدرسه و داوطلب) و تعیین تکلیف نسبت به مدرسه محل تحصیل، از طریق سامانه و در زمان بندی مشخص بلامانع است.

تبصره ۱: پس از نهایی شدن ثبت نام امکان تغییر مدرسه درون استانی فقط از طریق مدیریت استان و در قم از طریق معاونت آموزش حوزه علمیه قم امکان پذیر خواهد بود.

تبصره ۲: تغییر مدرسه داوطلب (درون استانی و یا برون استانی)، پس از پذیرش و قبل از شروع کلاس های درسی، به شرط موافقت مدرسه و استان مبدأ و مقصد بلامانع می باشد.

ماده ۲۶: ضرورت دارد بخش های مرتبط اعم از ستادی و استانی و همچنین مدارس علمیه، نسبت به بررسی اطلاعات و مدارک داوطلب در سامانه پذیرش و اطلاع رسانی جهت اصلاح و یا تکمیل آن ها، قبل از انجام مصاحبه، اقدام نمایند.

مرحله دوم: آزمون کتبی

ماده ۲۷: آزمون کتبی ورود به حوزه علمیه، به منظور ارزیابی علمی و سنجش توانایی داوطلبان در علوم پایه و پیش نیاز علوم حوزوی برگزار می شود.

ماده ۲۸: تعیین مواد آزمون، طرح سؤال و ضوابط مربوطه، توسط ستاد انجام می شود.

ماده ۲۹: برگزاری آزمون در کشور به صورت متمرکز توسط مدیریت های استانی انجام می پذیرد.

ماده ۳۰: بررسی آزمون کتبی، تصحیح اوراق، اعلام نتایج و رسیدگی به نتایج آن بر عهده مدیریت پذیرش ستاد می باشد.

ماده ۳۱: کلیه داوطلبان تحصیل در حوزه های علمیه باید در آزمون کتبی شرکت نموده و امتیاز لازم که سالانه در کمیسیون پذیرش تصویب می شود را کسب نمایند.

تبصره: حافظین کل قرآن یا نهج البلاغه یا صحیفه سجادیه، دارندگان رتبه های برتر در جشنواره خوارزمی یا مسابقات و المپیادهای علمی کشوری و دارندگان رتبه سه رقمی یا کمتر از آن در کنکور سراسری، از آزمون کتبی معاف خواهند بود.

ماده ۳۲: تأثیرگذاری آزمون در محاسبه امتیازات مرحله اول، ۲۰ درصد و معدل سه سال آخر تحصیلی، ۸۰ درصد خواهد بود.

مرحله سوم: مصاحبه و مشاوره^(۱)

ماده ۳۳: به منظور شناسایی ابعاد روحی، روانی، شخصیتی، تربیتی و انگیزشی داوطلبان، از آن‌ها مطابق دستورالعمل مربوطه، مصاحبه و مشاوره حضوری به عمل خواهد آمد.

ماده ۳۴: مصاحبه و مشاوره توسط مدیریت‌های استانی و بر اساس شرایط و ضوابط ابلاغی انجام می‌شود.

تبصره: مدارس می‌توانند مصاحبه و مشاوره را با هماهنگی و نظارت مدیریت استان در مدارس و بر اساس شرایط و ضوابط مربوطه انجام دهند.

ماده ۳۵: انجام مصاحبه و مشاوره باید طبق جدول زمان‌بندی ابلاغی از طرف ستاد انجام گیرد.

ماده ۳۶: حضور یک نفر مصاحبه‌گر و یک نفر مشاور دارای مجوز در جلسات مصاحبه داوطلبان ورود به حوزه‌های علمیه، الزامی است.

ماده ۳۷: معرفی کارشناسان مصاحبه‌کننده بر عهده مرکز امور صیانتی و معرفی مشاور، توسط معاونت تهذیب حوزه‌های علمیه انجام می‌شود.

ماده ۳۸: فرم‌های مصاحبه به همراه محورها و شاخص‌های آن و همچنین نحوه محاسبه نتایج، بر اساس دستورالعمل‌های مربوطه خواهد بود.

ماده ۳۹: در صورت لزوم جهت ارزیابی فرآیند مصاحبه و عملکرد مصاحبه‌کنندگان، اعزام ناظر از سوی ستاد بلامانع می‌باشد.

ماده ۴۰: داوطلبانی که نسبت به نتیجه هر یک از مراحل پذیرش اعتراض داشته باشند می‌توانند تقاضای تجدید نظر خود را حداکثر تا دو هفته پس از اعلام نتایج، در سامانه پذیرش ثبت نمایند.

تبصره ۱: ثبت درخواست اعتراض فقط برای یک مرتبه امکان‌پذیر است.

تبصره ۲: در صورت عدم اعتراض یا اعتراض خارج از مهلت مقرر، نتایج اعلامی، قطعی تلقی می‌شود.

ماده ۴۱: بعد از اعلام نتیجه اعتراض در سامانه پذیرش، در صورت اعتراض مجدد، پرونده داوطلب جهت تجدیدنظر نهایی به کمیسیون پذیرش استان ارجاع داده می‌شود.

تبصره: رأی صادره توسط کمیسیون پذیرش، قطعی بوده و غیرقابل اعتراض یا تجدیدنظر می‌باشد.

فصل سوم: پذیرش نهایی داوطلبان ورود به حوزه‌های علمیه

میثاق طلبگی

ماده ۴۲: شرکت داوطلبان ورود به حوزه‌های علمیه در دوره «میثاق طلبگی» پس از کسب امتیاز لازم از «مصاحبه و مشاوره»، ضروری می‌باشد.

ماده ۴۳: دوره «میثاق طلبگی» در دو بخش تربیتی و آموزشی با عنوان «میثاق تربیتی» و «میثاق آموزشی» بر اساس ضوابط و شرایط مربوطه برگزار می‌گردد.

الف: «میثاق تربیتی»

ماده ۴۴: به منظور آشنایی داوطلبان با اهداف و مأموریت‌های طلبگی، اصول و فرآیند تربیتی و نیز دوره‌ها و برنامه‌های آموزشی در حوزه‌های علمیه، دوره «میثاق

تربیتی» بر اساس شرایط و ضوابط مربوطه، برگزار می‌گردد.^(۱)

تبصره: مباحث ارائه شده در این دوره با محوریت اخلاق و تهذیب در موضوعاتی همچون

زی طلبگی، رسالت‌های حوزه و طلبه، معرفی جایگاه حوزه و ارکان مدیریتی آن، آشنایی با

برنامه‌های آموزشی، تربیتی و... حوزه‌های علمیه می‌باشد.

ماده ۴۵: اهداف برگزاری دوره میثاق تربیتی عبارتند از:

- ۱- شناخت و ارزیابی دقیق داوطلبان جهت ورود به حوزه؛
- ۲- کمک به داوطلبان برای رسیدن به تصمیم درست در انتخاب طلبگی؛
- ۳- آشناسازی داوطلبان با نظام تعلیم و تربیت حوزه؛
- ۴- تبیین اجمالی اهداف، رسالت‌ها، وظایف و زی طلبگی؛
- ۵- آشناسازی داوطلبان با فرصت‌ها و چالش‌ها در مسیر طلبگی؛
- ۶- تصحیح و تقویت انگیزه داوطلبان در ورود به حوزه؛

۱. برای آشنایی با فرآیند برگزاری دوره میثاق تربیتی، دستورالعمل‌ها و وظایف برگزارکنندگان آن به پیوست شماره ۴ مراجعه فرمایید.

۷- آشنایی با معیارها و روش‌های صحیح انتخاب اساتید و مربیان اخلاقی.

ماده ۴۶: دوره میثاق تربیتی بر اساس شرایط، ضوابط و زمان‌بندی ابلاغی از طرف ستاد، با نظارت مدیریت‌های استانی و توسط معاونت تهذیب و تربیت استانی، در طی سه تا هفت روز برگزار می‌گردد.

تبصره: مدارس می‌توانند این دوره را با هماهنگی و نظارت مدیریت استان بر اساس شرایط و ضوابط ابلاغی در مدرسه برگزار نمایند.

ب: «میثاق آموزشی»

ماده ۴۷: «میثاق آموزشی» مرحله‌ای از فرآیند پذیرش داوطلبان ورود به حوزه‌های علمیه می‌باشد که به منظور بررسی و سنجش میزان استعداد داوطلبان نسبت به فراگیری علوم حوزوی برگزار می‌گردد.

ماده ۴۸: ملاک سنجش و ارزیابی داوطلبان در مرحله «میثاق آموزشی»، وضعیت آموزشی و تحصیلی داوطلبان اعم از مشارکت در مباحث آموزشی و درسی، قبولی در دروس دوره و... خواهد بود.

ماده ۴۹: کلیه امور اجرایی دوره میثاق آموزشی، با نظارت مدیریت استان و توسط مدرسه انجام می‌گیرد.

ماده ۵۰: داوطلبانی مجاز به شرکت در میثاق آموزشی هستند که موفق به کسب امتیاز لازم از دوره «میثاق تربیتی» شده باشند.

تبصره: حضور در دوره میثاق آموزشی بدون گذراندن دوره میثاق تربیتی، تنها با مجوز معاونت تهذیب استان، مبنی بر گذراندن آن بعد از دوره میثاق آموزشی، بلامانع است.

ماده ۵۱: مدارس در صورت نیاز و با موافقت شورای آموزش استان مجاز به برگزاری این دوره در قالب دوره کوتاه مدت آموزشی به صورت مستقل^(۱) و قبل از شروع سال تحصیلی می‌باشند.

۱. در خصوص نحوه برگزاری دوره به صورت مستقل به پیوست شماره ۵ مراجعه نمایید.

تبصره: مدارس باید درخواست برگزاری مستقل این دوره را تا پیش از پایان مردادماه به شورای آموزش استان ارسال نمایند.

ماده ۵۲: ملاک کسب امتیاز لازم از این دوره، اخذ نمره قبولی (اعم از قبولی در امتحان اصلی و یا تجدیدی) از دروس ارائه شده در نیمسال اول تحصیلی مطابق آیین نامه های مربوطه می باشد.

ماده ۵۳: کلیه سؤال های امتحانی اعم از اصلی و تجدیدی، از سوی اساتید آن درس به صورت کتبی طرح می گردد.

ماده ۵۴: نمره قبولی در همه دروس، ۱۲ می باشد.

ماده ۵۵: کسی که نمره قبولی درسی را کسب نکند، دو هفته فرصت دارد تا در امتحان مجدد همان درس شرکت نماید و چنانچه در امتحان مجدد نیز نمره قبولی را اخذ نکند، پذیرش او منتفی خواهد شد.

تحقیقات محلی

ماده ۵۶: به منظور احراز صلاحیت داوطلب در موضوعات اجتماعی و رفتاری، تحقیقات میدانی با برنامه ریزی مدیریت استان و توسط نماینده مرکز امور صیانتی در استان انجام می شود.

ماده ۵۷: زمان انجام تحقیقات میدانی بعد از مشخص شدن نتیجه مصاحبه و مشاوره و حداکثر تا پایان آذرماه خواهد بود.

سنجش سلامت

ماده ۵۸: جهت احراز سلامت جسمی و روحی داوطلبان، مرکز مدیریت حوزه های علمیه از طریق مراجع ذی ربط، اقدام به استعلام و سنجش وضعیت جسمی و روحی داوطلبان می نماید.

صدور کد تحصیلی:

ماده ۵۹: دریافت کد تحصیلی پس از احراز شرایط اولیه داوطلب و اخذ حداقل امتیاز لازم در هر مرحله و از مجموع مراحل مطابق آیین نامه های مربوطه صورت می گیرد.

ماده ۶۰: داوطلبانی که موفق به کسب امتیاز لازم در کلیه مراحل سنجش و پذیرش شده باشند به عنوان «طلبه» مجاز به تحصیل در حوزه های علمیه خواهند بود و از کلیه مزایا و خدمات حوزوی مطابق ضوابط مربوطه برخوردار می گردند.

فصل چهارم: نحوه رسیدگی به درخواست ها در کمیسیون پذیرش استان

ماده ۶۱: کمیسیون پذیرش استان با اهدافی همچون ارتقای سطح کمی و کیفی پذیرش در سطح استان و به منظور بررسی مسائل و مشکلات مربوط به پذیرش مدارس علمیه، متقاضیان پذیرش و طلاب استان و... با حضور جمعی از مدیران و کارشناسان، در استان تشکیل می گردد^(۱).

مراحل ارائه درخواست و شرایط متقاضیان جهت رسیدگی در کمیسیون پذیرش استان

ماده ۶۲: بررسی درخواست متقاضیان ورود به حوزه های علمیه توسط مدیریت استان بررسی و در نهایت جهت تصمیم گیری به کمیسیون پذیرش استان ارجاع داده خواهد شد.

ماده ۶۳: درخواست های ذیل در کمیسیون پذیرش بررسی خواهد شد:

۱- افرادی که به دلیل نداشتن برخی شرایط^(۲) تعریف شده امکان ثبت نام به صورت عادی را ندارند.

۲- افرادی که خارج از زمان بندی تعریف شده برای ثبت نام اقدام می نمایند.

۳- افرادی که نسبت به نتایج هر یک از مراحل پذیرش اعتراض دارند.

ماده ۶۴: مراحل ارائه درخواست و فرآیند بررسی به شرح ذیل می باشد:

۱- ثبت نام در سامانه پذیرش حوزه های علمیه و تکمیل اطلاعات و بارگذاری اسناد و مدارک مربوطه؛

۲- بررسی، کنترل و کارشناسی شرایط اولیه مطابق ضوابط توسط کارشناس پذیرش؛

۳- طرح و بررسی در کمیسیون پذیرش، صدور حکم و ثبت نتیجه در سامانه.

ماده ۶۵: مدیریت زمان بندی بررسی درخواست ها به عهده کمیسیون پذیرش استان است.

۱. آیین نامه تشکیل کمیسیون پذیرش به همراه اهداف، شرح وظایف و اعضای آن در پیوست شماره ۴ آمده است.

۲. شرایط سنی و معدل تحصیلی کلاسیک.

تبصره: لازم است زمان‌بندی‌ها به گونه‌ای تنظیم شود که قبل از شروع هر نیم‌سال تحصیلی نتایج بررسی‌های کمیسیون و نتایج مراحل مختلف پذیرش مشخص و در سامانه ثبت شده باشد.

ماده ۶۶: در صورتی که در هر یک از مراحل پذیرش و یا پایان آن، مشخص شود داوطلب شرایط لازم برای پذیرش را ندارد، ضمن منتفی شدن پذیرش داوطلب، ضرورت دارد مدیریت استانی، نسبت به اطلاع‌رسانی به داوطلب و مراجع ذی‌صلاح اقدام نماید.

مراحل رسیدگی و صدور رأی

ماده ۶۷: کلیه موارد پیش‌بینی نشده در این دستورالعمل و همچنین مواردی که رسیدگی به آن‌ها در شرح وظایف کمیسیون استانی نمی‌باشد، پس از درخواست داوطلب به همراه اسناد و مدارک مربوطه و ارائه گزارش توسط کمیسیون استان، جهت تصمیم‌گیری به معاونت آموزش حوزه‌های علمیه ارجاع می‌شود.

ماده ۶۸: احکام صادره حداکثر تا دو روز پس از صدور، به متقاضی و واحدهای مربوطه اعلام می‌گردد و واحدهای مربوطه موظف هستند ظرف یک هفته پس از دریافت آن، نتیجه اقدامات خود را اعلام نمایند.

ماده ۶۹: احکام صادره توسط کمیسیون پذیرش برای تمامی مجموعه‌ها و افراد تابعه لازم‌الاجرا است.

ماده ۷۰: لازم است تمامی مدارک ارائه شده با رعایت مقررات، بایگانی و نگهداری شود.

ماده ۷۱: احکام صادره نباید خارج از ضوابط و مصوبات ابلاغی ستاد باشد.

ماده ۷۲: در صورت موافقت دبیر کمیسیون، اعتراض متقاضی نسبت به رأی صادره، جهت بررسی مجدد به کمیسیون ارائه می‌گردد.

ماده ۷۳: نظارت بر حسن اجرا و عملکرد در موضوعات مربوط به این دستورالعمل به عهده معاونت آموزش حوزه‌های علمیه می‌باشد.

بخش سوم: امور اجرایی و تحصیلی

فصل اول: برنامه ریزی دروس و کلاس درس

الف) انتخاب درس

انتخاب درس به صورت عادی، حذف و یا اضافه کردن درس

ماده ۷۴: کل ساعات درسی طلاب سطح یک برنامه آموزشی جاری ۴۴۸۰ ساعت بوده

که به طور معمول در طول ۱۲ نیم سال ارائه می شود.

ماده ۷۵: انتخاب درس قبل از شروع هر نیم سال^(۱) تحصیلی انجام می شود و حذف و یا

اضافه کردن درس به تعداد حداکثر دو عنوان، تا دو هفته پس از شروع نیم سال،

طبق ضوابط در سامانه انجام می گیرد.

تبصره: در دوره تابستانی، سامانه از ابتدای دوره جهت انتخاب درس فعال خواهد بود.

۱. انتخاب واحد به صورت سالانه و در ابتدای هر سال هم می تواند انجام گیرد. اما ارزیابی و ارزشیابی به صورت نیم سالی انجام می شود.

ماده ۷۶: مقدار انتخاب درس در هر نیم سال حداقل ۳۱۰ و حداکثر ۴۲۵ ساعت درس می باشد.

تبصره: در نیم سال آخر تحصیلی در صورتی که دروس سطح طلبه با حداکثر ۲۰۰ ساعت درس مازاد، تکمیل شده و به پایان برسد، رعایت سقف مذکور ضروری نمی باشد.

ماده ۷۷: در صورت اتمام دروس انتخاب شده در نیم سال و امکان استمرار ایام تحصیلی بر اساس تقویم آموزشی، مدارس در هر سال تحصیلی مجاز به ارائه حداکثر ۲۴۰ ساعت درس از دروس نیم سال بعد برای طلاب خود می باشند.^(۱)

تبصره ۱: تصمیم گیری در این خصوص بر عهده شورای مدرسه می باشد.

تبصره ۲: مقدار ساعت انتخابی برای تمام سال تحصیلی بوده و تقسیم آن در طول دو نیم سال با نظر شورای مدرسه می باشد.

تبصره ۳: تأیید نهایی این انتخاب درس با شورای آموزش استان بوده و مدرسه پس از تأیید، مجاز به برگزاری کلاس خواهد بود.

ماده ۷۸: تقاضای انتخاب درس کمتر از حد معمول، در صورت تأیید اضطرار از سوی شورای مدرسه، تا حداقل ۱۷۰ ساعت جایز است.

تبصره: انتخاب ساعت درس به مقدار اضطرار، برای طلاب با مدرک ورودی سیکل و دیپلم حداکثر در دو نیم سال و برای طلاب با مدرک ورودی دانشگاهی حداکثر تا چهار نیم سال مجاز است.

ماده ۷۹: کسانی که معدل نیم سال آن ها کمتر از ۱۴ باشد، در نیم سال بعد، مطابق ضوابط انتخاب درس، می توانند حداکثر ۳۱۰ ساعت درس انتخاب کنند.

ماده ۸۰: در صورت وجود ناقصی از دروس نیم سال گذشته، انتخاب درس جدید در نیم سال بعد، تنها پس از انتخاب درس مذکور مجاز می باشد.

۱. شرایط ارائه دروس بر اساس این ماده، غیر از شرایط و ضوابط انتخاب درس مازاد به صورت حضوری و انتخاب درس به صورت غیر حضوری در تابستان می باشد.

ماده ۸۱: حذف یا اضافه دروس با رعایت حداقل و حداکثر ساعات درسی مندرج در آیین نامه، تا پایان هفته دوم هر نیم سال تحصیلی مجاز می باشد.

ماده ۸۲: حذف اضطراری یکی از درس ها، با رعایت حداقل و حداکثر انتخاب درس تا پنج هفته مانده به پایان نیم سال تحصیلی پس از تأیید مدیر مدرسه بلامانع می باشد.

انتخاب درس مازاد به صورت حضوری^(۱)

ماده ۸۳: طلاب در صورت داشتن شرایط ذیل، می توانند نسبت به انتخاب درس تا حداکثر ۱۷۰ ساعت درس - مازاد بر حداکثر ساعات تعیین شده مجاز به صورت حضوری در نیم سال اول و دوم هر سال تحصیلی اقدام نمایند.

(۱) نداشتن مشکل آموزشی و انضباطی؛

(۲) رعایت انتخاب حداقل ۳۱۰ ساعت درس در نیم سال قبل؛

(۳) قبولی نهایی در همه دروس انتخابی نیم سال قبل؛

(۴) کسب معدل ۱۶ در دروس نیم سال قبل؛

(۵) تعهد به شرکت در تمامی کلاس های درسی مطابق ضوابط؛

(۶) صلاح دید و تأیید شورای مدرسه محل تحصیل.

تبصره ۱: ملاک محاسبه معدل، عملکرد درسی طلبه در نیم سال متصل قبل می باشد.

تبصره ۲: انتخاب درس مازاد، از سال دوم تحصیلی امکان پذیر می باشد.

تبصره ۳: مقدار ساعات درسی مازاد برای طلاب با مقطع ورودی با مدرک دانشگاهی، حداکثر ۲۵۵ ساعت می باشد.

تبصره ۴: شورای مدرسه می تواند تا پنج هفته قبل از برگزاری امتحان، نسبت به حذف همه یا تعدادی از دروس مازاد اخذ شده توسط طلاب اقدام نماید.

۱. مراد انتخاب درس به صورت ارتقائی حضوری می باشد.

انتخاب درس به صورت غیر حضوری^(۱) در تابستان

ماده ۸۴: طلاب در صورت داشتن شرایط ذیل، از تابستان سال اول تحصیلی می‌توانند نسبت به انتخاب درس تا حداکثر ۷۶۰ ساعت، بدون حضور در کلاس، نسبت به امتحان آن دروس اقدام نمایند:

(۱) رعایت انتخاب حداقل ساعت درس مجاز در هر نیم‌سال در سال جاری تحصیلی؛

(۲) قبولی در همه دروس انتخابی نیم‌سال اول و امتحانات نوبت اصلی نیم‌سال دوم
(۳) کسب حداقل نمره ۱۶ در امتحانات کتبی دروس ادبیات (صرف، نحو، بلاغت، لغت، تجزیه و ترکیب)، منطق، فقه و اصول، تفسیر، فلسفه یا حکمت اسلامی در نیم‌سال دوم؛

(۴) کسب حداقل معدل ۱۵ در سایر دروس؛

(۵) صلاحدید و تأیید گروه علمی - تربیتی مدرسه محل تحصیل.

تبصره ۱: حضور در امتحانات این دروس با رعایت جداول درسی و ضوابط مربوط به انتخاب درس مانند پیش‌نیاز و ... مجاز می‌باشد.

تبصره ۲: محاسبه معدل و یا نمرات دروس ذکر شده در بندهای ۳ و ۴، براساس جدول انتخاب درس طلاب در نیم سال دوم خواهد بود.

ماده ۸۵: نمره قبولی دروس انتخاب شده به صورت غیرحضوری در تابستان، ۱۶ می‌باشد.

انتخاب درس حضوری در دوره آموزشی تابستان

ماده ۸۶: شرکت در دوره آموزشی تابستانی و انتخاب درس در آن برای همه طلاب، با رعایت شرایط ذیل بلامانع می‌باشد:

(۱) تعهد به شرکت در تمامی کلاس‌های درسی مطابق ضوابط؛

۱. مراد انتخاب درس به صورت ارتقائی غیرحضوری در تابستان می‌باشد.

۲) برگزاری کلاس برای هر درس طبق جداول درسی مصوّب؛

۳) صلاحدید و تأیید مدیر مدرسه محل تحصیل.

تبصره: انتخاب درس عادی در دوره تابستانی فقط جهت حضور در جلسه امتحان (بدون شرکت در کلاس) در دروس تجدیدی و دروسی که جهت کسری معدل^(۱) اخذ شده است، بلامانع می باشد.

ماده ۸۷: مجموع ساعات درسی یک طلبه (بجز طلاب دارای مدرک دانشگاهی) در طول یک سال تحصیلی، اعم از انتخاب درس در طول نیم سال و دوره تابستانی (اعم از حضوری و غیر حضوری)، نباید بیش از ۱۵۰۰ ساعت باشد.

تبصره: مجموع ساعات درسی برای طلاب با مقطع ورودی مدرک دانشگاهی در طول یک سال تحصیلی، حداکثر تا ۲۱۰۰ ساعت می باشد.

ب) برنامه ریزی کلاس های درسی

ماده ۸۸: حد نصاب تشکیل کلاس در ابتدای هر نیم سال، در مدارس شهر قم حداقل ۱۰ نفر و در مدارس شهرستان ها، حداقل ۷ نفر است.^(۲)

تبصره ۱: حداکثر افراد در هر کلاس درس ۲۵ نفر است.

تبصره ۲: در موارد خاص، تشکیل کلاس در کمتر یا بیشتر از حدنصاب مذکور، با پیشنهاد مدرسه و تأیید مدیریت استان امکان پذیر می باشد.

ماده ۸۹: کلاس درس، با معرفی و حضور استاد دارای حکم تدریس رسمیت می یابد.

ماده ۹۰: استاد، موظف به حضور مستمر و تدریس کامل منبع و محدوده درسی مطابق جدول درسی هر نیم سال تحصیلی است.

۱. آیین نامه نحوه حضور طلاب در امتحانات جهت جبران کسری معدل مذکور در فصل اول بخش پنجم، همین آیین نامه آمده است.

۲. حد نصاب مذکور صرفاً برای رسمیت بخشیدن به درس و ثبت آن در سیستم آموزشی است و پرداخت حق الزحمه اساتید تابع قوانین ابلاغی مربوطه است و مشمول این بند نمی شود.

ماده ۹۱: در صورتی که محدوده‌های درسی در طول نیم‌سال به پایان نرسد، مدرسه و استاد موظف به برگزاری جلسات جبرانی برای آن درس می‌باشند.

ماده ۹۲: در صورتی که مدرسه برای تکمیل محدوده درس نیاز به اضافه کردن ساعات درسی داشته باشد می‌تواند با پیشنهاد معاون آموزش مدرسه و تصویب شورای مدرسه در این خصوص اقدام نماید. همچنین کم کردن ساعات درسی به شرط تکمیل محدوده و عدم اختلال در یادگیری طلاب تا سقف ۲۰ درصد ساعات تعیین شده برای هر درس با پیشنهاد معاون آموزش مدرسه و تصویب شورای مدرسه بلامانع است.

ماده ۹۳: عدم استفاده از منبع آموزشی تأیید شده و یا عدم ارائه درس بر اساس محدوده‌های ابلاغ شده، موجب حذف درس و نمره آن می‌شود.

ماده ۹۴: مدت زمان هر جلسه درس، ۵۰ دقیقه است.

ماده ۹۵: چنانچه استادی قادر به حضور در کلاس درس نباشد، موظف است تا پیش از شروع کلاس، مدیریت مدرسه را مطلع سازد تا جهت اطلاع‌رسانی به طلاب یا جایگزینی استاد، تدبیر لازم اندیشیده شود.

ماده ۹۶: اساتید می‌توانند با صلاحدید شورای مدرسه، در طول هر نیم‌سال تحصیلی، تا سقف ۲۵ درصد افزون بر ساعات هر درس را، جلسه مشاوره و پرسش و پاسخ برگزار کنند.

ج) انتخاب استاد از غیر محل تحصیل در دروس فقه و اصول سطح یک

مقدمه

از سنت‌های حسنه حوزه‌های علمیه همواره اختیار طلاب و دانش‌پژوهان، در انتخاب استاد متناسب با توانمندی‌ها، روش‌ها و علاقه‌مندی‌های خود بوده است. این شیوه دارای امتیازاتی مانند اشتیاق بیشتر برای تلمذ طلاب نزد اساتید،

هدایت تحصیلی مناسب، حفظ شأنت و کرامت اساتید، نظارت بهتر بر درس و پیشرفت تحصیلی طلاب توسط اساتید و... بوده است.^(۱)

ماده ۹۷: مدارس علمیه با رعایت شرایط و ضوابط آموزشی ذکر شده در این آیین نامه، می توانند نسبت به صدور مجوز برای طلاب متقاضی گذراندن دروس فقه و اصول سطح یک، نزد استادی غیر از اساتید مدرسه محل تحصیل خود، اقدام کنند.

ماده ۹۸: در صورتی که طلبه، متقاضی شرکت در کلاس درس استاد رسمی یکی از مدارس دارای مجوز از حوزه باشد براساس شرایط و ضوابط «طلبه مهمان^(۲)» اقدام می نماید.

ماده ۹۹: در صورتی که طلبه، متقاضی شرکت در کلاس درس استادی است که در مدارس تحت برنامه تشکیل نمی شود، اخذ درس با استاد مورد نظر با شرایط ذیل مجاز خواهد بود:

- ۱) داشتن حکم تدریس توسط استاد در درس مورد نظر؛
- ۲) دارا بودن شرایط اخذ دروس؛
- ۳) نظارت مدرسه مبدأ بر برگزاری کلاس های درس و حضور طلاب؛
- ۴) شرکت در امتحان های آن درس در مدرسه مبدأ؛
- ۵) موافقت شورای مدرسه.

تبصره: در صورتی که استاد پیشنهادی حکم تدریس نداشته باشد، شرکت در درس ایشان در صورت تأیید صلاحیت تدریس استاد برای این درس توسط شورای آموزش مدرسه مجاز می باشد.

ماده ۱۰۰: شرایط برگزاری کلاس:

- ۱) ارائه درخواست مکتوب شرکت در کلاس توسط طلبه ها؛

۱. حوزه های علمیه، چیستی، گذشته، حال، آینده / علی رضا اعرافی / نشر مؤسسه اشراق و عرفان / چاپ اول / صفحه ۳۸۲ (با اندکی تلخیص)

۲. آیین نامه مهمان، در بخش چهارم، فصل چهارم آمده است.

- (۲) ارائه موافقت استاد پیشنهادی برای برگزاری درس، ثبت و گزارش حضور طلاب و سایر همکاری‌های لازم؛
- (۳) ارائه مدارک مربوط به استاد پیشنهادی در صورت نیاز؛
- (۴) صدور مجوز توسط مدیر مدرسه؛
- (۵) ارائه تعهد طلبه به رعایت تمام ضوابط برگزاری کلاس‌های درسی مانند حضور و غیاب، رعایت محدوده‌های درسی، تعداد ساعات درسی و ارائه گزارش آن به مدرسه جهت بهره‌مندی از مزایای علمی و رفاهی؛
- (۶) رعایت ضوابط مربوط به انتخاب درس؛ مانند: حد نصاب ساعات درسی انتخاب شده در هر نیم‌سال، عدم تداخل ساعات درسی با سایر دروس مدرسه مبدأ، رعایت دروس پیش نیاز.
- تبصره ۱: حضور و غیاب و تعیین زمان‌بندی برگزاری کلاس‌ها بر عهده استاد بوده و پس از تأیید نهایی مدرسه، اقدام بر اساس آن بلامانع می‌باشد.
- تبصره ۲: طلبه موظف است گزارش هفتگی حضور و غیاب و محدوده درس را با تأیید استاد به مدرسه مبدأ ارائه نماید و مدرسه مبدأ مجاز به تغییر زمان اخذ گزارش می‌باشد.
- ماده ۱۰۱: حد نصاب تشکیل کلاس در ابتدای هر نیم‌سال، بر اساس این طرح، در مدارس شهر قم حداقل ۵ نفر و در مدارس شهرستان‌ها، حداقل ۳ نفر است.
- تبصره: در موارد خاص، تشکیل کلاس در کمتر یا بیشتر از حدنصاب مذکور، با پیشنهاد مدرسه و تأیید معاون آموزش استان امکان‌پذیر می‌باشد.
- ماده ۱۰۲: شرح وظایف مدرسه مبدأ:
- (۱) دریافت و بررسی درخواست‌ها و مستندات رسیده از طلاب و اساتید؛
 - (۲) نظارت بر تشکیل و برگزاری کلاس‌های دروس مطابق ضوابط و شرایط مانند: تشکیل جلسات درسی، تدریس بر اساس سرفصل‌ها و محدوده‌ها؛
 - (۳) برگزاری امتحان‌ها و ثبت نمرات در سامانه مطابق ضوابط.
- ماده ۱۰۳: تشکیل کلاس‌های مذکور تعهدی برای مدرسه در تأمین مکان کلاس یا پرداخت حق الزحمه اساتید نمی‌آورد.

د) فعالیت‌های کلاسی

مقدمه

با توجه به اختصاص ۵ نمره از ۲۰ نمره نهایی هر درس در سطح یک به ارزیابی عملکرد طلاب در فعالیت‌های علمی و پژوهشی در طول نیم‌سال و به منظور ساماندهی و استفاده مناسب از این فرصت، دستورالعمل اجرایی «فعالیت‌های کلاسی» به شرح ذیل تدوین گردید:

ماده ۱۰۴: در هر نیم‌سال تحصیلی ۵ نمره از نمره نهایی دروس سطح یک به ارزیابی عملکرد طلاب در فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی در طول نیم‌سال، اختصاص یافته و بقیه نمره نهایی درس به امتحان کتبی تعلق دارد.

تبصره: مرجع ارزشیابی فعالیت‌های کلاسی برای هر درس، استاد همان درس می‌باشد.

ماده ۱۰۵: فعالیت‌های کلاسی به دو گروه تقسیم شده است که عبارتند از:

۱) فعالیت درسی؛

۲) پژوهش درسی.

ماده ۱۰۶: در برخی از دروس انجام پژوهش درسی، ضروری بوده و اختصاص فعالیت‌های درسی به سایر دروس نیز بر اساس شرایط و ضوابط اختصاصی هر درس می‌باشد.

تبصره: تعیین و اطلاع‌رسانی فعالیت‌های کلاسی قبل از شروع درس ضروری می‌باشد.

۱) فعالیت درسی:

ماده ۱۰۷: مصادیق فعالیت‌های درسی عبارت است از:

۱) حضور فعال و منظم در مباحثه؛

۲) پاسخ به پرسش‌های کلاسی (ارزیابی علمی طلبه توسط استاد)؛

۳) موفقیت در امتحانات هفتگی (حداقل دو امتحان در هر نیم‌سال تحصیلی)؛

مباحثه

- ماده ۱۰۸: مباحثه از مهم‌ترین مصادیق فعالیت‌های درسی است و در دروسی که دارای پژوهش درسی نمی‌باشند، مورد تأکید است. ۱۰۲۷mr ۱۰۲۷
- ماده ۱۰۹: الزامی کردن مباحثه در دروس و اختصاص تمام ۵ نمره فعالیت‌های کلاسی به آن با پیشنهاد استاد درس و تأیید گروه علمی - تربیتی، بلامانع می‌باشد.
- ماده ۱۱۰: در جلسه مباحثه، به بازخوانی، بررسی، تبیین و نقد مباحث و مطالبی که در محدوده درسی مصوب و توسط استاد ارائه شده است، پرداخته می‌شود.
- ماده ۱۱۱: گروه‌های مباحثه توسط خود طلاب و با نظارت، مشورت و تأیید استاد همان درس و حداکثر تا دو هفته اول شروع آن درس تشکیل می‌شود.
- ماده ۱۱۲: ضرورت دارد گروه‌های مباحثه بعد از تشکیل، جهت ثبت به معاونت آموزش مدرسه اطلاع داده شود.
- ماده ۱۱۳: معاونت آموزش مدرسه می‌تواند در هر گروه مباحثه، یک نفر را به عنوان دبیر گروه انتخاب نماید.
- ماده ۱۱۴: وظایف دبیر گروه مباحثه عبارت است از:
- ۱) اطلاع‌رسانی و تعیین زمان و مکان جلسات؛
 - ۲) مدیریت جلسات و تنظیم زمان برای ارائه و یا نقد مباحث توسط اعضا؛
 - ۳) انجام حضور و غیاب جلسات و ارائه آن به استاد؛
 - ۴) هماهنگ کننده و رابط میان گروه و استاد و یا مدیریت مدرسه.
- تبصره: در صورتی که مدیریت مدرسه، جلسه مباحثه را در زمان و مکان خاصی، ضروری اعلام نماید، تبعیت از آن برای گروه‌های مباحثه ضروری خواهد بود.
- ماده ۱۱۵: زمان مباحثه به ازاء هر دو جلسه درس، حداقل یک جلسه مباحثه ۴۵ دقیقه‌ای می‌باشد.

ماده ۱۱۶: جهت اختصاص یافتن نمره مباحثه به طلبه، حضور طلبه در حداقل ۸۰ درصد جلسات مباحثه ضروری می باشد.

ماده ۱۱۷: نمره دهی در مباحثه توسط استاد همان درس و بر اساس ملاک هایی همچون حضور منظم و آمادگی علمی در جلسات انجام می شود.

۲) پژوهش درسی:

ماده ۱۱۸: در تعدادی از دروس سطح یک، حسب آیین نامه مربوطه، انجام پژوهش در یکی از موضوعات و مسائل مربوط به آن حوزه دانشی ضروری بوده و بخشی از نمره نهایی آن درس به این فعالیت اختصاص دارد.

ماده ۱۱۹: فرآیند انتخاب دروس مذکور همانند سایر دروس و مطابق شرایط و ضوابط مندرج در آیین نامه های مربوطه خواهد بود.

ماده ۱۲۰: حوزه های دانشی دارای پژوهش، در سطح یک برنامه جاری آموزشی به شرح ذیل می باشد:

۱) ادبیات عرب؛

۲) معارف و عقائد؛

۳) فقه؛

۴) اصول.

ماده ۱۲۱: انجام تنها یک پژوهش در یکی از موضوعات و مسائل حوزه های دانشی مذکور ضروری بوده و هر پژوهش نیز دارای دو مرحله فعالیت با عنوان «تدوین طرح نامه پژوهشی و انجام تحقیق» و «تدوین و ارائه گزارش تحقیق» خواهد بود.

تبصره ۱: نمره هر یک از فعالیت های مذکور، به یک درس معین^(۱) از دروس همان حوزه دانشی اختصاص می یابد.

۱. دروس مذکور در جدول دروس دارای پژوهش.

تبصره ۲: هر یک از دروس معین شده دارای نمره مستقلی بوده و ۵ نمره از نمره نهایی (۱۵+۵) آن درس اختصاص به فعالیت پژوهشی دارد.

تبصره ۳: کسب حداقل نمره پژوهشی در هر نیم سال مطابق جدول ذیل الزامی است.

تبصره ۴: کسب حداقل نمرات پژوهشی درج شده در جدول ذیل صرفاً جهت محاسبه آن با امتحان کتبی می باشد.^(۱)

ماده ۱۲۲: دروس دارای پژوهش به همراه مراحل فعالیت پژوهشی و حداقل نمره پژوهشی هر درس به شرح ذیل می باشد.

نیم سال	حوزه دانشی	عنوان درس	حداقل نمره پژوهشی (از ۲۰)	مرحله فعالیت پژوهشی
پنجم	ادبیات عرب	نحو ۹	۶ نمره	تدوین طرح نامه پژوهش و انجام تحقیق
ششم		نحو ۱۰	۶ نمره	تدوین و ارائه گزارش تحقیق
هفتم	معارف و عقائد	عقائد ۵	۸ نمره	تدوین طرح نامه پژوهش و انجام تحقیق
هشتم		عقائد ۶	۸ نمره	تدوین و ارائه گزارش تحقیق
نهم	فقه و اصول	فقه ۷	۱۰ نمره	تدوین طرح نامه پژوهش و انجام تحقیق
	اصول	اصول ۳	۱۰ نمره	
دهم	فقه و اصول	فقه ۸	۱۱ نمره	تدوین و ارائه گزارش تحقیق
	اصول	اصول ۴	۱۱ نمره	

نکته: با توجه به اضافه شدن تحقیق پایانی در سال آخر تحصیلی، پژوهش درسی از سال آخر تحصیلی حذف و به سال پنجم منتقل گردد.

تبصره ۱: در جدول مذکور، در نیم سال نهم و دهم، دو حوزه دانشی جهت پژوهش ارائه شده است که با پیشنهاد اساتید مربوطه و تأیید گروهی علمی تربیتی، انتخاب تنها یکی از حوزه های دانشی جهت انجام پژوهش در نیم سال مذکور در هر دوره تحصیلی ضروری است.

۱. مثلاً در صورتی که طلبه ای در سال دهم حداقل نمره امتحان کتبی را ۱۲ و حداقل نمره پژوهش را ۱۱ گرفته باشد این طلبه از این درس تجدید می باشد. چون ارزش نمرات کتبی و پژوهشی (۱۵+۵) می باشد و معدل نمرات به ۱۲ نخواهد رسید. لذا باید نمره امتحان کتبی را بیشتر از ۱۲ بیاورد و یا نمره پژوهشی را از ۱۱ بالاتر گرفته باشد.

تبصره ۲: در صورت انتخاب یکی از حوزه‌های دانشی در نیم‌سال نهم، انتخاب همان حوزه دانشی برای درس مربوطه در نیم‌سال دهم الزامی است.

ماده ۱۲۳: اخذ دروس فوق، به صورت ارتقائی غیر حضوری و یا ارائه آن در دوره (حضوری) تابستانی مجاز نمی‌باشد.

تبصره: در صورت ضرورت و درخواست طلبه و پس از تأیید شورای مدرسه ارائه دروس مذکور به شرط انجام فعالیت پژوهشی بلامانع است.

ماده ۱۲۴: هر پژوهش (در هر دو فعالیت) زیر نظر یک نفر از اساتید واجد شرایط مدرسه به عنوان استاد راهنما انجام می‌شود.

ماده ۱۲۵: استاد راهنما در صورت داشتن شرایط، استاد همان درس بوده^(۱) و انتخاب استاد راهنما از میان سایر اساتید مدرسه با لحاظ کلیه شرایط و ضوابط با تأیید گروه علمی- تربیتی بلامانع می‌باشد.

ماده ۱۲۶: مسئولیت و وظایف استاد راهنما عبارت است از:

(۱) هدایت و راهنمایی علمی و روشی طلاب در انجام پژوهش درسی در تمامی مراحل پژوهش؛

(۲) ارزیابی پژوهش‌های درسی و اعلام نمره مربوطه در هر نیم‌سال تحصیلی؛

(۳) شرکت در برنامه‌های توجیهی و دانش‌افزایی اساتید راهنمای پژوهش‌های درسی.

ماده ۱۲۷: شرایط استاد راهنمای پژوهش:

(۱) دارا بودن حداقل مدرک سطح سه علمی حوزوی یا کارشناسی ارشد در یکی

از رشته‌های مرتبط با همان حوزه دانشی؛

(۲) داشتن سابقه فعالیت‌های پژوهشی و یا شرکت در دوره‌های دانش‌افزایی پژوهشی؛

۱. دروس مذکور در جدول دروس دارای پژوهش.

۳) دارا بودن حکم تدریس؛

تبصره ۱: در خصوص اساتیدی که فاقد مدرک حوزوی سطح سه هستند، به شرط داشتن مجوز تدریس سطح یک و دیگر شرایط فوق، بهره‌مندی از آن‌ها جهت راهنمایی پژوهش درسی طلاب، بلامانع می‌باشد.

تبصره ۲: در صورت برخورداری اساتید دروس مربوطه از شرایط لازم پژوهشی، اولویت در راهنمایی پژوهش‌های درسی طلاب با ایشان بوده و در غیر این صورت، انتخاب استاد راهنما از میان سایر اساتید مدرسه با لحاظ شرایط مورد نظر و با تأیید گروه علمی - تربیتی مدرسه می‌باشد.

ماده ۱۲۸: انجام فعالیت‌های پژوهشی طلاب به صورت فردی بوده و انجام آن به صورت گروهی با تأیید گروه علمی - تربیتی مدرسه و با رعایت شرایط و ضوابط ابلاغی معاونت پژوهش بلامانع می‌باشد.

ماده ۱۲۹: شرایط و ضوابط تدوین، راهنمایی و ارزیابی هر یک از مراحل فعالیت‌های پژوهشی، مطابق دستورالعمل ابلاغی معاونت پژوهش حوزه‌های علمیه می‌باشد.

ماده ۱۳۰: حذف فعالیت‌های پژوهشی دروس و یا معافیت از انجام آن برای طلاب مجاز نبوده و ارائه حداقل دو پژوهش در دو حوزه دانشی در طول دوره تحصیلی سطح یک ضروری می‌باشد.

ماده ۱۳۱: ارائه فعالیت پژوهشی هر درس، قبل از برگزاری امتحان کتبی آن درس ضروری است و تصمیم‌گیری در خصوص تمدید زمان آن بر عهده گروه علمی - تربیتی مدرسه می‌باشد.

ماده ۱۳۲: هر فعالیت پژوهشی دارای ۵ نمره از نمره نهایی آن درس می‌باشد.

ماده ۱۳۳: زمان اختصاصی راهنمایی برای هر مورد پژوهشی حداقل ۵ و حداکثر ۱۰ ساعت می‌باشد.

تبصره: افزایش زمان حداکثری برای راهنمایی پژوهش با تأیید گروه علمی - تربیتی مدرسه، بلامانع می‌باشد.

ماده ۱۳۴: پرداخت حق الزحمه اساتید راهنما بر اساس دستورالعمل پرداختی گروه‌های علمی - تربیتی^(۱) خواهد بود.

ماده ۱۳۵: انتخاب دو درس دارای پژوهش درسی به صورت همزمان در یک نیم‌سال تحصیلی و هم‌چنین انتخاب دروس دارای فعالیت پژوهشی «تدوین و ارائه گزارش تحقیق» قبل از دروس دارای فعالیت پژوهشی «تدوین طرح‌نامه پژوهش و انجام تحقیق» مجاز نمی‌باشد.

تبصره: در موارد خاص و ضروری، پس از تقاضای طلبه و تأیید گروه علمی - تربیتی انجام دو فعالیت پژوهشی در یک نیم‌سال بلامانع است.

ماده ۱۳۶: اتخاذ تمهیدات لازم در خصوص نحوه و زمان ارائه دروس پژوهشی در هر نیم‌سال تحصیلی، رعایت تناسب دروس و نیم‌سال تحصیلی با حوزه‌های دانشی تعریف شده و هم‌چنین تناسب تعداد پژوهش‌ها با وقت استاد و طلبه، بر عهده معاون آموزش مدرسه است.

ماده ۱۳۷: کلیه مراحل اجرای دستورالعمل‌های مربوط به پژوهش درسی با نظارت معاون پژوهش مدرسه و تحت اشراف مدیر مدرسه می‌باشد.

ماده ۱۳۸: ارائه مشاوره علمی و پژوهشی به طلاب و اساتید در صورت لزوم، پیگیری و تأمین زیرساخت‌های نرم افزاری و سخت افزاری مورد نیاز و اجرای برنامه مناسب آموزش مهارت‌های پژوهشی به طلاب و سایر وظایف محول بر اساس دستورالعمل ابلاغی معاونت پژوهش حوزه‌های علمیه، بر عهده معاون پژوهش مدرسه و تحت اشراف مدیر مدرسه است.

شیوه محاسبه نمرات

ماده ۱۳۹: هر یک از نمرات کتبی و فعالیت کلاسی به صورت مستقل، از ۲۰ نمره محاسبه و ثبت می‌شود ولی محاسبه نمرات در سامانه و ارزش‌گذاری آن، برای امتحان کتبی ۱۵ و برای فعالیت‌های کلاسی ۵ خواهد بود.

۱. مراجعه شود به نامه شماره ۱۳/۱۴۸۳ مورخ ۱۳۹۶/۹/۱۲ معاونت آموزش حوزه‌های علمیه.

ماده ۱۴۰: ثبت نمرات فعالیت‌های کلاسی در سامانه (به جز نمره پژوهش درسی) قبل از آغاز امتحان کتبی هر درس ضروری می‌باشد.

تبصره: شرط اعمال و محاسبه نمره فعالیت کلاسی با نمره امتحان کتبی، اخذ نمره حداقل ۱۲ از امتحان کتبی می‌باشد.

ماده ۱۴۱: همه دروس سطح یک، ضرورتاً دارای یکی از اقسام فعالیت‌های کلاسی خواهند بود و در هنگام ثبت نمرات ضمن مشخص کردن نوع فعالیت کلاسی، نمره آن ثبت می‌گردد.

ماده ۱۴۲: شرط قبولی در هر درس، کسب حداقل نمره ۱۲ از امتحان کتبی و کسب معدل ۱۲ از جمع نمرات امتحان کتبی و فعالیت‌های کلاسی می‌باشد.

ماده ۱۴۳: نمرات اخذ شده از فعالیت‌های کلاسی، در امتحان مرحله تجدیدی و استادیاری هم لزوماً لحاظ می‌گردد و امتحان درس استادیاری یا تجدیدی از ۱۵ نمره محاسبه خواهد شد.

ماده ۱۴۴: در برخی از موضوعات، امتحان شفاهی اخذ می‌گردد که نمره کسب شده در درس مربوطه ثبت می‌گردد.^(۱)

هـ) برنامه‌ریزی و اجرای دوره تابستانی

مقدمه

به منظور فراهم آوردن امکان استمرار تحصیل در طول سال، کم کردن تعطیلات، برنامه‌ریزی علمی در اوقات فراغت طلاب و ایجاد امکان پیشرفت تحصیلی برای طلاب متقاضی، دوره آموزشی تابستانی برگزار می‌گردد.

ماده ۱۴۵: برگزاری دوره‌های تابستانی با درخواست مدرسه علمیه و پس از اخذ مجوز از شورای آموزش استان و طبق ضوابط و شرایط ابلاغی معاونت آموزش ستاد بلامانع می‌باشد.

۱. نحوه محاسبه نمرات، دستورالعمل اخذ امتحان و... در آیین‌نامه‌های مربوطه آمده است.

ماده ۱۴۶: حضور طلاب در دوره آموزشی تابستانی، اختیاری می باشد.

تبصره ۱: در صورتی که مدرسه ای حضور طلاب را در دوره تابستانی الزامی نماید،

حضور طلاب در آن دوره نیز الزامی می باشد.

تبصره ۲: الزامی یا اختیاری بودن حضور طلاب در دوره، براساس مجوز شورای آموزش

استان می باشد.

ماده ۱۴۷: مدارس و یا مدیریت های استانی که دارای شرایطی همانند داشتن فضای

آموزشی مناسب، امکانات اسکان و رفاه طلاب، اساتید و... می باشند، می توانند

نسبت به برگزاری دوره آموزشی تابستانی برای طلاب خود و یا طلاب چندین

مدرسه دیگر در محدوده مدیریت استانی و یا سایر مدیریت های استانی، اقدام

نمایند.

ماده ۱۴۸: کلیه امور اجرایی دوره اعم از ثبت نام طلاب، برگزاری کلاس ها، ثبت نمرات

و... توسط مدرسه مجری و با نظارت معاونت آموزش مدیریت استانی انجام

می شود.

امور اجرایی و آموزشی دوره

ماده ۱۴۹: زمان برگزاری دوره های آموزشی تابستانی مطابق تقویم تحصیلی از ۱۶ تیر تا

۳۱ مرداد می باشد.

تبصره: هر گونه تغییر در زمان بندی مذکور با تصویب شورای آموزش استان و لحاظ

کلیه شرایط و ضوابط بلامانع می باشد.

ماده ۱۵۰: ارائه دروس دارای فعالیت پژوهشی در دوره تابستانی مجاز نمی باشد.

تبصره: در صورت ضرورت و درخواست طلبه و پس از تأیید شورای مدرسه ارائه

دروس مذکور به شرط انجام فعالیت پژوهشی بلامانع است.

ماده ۱۵۱: طلاب با شرط انتخاب حداقل ۸۰ ساعات درسی، مجاز به ثبت نام در دوره

هستند.

ماده ۱۵۲: ارائه دروس در دوره های آموزشی تابستانی برای گروه های ذیل می باشد:

(۱) متقاضیان ادامه تحصیل به صورت حضوری؛

(۲) متقاضیان تکمیل نواقصی دروس گذشته؛

تبصره: افرادی که در نیم سال دوم، درسی را تجدید شده اند، شرکت در امتحان آن درس در دوره تابستانی الزامی و در کلاس های دوره اختیاری می باشد.

ماده ۱۵۳: مدارس متقاضی اجرای دوره، ضروری است جهت تصمیم گیری و اخذ مجوز اجرای دوره تابستانی، حداکثر تا قبل از پایان نیم سال دوم اقدام نمایند.

تبصره: تصمیم گیری در خصوص دوره های آموزشی تابستانی مدارس قم، بر عهده معاونت آموزش حوزه علمیه قم می باشد.

ماده ۱۵۴: رعایت نکات ذیل در ارائه درخواست برای برگزاری دوره و همچنین تصمیم گیری در خصوص دوره های آموزشی ضروری می باشد:

(۱) داشتن مجوز ارائه دروس مطابق مجوز تأسیس مدارس و مدیریت های استانی؛

(۲) وجود امکانات اجرای دوره اعم از امکانات رفاهی، علمی و آموزشی در محل برگزاری دوره؛

(۳) معرفی اساتید رسمی یا دارای مجوز تدریس در مواد درسی ارائه شده؛

(۴) ارائه جداول درسی، تقویم آموزشی، نحوه ارائه برنامه های فوق العاده فرهنگی و تربیتی و... به صورت تفصیلی در زمان ارائه پیشنهاد و بررسی درخواست؛

(۵) برگزاری کلاس های درسی مطابق جداول درسی و سایر آیین نامه های مربوطه.

ماده ۱۵۵: برگزاری دوره، بدون اخذ مجوز، موجب عدم تأیید دروس، نمرات و... خواهد شد.

ماده ۱۵۶: شرایط ثبت نام در دوره آموزشی تابستانی به شرح ذیل می باشد:

(۱) داشتن پرونده فعال آموزشی؛

(۲) تعهد به حضور مستمر در برنامه ها و کلاس های درسی دوره؛

(۳) ارائه معرفی نامه و تأییدیه اخلاقی از مدرسه مبدأ به مدیر مدرسه مجری دوره.

ماده ۱۵۷: رعایت کلیه ضوابط آموزشی و درسی، امتحانی، قبولی، تجدیدی، ثبت نمره و... بر اساس آیین نامه ها و دستورالعمل های ابلاغی، ضروری می باشد.

ماده ۱۵۸: برگزاری حداقل ۸۰ درصد از ساعات هر درس مطابق جداول درسی و به صورت حضوری، الزامی می‌باشد.

ماده ۱۵۹: نمره قبولی برای طلاب شرکت کننده در دوره تابستان، در همه دروس، ۱۲ می‌باشد.

تبصره ۱: نمرات دروس در سامانه به صورت مستقل و مطابق هر عنوان درسی ثبت می‌گردد.

تبصره ۲: در ارزشیابی دروس انتخابی در دوره تابستانی در دروس دارای پژوهش درسی، ارائه پژوهش الزامی است.

ماده ۱۶۰: در صورت عدم کسب نمره قبولی در امتحان درس‌های دوره، تصمیم‌گیری در مورد وضعیت طلبه (نسبت به حضور مجدد طلبه در امتحان همان درس در همان دوره و یا نیم‌سال بعد و یا حضور مجدد در کلاس‌های درسی در طول سال تحصیلی) بر عهده شورای مدرسه محل تحصیل می‌باشد.

فصل دوم: جداول درسی و منابع آموزشی

الف) جداول درسی نیم سال‌های مختلف و ساعات آن‌ها

ماده ۱۶۱: جداول درسی برنامه آموزشی جاری حوزه‌های علمیه در سطح یک، به شرح ذیل می‌باشد:

نیم سال اول

کد درس	عنوان درس	ساعت
۱۰۸۸۳۶	صرف ۱	۸۵
۱۰۸۸۳۸	نحو ۱	۸۵
۱۰۸۸۴۰	احکام ۱	۶۴
۱۰۸۸۰۱	عقائد ۱	۶۴
۱۰۸۷۹۹	تجوید	۶۴
۱۰۸۷۹۷	اخلاق ۱	۳۰
جمع ساعات		۳۹۲

نیم سال دوم

کد درس	عنوان درس	ساعت
۱۱۰۸۹۶	صرف ۲	۸۵
۱۱۰۸۹۸	نحو ۲	۱۴۰
۱۱۰۸۵۹	منطق ۱	۳۵
۱۱۰۹۰۰	احکام ۲	۶۴
۱۱۰۸۵۵	تاریخ ۱	۳۰
۱۱۰۸۵۷	قرآن ۱	۳۰
جمع ساعات		۳۸۴

نیم سال سوم

کد درس	عنوان درس	ساعت
۱۰۸۸۴۲	نحو ۳	۸۵
۱۰۸۸۴۴	نحو ۵	۸۵
۱۰۸۸۴۶	منطق ۲	۸۵
۱۰۸۸۰۵	عقاید ۲	۶۰
۱۰۸۸۰۳	اخلاق ۲	۳۰
۲۳۴۰۸	مهارت‌های پژوهشی ^(۱)	۳۲
جمع ساعات		۳۷۷

نیم سال چهارم

کد درس	عنوان درس	ساعت
۱۱۰۹۰۲	نحو ۴	۸۵
۱۱۰۹۰۴	نحو ۶	۸۵
۱۱۰۹۰۶	منطق ۳	۸۵
۱۱۰۸۶۳	منطق ۴	۸۰
۱۱۰۸۶۱	تاریخ ۲	۳۰
۱۱۰۸۶۴	قرآن ۲	۳۰
جمع ساعات		۳۹۵

نیم سال پنجم

کد درس	عنوان درس	ساعت
۱۰۸۸۴۸	نحو ۷	۸۵
۱۰۸۸۵۱	نحو ۹	۵۵
۱۰۸۸۵۴	بلاغت ۱	۸۵
۱۰۸۸۵۷	عقاید ۳	۶۵
۱۰۸۸۰۷	اخلاق ۳	۳۰
جمع ساعات		۳۲۰

نیم سال ششم

۱. این درس به صورت نظری و عملی ارائه می‌گردد. (۱۶ ساعت نظری + ۱۶ ساعت عملی) پیشنهاد، آن نیز درس منطق یک می‌باشد.

کد درس	عنوان درس	ساعت
۱۱۰۹۰۸	نحو ۸	۸۵
۱۱۰۹۱۱	نحو ۱۰	۵۵
۱۱۰۹۱۴	بلاغت ۲	۸۵
۱۱۰۹۱۷	عقاید ۴	۶۵
۱۱۰۸۶۷	تجزیه و ترکیب	۴۰
۱۱۰۸۶۶	تاریخ ۳	۳۰
۱۱۰۸۶۸	قرآن ۳	۳۰
جمع ساعات		۳۹۰

نیم سال هفتم

کد درس	عنوان درس	ساعت
۱۰۸۸۶۰	اصول ۱	۸۵ ^(۱)
۱۰۸۸۶۳	فقه ۱	۸۵
۱۰۸۸۶۶	فقه ۳	۸۵
۱۰۸۸۶۹	عقاید ۵	۶۰
۱۰۸۸۱۰	نهج البلاغه ۱	۳۰
جمع ساعات		۳۴۵

نیم سال هشتم

کد درس	عنوان درس	ساعت
۱۱۰۹۲۰	اصول ۲	۸۵
۱۱۰۹۲۳	فقه ۲	۸۵
۱۱۰۹۲۶	فقه ۴	۸۵
۱۱۰۹۲۹	عقاید ۶	۶۰
۱۱۰۸۶۹	تاریخ ۴	۳۰
۱۱۰۸۷۱	قرآن ۴	۳۰
جمع ساعات		۳۷۵

نیم سال نهم

کد درس	عنوان درس	ساعت
۱۰۸۸۷۲	اصول ۳	۸۵
۱۰۸۸۷۵	فقه ۵	۸۵

۱. در صورت انتخاب کتاب الحلقه الاولى و الثانية برای این درس، مدت زمان ارائه هریک از بخش‌های آن ۴۸ ساعت می‌باشد.

کد درس	عنوان درس	ساعت
۱۰۸۸۷۸	فقه ۷	۸۵
۱۰۸۸۸۱	عقاید ۷	۶۰
۱۰۸۸۱۳	نهج البلاغه ۲	۳۰
جمع ساعات		۳۴۵

نیم سال دهم

کد درس	عنوان درس	ساعت
۱۱۰۹۳۲	اصول ۴	۸۵
۱۱۰۹۳۵	فقه ۶	۸۵
۱۱۰۹۳۸	فقه ۸	۸۵
۱۱۰۹۴۱	عقاید ۸	۶۰
۱۱۰۸۷۲	تاریخ ۵	۳۰
۱۱۰۸۷۳	قرآن ۵	۳۰
جمع ساعات		۳۷۵

نیم سال یازدهم

کد درس	عنوان درس	ساعت
۱۰۸۸۸۴	اصول ۵	۸۵
۱۰۸۸۸۷	فقه ۹	۷۵
۱۰۸۸۹۰	فقه ۱۱	۸۵
۱۰۸۸۲۴	نهج البلاغه ۳	۳۰
۱۰۸۸۱۶	آیین نگارش	۵۰
۱۰۸۸۱۸	تاریخ ۶	۳۰
۱۰۸۸۲۱	حکومت اسلامی	۳۰
۲۰۱۸۲	تحقیق پایانی ^(۱)	۳۲ عملی
جمع ساعات		۴۱۷

نیم سال دوازدهم

کد درس	عنوان درس	ساعت
۱۱۰۹۴۴	اصول ۶	۸۵
۱۱۰۹۴۷	فقه ۱۰	۷۵
۱۱۰۹۵۰	فقه ۱۲	۸۵
۱۱۰۸۷۷	علوم قرآن	۷۰
۱۱۰۸۸۲	آشنایی با فلسفه	۲۰ ^(۱)
۱۱۰۸۸۱	علوم حدیث	۳۰
جمع ساعات		۳۶۵

ب) منابع درسی و محدوده‌های آنها

ماده ۱۶۲: تدریس دروس تنها بر اساس کتب و نسخ معرفی شده توسط معاونت آموزش مجاز می‌باشد.

ماده ۱۶۳: استفاده از منابع آموزشی پیشنهادی دیگر، تنها پس از تأیید معاونت آموزش ستاد مجاز است.

تبصره: مدارس علمیه می‌توانند منابع پیشنهادی خود را به شرط تطبیق حداقل ۸۰ درصدی با محدوده و سرفصل‌های منبع اصلی، پس از بررسی در گروه علمی - تربیتی مدرسه و شورای آموزش استان، به معاونت آموزش ستاد معرفی نمایند.

ماده ۱۶۴: دروسی که دارای چند منبع معرفی شده می‌باشند، به لحاظ این که سیر منطقی در منابع لحاظ شده است، در صورت انتخاب یک منبع خاص برای یک درس، پیوستگی و سیر منطقی منابع باید رعایت شود.

منابع درسی مصوب برای استفاده در برنامه آموزشی جاری سطح یک، به شرح ذیل می‌باشد:

نیم سال اول					
عنوان درس	منبع / منابع			محدوده	ملاحظات
	عنوان کتاب	نویسنده	کد کتاب ناشر سال نشر		
مذاهب	دانش صرف	سیدحمید جزایری	۱/۱۱۲۱/۳ نصایح ۹۷	از ابتدای کتاب تا ابتدای ابواب ثلاثی مزید	کسانی که کتاب دانش صرف را انتخاب نمایند در نیم سال بعد هم باید همان را ادامه دهند
	صرف ساده	سیدمحمد رضا طباطبایی	--- دارالعلم ۹۷	همه بخش فارسی کتاب	

نیم سال اول

عنوان درس	منبع / منابع			محدوده	ملاحظات
	عنوان کتاب	نویسنده	کد کتاب ناشر سال نشر		
نحو	بدایه النحو	غلامعلی صفایی بوشهری	۱/۱۲۲۱/۳ مرکز مدیریت ۹۶ و ۹۷	از ابتدای کتاب تا ابتدای منصوبات	
	نحو ۱	سجاد قربانی	مرکز مدیریت ۱۴۰۴	کل کتاب	
	آشنایی با دانش + نحو + الهدایه فی النحو	محمدرضا پایانی + [تصحیح] حسین شیرافکن	۱/۱۲۱۱/۱ مرکز مدیریت ۹۷ + ۱/۱۲۲۲/۳ نصایح ۹۷	آشنایی با دانش نحو (۴۰ ساعت) + الهدایه فی النحو تا آخر توابع (۴۵ ساعت)	کتاب آشنایی با دانش نحو ویژه دوره متوسطه اول می باشد.
	نحو مقدماتی + الهدایه فی النحو	محمود ملکی اصفهانی + [تصحیح] حسین شیرافکن	--- دارالعلم + ۱/۱۲۲۲/۳ نصایح ۹۷	نحو مقدماتی (۴۰ ساعت) + الهدایه فی النحو تا آخر توابع (۴۵ ساعت)	
	درسنامه نحو + الهدایه فی النحو	امیر خداوردی + [تصحیح] حسین شیرافکن	۱/۱۲۱۲/۲ مرکز مدیریت ۹۷ + ۱/۱۲۲۲/۳ نصایح ۹۷	درسنامه نحو (۴۰ ساعت) + الهدایه فی النحو تا آخر توابع (۴۵ ساعت)	کتاب درسنامه نحو ویژه فارغ التحصیلان دبیرستان و دانشگاهی است.
احکام	درسنامه فقه	محمدحسین فلاح زاده	۱/۲۵۱۱/۳ مرکز مدیریت ۹۷	از ابتدای کتاب تا درس ۳۸ (روژه)	محدوده سابق از ابتدای کتاب تا درس ۳۹ (مبطلات روزه) بوده است.
	احکام عمومی ۱	علیرضا محمدی نژاد	بنیاد بین المللی آفاق نور بیان ۱۴۰۴	کل کتاب	

نیم سال اول					
عنوان درس	منبع / منابع			محدوده	ملاحظات
	عنوان کتاب	نویسنده	کد کتاب ناشر سال نشر		
عقائد ۱	معارف و عقاید ۱ و ۲	رضا برنجکار محمدتقی سپحانی	۱/۱۷۱/۳ مرکز مدیریت ۹۷	از درس ۱ تا پایان درس ۳۰	
	اصول اعتقادات	علی اصغر قائمی	واریان	تمام کتاب	
تجويد	آموزش قرائت قرآن ۲	محمدرضا شهیدی پور و علی قاسمی	۱/۱۸۱۲/۳ مرکز مدیریت ۹۶ و ۹۵	تمام کتاب	
	حلیة صحة القراءة	علی حبیبی	مرکز مدیریت ۱۴۰۲	از بخش دوم: تجوید و قرائت قرآن کریم، (صفحه ۱۳۳ تا آخر کتاب)	
اخلاق ۱	ترجمه آداب المتعلمین	خواجه نصیرالدین طوسی (تصحیح مدرس افغانی)	-	تمام کتاب	
	اخلاق اسلامی ۱ (آداب بندگی) و اخلاق اسلامی ۲ (آداب فردی و علم آموزی)	گروه علمی اخلاق	۱/۱۹۱/۳ ۱/۱۹۲/۳ مرکز مدیریت ۹۷ و ۹۶	جلد اول و دوم	در صورت انتخاب این کتاب لازم است تا انتهای دوره سطح یک، کتابهای اخلاق تدوین مرکز تدوین متون انتخاب شود

نیم‌سال دوم

عنوان درس	منبع / منابع			محدوده	ملاحظات
	عنوان	نویسنده	کد کتاب ناشر سال نشر		
صرف ۲	دانش صرف	سید حمید جزایری	۱/۱۱۲۱/۳ نصایح ۹۷	از ابتدای باب ثلاثی مزید تا پایان کتاب	کسانی می‌توانند دانش صرف را انتخاب نمایند که در نیم‌سال اول بخش اول این کتاب را انتخاب نموده باشند.
	صرف ساده	سید محمدرضا طباطبایی	--- دارالعلم ۹۶	تمام بخش عربی کتاب	
نحو ۲	بدایه النحو	صفایی بوشهری	۱/۱۲۲۱/۳ مرکز مدیریت	از ابتدای منصوبات تا آخر کتاب	
	نحو ۲	سجاد قربانی	مرکز مدیریت ۱۴۰۴	کل کتاب	
	الهدایه فی النحو / صمدیه	[تصحیح] حسین شیرافکن / بهاء‌الدین عاملی	۱/۱۲۲۲/۳ نصایح	هدایه از ابتدای مبنیات تا آخر کتاب (۵۰ ساعت) صمدیه کل کتاب (۹۰ ساعت)	- مدرسی که هدایه می‌خوانند در صورت تمایل می‌توانند صمدیه را برای طلاب به صورت الزامی اجرا نموده و نمره نحو ۲ معدل این دو کتاب باشد. - در صورت عدم ادامه درس صمدیه به دنبال درس هدایه، بقیه ساعات درس به حل تمارین کتاب و تجزیه و ترکیب کاربردی پرداخته شود.
احکام ۲	درسنامه فقه	محمدحسین فلاح زاده	۱/۲۵۱۱/۳ مرکز مدیریت	از درس ۳۸ (روزه) تا پایان کتاب	

نیم سال دوم					
عنوان درس	منبع / منابع			محدوده	ملاحظات
	عنوان	نویسنده	کد کتاب ناشر سال نشر		
منطق (۱)	درآمدی بر منطق	محمود منتظری مقدم	(سیکل): ۱/۱۶۱۱/۱ (دیبلم): ۱/۱۶۱۲/۲ مرکز مدیریت ۹۷	تمام کتاب	این کتاب در دو چاپ، با کد ۱/۱۶۱۱/۱ و ویژه فارغ التحصیلان دوره متوسطه اول و با کد ۱/۱۶۱۲/۲ ویژه فارغ التحصیلان دبیرستان تدوین شده است.
	منطق نموداری	سید محمد ابراهیم مومنی	۱۳۹۴	تمام کتاب	
تاریخ ۱	فرازهایی از زندگی پیامبر اسلام	آیت الله سبحانی	نشر مشعر	از ابتدای کتاب تا ابتدای فصل ۲۴ (دفاع از حریم آزادی)	
	تاریخ اسلام	مهدی پیشوایی	معارف	از ابتدای کتاب تا ابتدای بخش چهارم (از هجرت تا دعوت جهانی)	
قرآن ۱	قرآن کریم	-	-	حفظ نیمه دوم جزء ۳۰ (سوره اعلی تا آخر قرآن)	در خصوص حفظ نیمه دوم جزء ۳۰، از کتاب تفسیر قرآن کریم محسن قرائتی استفاده شود.
	هر روز با قرآن و عترت (حفظ موضوعی)	سید مهدی هاشمی	آیه نور	-	کتاب هر روز با قرآن و عترت و کتاب حفظ قرآن به زبان ساده در موسسه فرهنگی قرآن و عترت نورالثقلین به چاپ رسیده است.

نیم سال سوم					
عنوان درس	عنوان	منبع / منابع		محدوده	ملاحظات
		نویسنده	کد کتاب ناشر سال نشر		
ب	البهجة المرضیه	جلال الدین سیوطی	- - -	از ابتدای کتاب تا ابتدای نواسخ	
	شرح الفیه ابن مالک	ابن عقیل	- - -		
	شرح ابن عقیل علی الفیه ابن مالک فی ثوبه الجدید	[تصحیح] اسماعیل احمدی منش، محمد جوادی راد	۱/۱۲۵۱/۳ مرکز مدیریت ۱۳۹۸		
	البهجة المرضیه فی شرح الفیه فی اسلوبها الجدید	[تصحیح] ابراهیم کفیل و مرتضی خاکسار	۱/۱۲۳۱/۳ مرکز مدیریت ۹۷	از ابتدای کتاب تا ابتدای نواسخ	
ب	البهجة المرضیه	جلال الدین سیوطی	- - -	از ابتدای باب اشتغال تا ابتدای باب اعمال المصدر	
	شرح الفیه ابن مالک	ابن عقیل	- - -		
	شرح ابن عقیل علی الفیه ابن مالک فی ثوبه الجدید	[تصحیح] اسماعیل احمدی منش، محمد جوادی راد	۱/۱۲۵۱/۳ مرکز مدیریت ۱۳۹۸		
	البهجة المرضیه فی شرح الفیه فی اسلوبها الجدید	[تصحیح] ابراهیم کفیل و مرتضی خاکسار	۱/۱۲۳۱/۳ مرکز مدیریت ۹۷	از ابتدای اختصاص تا صفت مشبیه	

۱. در صورت انتخاب کتاب البهجة المرضیه فی اسلوبها الجدید، ارائه مباحث نظری در هریک از نحوه‌های ۳، ۴، ۵ و ۶ به مدت ۶۰ ساعت کفایت می‌کند و در بقیه ساعات درسی به تمرین عملی و کاربردی مباحث نحو که در خود کتاب هم آمده است پرداخته می‌شود.

نیم سال سوم					
عنوان درس	منبع / منابع			محدوده	ملاحظات
	عنوان	نویسنده	کد کتاب ناشر سال نشر		
منطق ۲	دانش منطق	محمود منتظری مقدم	۱/۱۶۲۱/۳ مرکز مدیریت ۹۷ و ۹۶	از ابتدای کتاب تا بخش سوم (پایان درس ۲۰)	
	المنطق	محمدرضا مظفر	- دارالعلم	از ابتدای کتاب تا ابتدای تقسیمات الحملیه	
	منطق تعلیمی	محمدرضا مظفر [تصحیح] عبدالجواد ابراهیمی	- دارالفکر		
عقاید ۲	معارف و عقاید ۲ و ۱	رضا برنجکار محمدتقی سبحانی	۱/۱۷۲/۳ مرکز مدیریت ۹۵	از درس ۳۱ تا آخر کتاب	
	شیعه در اسلام	سید محمدحسین طباطبایی	- -	تمام کتاب	
اخلاق ۲	المراد من منیه المرید	تألیف شهید ثانی، [تلخیص] سید محمدرضا طباطبایی	- مرکز مدیریت -	از ابتدای کتاب تا ابتدای النوع الثالث فی الأدب المختصه بالمعلم	
	اخلاق اسلامی (آداب اجتماعی ۲ و ۱)	گروه علمی اخلاق	۱/۱۹۳/۳ ۱/۱۹۴/۳ مرکز مدیریت ۹۷ و ۹۶	تمام جلد سوم و چهارم	
مهارت‌های پژوهشی	درسنامه روش تحقیق	مجید طرقی	نشر هاجر ۱۳۹۶	کل کتاب	
	درسنامه مهارت‌های پژوهشی ^(۱)	مهدی محقق‌فر	مرکز مدیریت ۱۴۰۳	کل کتاب	

۱. در صورت انتخاب این منبع جهت تدریس باید از کتاب دیگری هم با عنوان «کتاب کار درسنامه مهارت‌های پژوهشی» جهت کارگاه و انجام تمرین‌های این درس استفاده شود.

نیم سال چهارم

عنوان درس	منبع / منابع			محدوده
	عنوان	نویسنده	کد کتاب ناشر سال نشر	
تفویض	البهجة المرضیه	جلال الدین سیوطی	-	از ابتدای نواسخ تا ابتدای باب اشتغال، تجزیه و ترکیب نیمه اول جز ۳۰ قرآن
	شرح الفیه ابن مالک	ابن عقیل	-	
	شرح ابن عقیل علی الفیه ابن مالک فی ثوبه الجدید	[تصحیح] اسماعیل احمدی منش، محمد جوادی راد	۱/۱۲۵۱/۳ مرکز مدیریت ۱۳۹۸	
	البهجة المرضیه فی شرح الفیه فی اسلوبها الجدید	[تصحیح] ابراهیم کفیل و مرتضی خاکسار	۱/۱۲۳۱/۳ مرکز مدیریت ۹۷	
	البهجة المرضیه	جلال الدین سیوطی	-	
	شرح الفیه ابن مالک	ابن عقیل	-	
تفویض	شرح ابن عقیل علی الفیه ابن مالک فی ثوبه الجدید	[تصحیح] اسماعیل احمدی منش، محمد جوادی راد	۱/۱۲۵۱/۳ مرکز مدیریت ۱۳۹۸	از باب اعمال المصدر تا ابتدای حکایات
	البهجة المرضیه فی شرح الفیه فی اسلوبها الجدید	[تصحیح] ابراهیم کفیل و مرتضی خاکسار	۱/۱۲۳۱/۳ مرکز مدیریت ۹۷	از ابتدای صفة مشبیه تا آخر کتاب
	دانش منطق	محمود منتظری مقدم	۱/۱۶۲۱/۳ مرکز مدیریت ۹۶ و ۹۷	از درس ۲۰ تا پایان درس ۴۲
	المنطق	محمدرضا مظفر	-	از تقسیمات الحملیه تا ابتدای صناعات خمس
منطق ۲	منطق تعلیمی	[تصحیح] عبدالجواد ابراهیمی	-	
	دارالعلم	-	-	

نیم سال چهارم				
عنوان درس	منبع / منابع			محدوده
	عنوان	نویسنده	کد کتاب ناشر سال نشر	
منطق ۴	دانش منطق	محمود منتظری مقدم	۱/۱۶۲۱/۳ مرکز مدیریت ۹۶ و ۹۷	از درس ۴۲ تا پایان کتاب
	المنطق	محمدرضا مظفر	- دارالعلم -	صناعات خمس
	منطق تعلیمی	محمدرضا مظفر [تصحیح] عبدالجواد ابراهیمی	- دارالفکر -	
تاریخ ۲	فرازهایی از زندگی پیامبر اسلام	آیت الله جعفر سبحانی	- نشر مشعر ۹۱	از فصل ۲۴ (دفاع از آزادی) تا پایان کتاب
	تاریخ اسلام	مهدی پیشوایی	- معارف ۹۷	از ابتدای بخش چهارم (از هجرت تا دعوت جهانی) تا پایان کتاب
قرآن ۲	تذکار وحی (دفتر اول) ^(۱)	فتح الله نجارزادگان و سید محمدرضا صفری	۲/۱۸۲۱/۳ مرکز مدیریت ۹۶	سوره های حمد و بقره
	گزیده تفسیر نمونه	آیت الله ناصر مکارم شیرازی	- دارالکتب اسلامیه ۸۲	سوره های فاتحه، انعام، مائده

نیم سال پنجم

عنوان درس	منبع / منابع			محدوده	ملاحظات
	عنوان	نویسنده	کد کتاب ناشر سال نشر		
تجويد	مغنی الادیب	جمعی از اساتید	۱/۱۲۴۱/۳ ادبا -	از ابتدای کتاب تا ابتدای حرف السین	
	مغنی الأریب	تألیف ابن هشام [تصحیح] ابراهیم کفیل و مرتضی خاکسار	۱/۱۲۴۱/۳ مرکز مدیریت ۹۷	از ابتدای کتاب تا ابتدای حرف الثا.	
تجويد	مغنی الادیب	جمعی از اساتید	۱/۱۲۴۱/۳ ادبا -	از حرف لو تا ابتدای باب الثانی	
	مغنی الأریب	تألیف ابن هشام [تصحیح] ابراهیم کفیل و مرتضی خاکسار	۱/۱۲۴۱/۳ مرکز مدیریت ۹۷	از مفرد کل تا حرف الهاء.	
بلاغت ۱	درر البلاغة	منصور قنابشی	۱/۱۳۲۱/۳ مرکز مدیریت ۹۷	از ابتدای کتاب تا ابتدای علم البیان	
	جواهر البلاغة	احمد الهاشمی [تصحیح] جمعی از اساتید	۱/۱۳۲۲/۳ مرکز مدیریت -	از ابتدای کتاب تا ابتدای مبحث فی الایجاز و الاطناب و المساواه	
	مختصر المعانی	سعدالدین تفتازانی	- دارالفکر -		
تجويد	معارف و عقاید ۳	رضا برنجکار محمدتقی سبجانی	۱/۱۷۳/۳ مرکز مدیریت ۹۷	تمام کتاب	
	آموزش عقاید	علامه مصباح یزدی	- سازمان تبلیغات اسلامی -	از ابتدای کتاب تا ابتدای درس ۲۱	

نیم سال پنجم					
عنوان درس	منبع / منابع			محدوده	ملاحظات
	عنوان	نویسنده	کد کتاب ناشر سال نشر		
اخلاق ۳	المراد من منیه المرید	تألیف شهید ثانی [تلخیص] سید محمدرضا طباطبائی	- دارالعلم -	از النوع الثالث (فی الآداب المختصه بالمعلم) تا پایان کتاب	
	شرح چهل حدیث	امام خمینی ^{ره}	- مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی ^{ره} -	بخش‌های برگزیده به انتخاب استاد	
	آداب الصلاة	امام خمینی ^{ره}	- مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی ^{ره} -	بخش‌های برگزیده به انتخاب استاد	
	اخلاق اسلامی ۵ (مبانی اخلاق اسلامی)	مجتبی زارعی	۱/۱۹۵/۳ مرکز مدیریت ۹۷	تمام کتاب	

نیم سال ششم					
عنوان درس	منبع / منابع			محدوده	ملاحظات
	عنوان	نویسنده	کد کتاب ناشر سال نشر		
نحو ۸	معنی الادیب	جمعی از اساتید	۱/۱۲۴۱/۳ ادبا -	از حرف السین تا ابتدای حرف لو	
	معنی الأریب [تصحیح] ابراهیم کفیل و مرتضی خاکسار	تألیف ابن هشام مرتضی خاکسار	۱/۱۲۴۱/۳ مرکز مدیریت ۹۷	از حرف الثاء تا مفرد کل	

نیم‌سال ششم					
عنوان درس	منبع / منابع			محدوده	ملاحظات
	عنوان	نویسنده	کد کتاب ناشر سال نشر		
نحو ۱۰	مغنی الادیب	جمعی از اساتید	۱/۱۲۴۱/۳ ادبا	باب رابع	
	مغنی الأریب	تألیف ابن هشام [تصحیح] ابراهیم کفیل و مرتضی خاکسار	۱/۱۲۴۱/۳ مرکز مدیریت ۹۷	از حرف الها، تا آخر باب رابع	
بلاغت ۲	درر البلاغة	منصور قابشی	۱/۱۳۲۱/۳ مرکز مدیریت ۹۶	از ابتدای علم البیان تا پایان کتاب	
	جواهر البلاغة	احمد الهاشمی [تصحیح] جمعی از اساتید	۱/۱۳۲۲/۳ مرکز مدیریت ۹۷	از مبحث فی الایجاز و الاطناب و المساواه تا	
	مختصر المعانی	سعدالدین تفتازانی	- دارالفکر	پایان کتاب	
عقاید ۴	معارف و عقاید ۴	رسول رضوی	۱/۱۷۴/۳ مرکز مدیریت ۹۷	تمام کتاب	
	آموزش عقاید	علامه مصباح یزدی	- سازمان تبلیغات اسلامی	از درس ۲۱ تا پایان کتاب	
تجزیه و ترکیب	انواری از قرآن	علی اکبر میرزایی	- ادبا ۹۶	نیمه اول جزء ۲۹ قرآن کریم	
	تجزیه و ترکیب	حسین شیرافکن	- جامعه المصطفی	از ابتدای کتاب تا انتهای درس ۲۶	

نیم سال ششم					
عنوان درس	منبع / منابع			محدوده	ملاحظات
	عنوان	نویسنده	کد کتاب ناشر سال نشر		
تاریخ ۲	سیره پیشوایان	مهدی پیشوایی	- معارف	از ابتدای کتاب تا ابتدای زندگانی امام باقر ^ع	
	تاریخ اسلام (جلد ۲)	مهدی پیشوایی	- مرکز مدیریت	تمام کتاب	
	انسان ۲۵۰ ساله حلقه دوم	آیت الله خامنه‌ای (مقام معظم رهبری)	- موسسه فرهنگی هنری ایمان جهادی	از ابتدای کتاب تا ابتدای فصل پنجم (امام حسن مجتبی ^ع)	
قرآن ۲	تذکار وحی (دفتر اول)	فتح الله نجارزادگان و سید محمدرضا صفوی	۱/۱۸۲۱/۳ مرکز مدیریت ۹۷	سوره آل عمران و نساء	
	گزیده تفسیر نمونه	آیت الله مکارم شیرازی	- دارالکتب اسلامی ۸۲	سوره‌های اعراف، انفال و ابراهیم	

نیم سال هفتم					
عنوان درس	منبع / منابع			محدوده	ملاحظات
	عنوان	نویسنده	کد کتاب ناشر سال نشر		
اصول ۱	الموجز فی اصول الفقه	آیت الله سبحانی	موسسه امام صادق ۹۴۹	از ابتدای کتاب تا المقصد السادس (فی الحجج و الامارات) ^(۱)	
	الاساس فی اصول الفقه	محمد حسین عبدی	مرکز مدیریت ۱۴۰۲ چاپ چهارم	از ابتدای کتاب تا الباب الثالث (مباحث الادله الظنیه)	در صورت استفاده از این منبع برای تدریس تنها همین نسخه ملاک می باشد.
	دروس فی علم الاصول (الحلقه الاولى) ^(۲)	سید محمد باقر صدر	دارالعلم	از اول کتاب تا ابتدای الدلیل الشرعی	مدت زمان تدریس این محدوده ۴۸ ساعت می باشد.
	المعالم الجدیده	سید محمد باقر صدر	مرکز الأبحاث للشهیة الصدر	بخش ابتدای کتاب المعالم الجدیده	بخش المدخل مطالعاتی می باشد.
	مرقاہ الاصول	بشیر النجفی	دار الفقه للطباعة و النشر	از ابتدای کتاب تا مباحث حجت	کتاب المعالم الجدیده فقط برای ورودی های دیپلم و دانشگاهی می تواند به عنوان کتاب درسی استفاده شود.
	معالم الاصول (معالم الدین و ملاذ المجتهدین)	حسن بن زین الدین	نشر اسلامی	از ابتدای کتاب تا المطلب الرابع فی المطلق و المقید	

۱. کتاب استاد شهید مطهری به همراه کتاب الموجز آموزش داده می شد که حذف شده است هم چنین محدوده سابق، تمام کتاب اصول شهید مطهری به علاوه کتاب الموجز تا ابتدای المقصد الخامس بوده است.
۲. کسانی که از کتاب های دروس فی علم الاصول (حلقات) مرحوم شهید صدر ؟ره؟ به عنوان منبع آموزشی دروس اصول فقه استفاده می کنند، به شرط عدم تغییر در عناوین دروس و محدوده های آنها، می توانند دروس مذکور را با مقدار ساعت کمتری ارائه دهند.

نیم سال هفتم					
عنوان درس	منبع / منابع			محدوده	ملاحظات
	عنوان	نویسنده	کد کتاب ناشر سال نشر		
فقه ۱	شرح لمعه	زین الدین بن علی	- مکتب الإعلام الإسلامی -	از ابتدای کتاب الطهارة تا ابتدای الفصل الرابع ^(۱) (فی باقی مستحباتها)	در منزوحات بئر و مستحبات کفن و دفن میت فقط به متن شهید اکتفا شود. - مباحث علامات قبله و آداب مسجد و مکان مصلی (یعنی از «والأفضل المسجد» تا «و یراعی فی المسجد الجبیه») حذف می شود.
فقه ۳	شرح لمعه	زین الدین بن علی	- مکتب الإعلام الإسلامی -	از ابتدای کتاب الصوم تا الفصل السادس (کفارات احرام)	در فصل دوم از کتاب حج، مسائل چهارگانه و هم چنین تروک احرام، فقط به متن شهید اول اکتفا می شود.
عقاید ۵	معارف و عقاید ۵ جلد اول	عبدالمجید زهادت	۱/۱۷۵۱/۳ مرکز مدیریت ۹۷	تمام کتاب	
	بدایه المعارف الالهیه جلد ۱	سید محسن خرازی	- احسن الحديث -	از ابتدای کتاب تا ابتدای عقیدتنا فی صفاته تعالی	
نهج البلاغه ۱ ^(۲)	سیری در نهج البلاغه	شهید مطهری	- صدرا -	تمام کتاب	- مباحث مربوط به الهیات و ماوراء الطبیعه از صفحه ۴۷ تا ۸۶ (بخش دوم) مطالعاتی بوده و ملاک تدریس و ارزشیابی نمی باشد. - اساتید محترم از شروح مختلف استفاده نموده و به طلاب نیز معرفی نمایند.

۱. محدوده سابق از کتاب الطهارة تا ابتدای الفصل الثالث (فی کیفیت الصلاة) بوده که تغییر یافته است.

۲. برای درس نهج البلاغه ۱ تا ۳، سه عنوان درسی «کتاب سیری در نهج البلاغه شهید مطهری و دو متن از کتاب نهج

نیم سال هشتم

عنوان درس	منبع / منابع			محدوده	ملاحظات
	عنوان	نویسنده	کد کتاب ناشر سال نشر		
اصول ۲	الموجز فی اصول الفقه	آیت الله سبحانی	مؤسسه امام صادق ۹۴-	از المقصد السادس تا پایان کتاب ^(۱)	
	الاساس فی اصول الفقه	محمد حسین عبدی	مرکز مدیریت ۱۴۰۲ چاپ چهارم	از الباب الثالث (مباحث الادله الظنیه) تا آخر کتاب	
	دروس فی علم الاصول (الحلقه الاولى)	سید محمدباقر صدر	مرکز الأبحاث و الدراسات التخصصیة للشهید الصدر	از اول الدلیل الشرعی تا آخر کتاب	مدت زمان تدریس این محدوده ۴۸ ساعت می باشد.
	المعالم الجدیده	سید محمدباقر صدر	نشر اسلامی	بخش دوم کتاب المعالم الجدیده	
	معالم الاصول (معالم الدین و ملاذ المجتهدین)	حسن بن زین الدین	نشر اسلامی	از ابتدای المطلب الرابع تا آخر کتاب	
	مرقاه الاصول	بشیر النجفی	دارالعلم	از ابتدای مباحث حجت تا آخر کتاب	
فقه ۲	شرح لمعه	زین الدین بن علی	مکتب الاعلام الإسلامی	از ابتدای الفصل الرابع ^(۲) (فی باقی مستحباتها) تا ابتدای کتاب الصوم ^(۳)	در فصل دوم از کتاب حج، مسائل چهارگانه و هم چنین تروک احرام، فقط به متن شهید اول اکتفا می شود.

این نامه جاری
۱۴۰۴-۱۴۰۵

البلاغه به انتخاب استاد» در نظر گرفته شده است تا هر یک از این سه عنوان به صورت اختیاری در هر یک از نیمسالهای ابتدای پایه های ۴ تا ۶ تدریس شود. بنابراین تدریس کتاب سیری در نهج البلاغه در نیم سالهای ذکر شده قابل جایجایی است.

۱. محدوده سابق، از المقصد الخامس تا پایان کتاب بوده است.

۲. محدوده سابق از کتاب الطهارة تا ابتدای الفصل الثالث (فی کیفیة الصلاة) بوده که تغییر یافته است.

۳. محدوده سابق از الفصل الثالث فی کیفیة الصلاة تا ابتدای کتاب الصوم بوده که تغییر یافته است.

نیم سال هشتم					
عنوان درس	منبع / منابع			محدوده	ملاحظات
	عنوان	نویسنده	کد کتاب ناشر سال نشر		
فقه ۴	شرح لمعه	زین الدین بن علی	- مکتب الإعلام الإسلامی -	از ابتدای الفصل السادس تا ابتدای کتاب المتاجر	
عقاید ۶	معارف و عقاید ۵ جلد دوم	عبدالمجید زهادت	۱/۱۷۵۲/۳ مرکز مدیریت ۹۷	تمام کتاب	
	بدایه المعارف الالهیه جلد ۱	سید محسن خرازی	- موسسه بوستان کتاب -	از عقیدتنا فی صفاتہ تعالی تا ابتدای الفصل الثانی فی النبوه	
فایده ۴	سیره پیشوایان	مهدی پیشوایی	- معارف -	از زندگانی امام باقر ^ع تا ابتدای زندگانی امام هادی ^ع	
	انسان ۲۵۰ ساله حلقه دوم	آیت الله خامنه ای (مقام معظم رهبری)	- موسسه فرهنگی هنری ایمان جهادی -	از ابتدای فصل پنجم تا ابتدای فصل دهم امام باقر ^ع	
	تذکار وحی (دفتر دوم)	فتح الله نजारادگان و سید محمدرضا صفوی	۲/۱۸۲۲/۳ مرکز مدیریت ۹۷	از ابتدای سوره قاف تا اول سوره ملک	
قرآن ۴	گزیده تفسیر نمونه	آیت الله مکارم شیرازی	- مرکز مدیریت -	سوره های مریم، طه، انبیاء، مومنون و لقمان	

نیم سال نهم

عنوان درس	منبع / منابع			محدوده	ملاحظات
	عنوان	نویسنده	کد کتاب ناشر سال نشر		
اصول ۲	اصول الفقه	محمدرضا مظفر	اسماعیلیان -	از ابتدای کتاب تا ابتدای الباب السابع (المجمل و المبین)	
	الوسیط فی اصول الفقه	آیت الله سبحانی	موسسه امام صادق ^ع -	از ابتدای کتاب تا مبحث النواهی	
	دروس فی علم الاصول (الحلقه الثانيه)	سید محمدباقر صدر	مرکز الأبحاث و الدراسات التخصصية للشهيد الصدر -	از اول کتاب تا ابتدای الامر و النهی	مدت زمان تدریس این محدوده ۴۸ ساعت می باشد.
	قوانین المحکمه فی الاصول	میرزای قمی	مکتبه العلمیه الاسلامیه -	از ابتدای کتاب تا اول بحث ضد	
فقه ۵	شرح لمعه	زین الدین بن علی	مکتب الإعلام الإسلامی -	از ابتدای کتاب المتاجر تا انتهای کتاب وجه المملوکه ^(۱) و هم چنین مسائل ۳، ۴، ۶ و ۷ حذف شده است.	- در الفصل السابع فقط کلیات «اقسام بیع» تدریس می شود. - در الفصل الثالث فی بیع الحيوان، از «و يجوز النظر الى وجه المملوكة» تا ابتدای مسائل المتاجر ^(۱)

۱. محدوده سابق از ابتدای کتاب المتاجر تا ابتدای الفصل العاشر (في احكام النقد و النسيه) بوده که تغییر یافته است.

نیم سال نهم					
عنوان درس	منبع / منابع			محدوده	ملاحظات
	عنوان	نویسنده	کد کتاب ناشر سال نشر		
فقه ۷	شرح لمعه	زین الدین بن علی	- مکتب الإعلام الإسلامی -	از ابتدای کتاب الاجاره تا ابتدای کتاب النکاح ^(۱)	در دو کتاب سبق و رمایه، فقط عبارت شهید اول تدریس می شود. در کتاب جعاله، از مسائل تا آخر کتاب و در کتاب وصایا، از «و لو اوصی للعبد لویصح» تا «و الوصیه لجماعة تقتضی التسویه» و از «و لو اوصی بمنافع العبد» تا «و لو اوصی بأمور» حذف شده است.
عقاید ۷	معارف و عقاید ۶	دفتر تدوین متون	مرکز مدیریت ۹۷	تمام کتاب	
	بدایه المعارف الالهیه جلد ۲	سید محسن خرازی	- موسسه بوستان کتاب -	از عقیدتنا فی النبوه تا اول عقیدتنا فی طاعه الأئمه	
	امامت در بینش اسلامی	علی ربانی گلپایگانی	- موسسه بوستان کتاب -	تمام کتاب	موضوع این کتاب امامت عامه است.
نهج البلاغه ۲	نهج البلاغه	ترجمه حسین انصاریان یا علامه جعفری	- پیام آزادی -	اختیاری ^(۲)	اساتید محترم از شروح مختلف استفاده نموده و به طلاب نیز معرفی نمایند.

۱. محدوده سابق از ابتدای کتاب الاجاره تا کتاب النکاح (الفصل الثانی فی العقد) بوده که تغییر یافته است.

۲. محدوده سابق، خطبه همام نهج البلاغه با ترجمه محمد دشتی بوده است و در محدوده جدید با ترجمه حسین انصاریان یا علامه جعفری، استاد به صورت اختیاری متنی را به مقدار ۳۰ ساعت جهت تدریس در نظر می گیرد.

نیم سال دهم					
عنوان درس	منبع / منابع			محدوده	ملاحظات
	عنوان	نویسنده	کد کتاب ناشر سال نشر		
اصول ۶	اصول الفقه	محمدرضا مظفر	اسماعیلیان - -	از الباب السامع تا ابتدای اجتماع امر و نهی	
	الوسیط فی اصول الفقه	آیت الله سبحانی	موسسه امام صادق ^ع - -	از ابتدای بخش النواهی تا انتهای جلد اول	
	دروس فی علم الاصول (الحلقه الثانیه)	سید محمدباقر صدر	مرکز الأبحاث و الدراسات التخصصیه للشهیة الصدر - -	از اول الامر و النهی تا ابتدای الدلیل العقلی	مدت زمان تدریس این محدوده ۴۸ ساعت می باشد.
	قوانین المحکمه فی الاصول	میرزای قمی	مکتبه العلمیه الاسلامیه - -	از ابتدای بحث ضد تا الباب الثانی فی المحکم و المتشابه	
فقه ۹	شرح لمعه	زین الدین بن علی	مکتب الإعلام الإسلامی - -	از ابتدای کتاب الدین تا ابتدای کتاب الاجاره ^(۱)	تمام دو کتاب مزارعه و مساقاة حذف شده است
فقه ۸	شرح لمعه	زین الدین بن علی	مکتب الإعلام الإسلامی - -	از ابتدای کتاب النکاح تا انتهای کتاب النکاح	در کتاب نکاح (الفصل الثانی فی العقد)، مسائل ۴ و ۷ و (الفصل الثالث فی المحرمات)، از مسائل بیست گانه، مسائل ۲، ۷، ۸، ۹ و ۱۳ و (الفصل الخامس فی نکاح الإماء، تا ابتدای الفصل السادس) حذف شده است.

۱. محدوده سابق از ابتدای الفصل العاشر تا ابتدای کتاب الاجاره بوده که تغییر یافته است.

نیم سال دهم					
عنوان درس	منبع / منابع			محدوده	ملاحظات
	عنوان	نویسنده	کد کتاب ناشر سال نشر		
عقاید ۸	براهین و نصوص امامت	علی ربانی گلپایگانی	- رائد -	تمام کتاب	موضوع این کتاب امامت خاصه است.
	بدایه المعارف الالهیه جلد ۲	سید محسن خرازی	- موسسه بوستان کتاب -	از عقیدتنا فی طاعه الأئمه تا پایان کتاب	
تاریخ ۵	سیره پیشوایان	مهدی پیشوایی	- معارف -	از زندگی امام هادی ^ع تا پایان کتاب	
	انسان ۲۵۰ ساله حلقه دوم	آیت الله خامنه‌ای (مقام معظم رهبری)	- موسسه فرهنگی هنری ایمان جهادی -	از ابتدای فصل دهم تا آخر کتاب	
و: ۵	تذکار وحی (دفتر دوم)	فتح الله نجارزادگان و سید محمدرضا صفوی	۲/۱۸۲۲/۳ مرکز مدیریت ۹۶	از ابتدای سوره ملک تا پایان کتاب	
	گزیده تفسیر نمونه	آیت الله مکارم شیرازی	- مرکز مدیریت -	سوره‌های یس، صافات، ص، زمر، حجرات	

نیم سال یازدهم

عنوان درس	منابع / منابع			محدوده	ملاحظات
	عنوان	نویسنده	کد کتاب ناشر سال نشر		
اصول ۵	اصول الفقه ^(۱)	محمد رضا مظفر	- اسماعیلیان -	از ابتدای اجتماع امر و نهی تا ابتدای الشهره	
	الوسیط فی اصول الفقه	آیت الله سبحانی	- موسسه امام صادق ^ع -	از ابتدای مباحث حجت تا ابتدای احتیاط	
	دروس فی علم الاصول (الحلقه الثانیه)	سید محمد باقر صدر	- مرکز الأبحاث و الدراسات التخصصیه لشہید الصدر -	از اول الدلیل العقلی تا ابتدای قاعده منجزیت علم اجمالی	
	قوانین المحکمه فی الاصول	میرزای قمی	- مکتبه العلمیه الاسلامیه -	از ابتدای الباب الثانی فی المحکم و المتشابه تا العام المخصص بمجمّل	
فقه ۵	شرح لمعه	زین الدین بن علی	- مکتب الإعلام الإسلامی -	از ابتدای کتاب الطلاق تا ابتدای کتاب الغصب	-در کتب ظهار، ایلاء و لعان، به متن شهید اول اکتفا شود. - کتب عتق، تدبیر، مکاتبه و استیلاء تدریس نشود.

این نامه جاری
۱۳۰۴-۱۳۰۵

۱. طلابی که در پایه پنجم، کتاب اصول مظفر را انتخاب کرده‌اند در پایه ششم می‌توانند به جای انتخاب جلد دوم کتاب اصول مظفر، مباحث ادله عقلیه از کتاب قوانین الاصول را بر اساس محدوده‌های تعیین شده انتخاب نمایند.

نیم سال یازدهم					
عنوان درس	منبع/ منابع			محدوده	ملاحظات
	عنوان	نویسنده	کد کتاب ناشر سال نشر		
فقه ۱۱	شرح لمعه	زین الدین بن علی	- مکتب الإعلام الإسلامی -	از کتاب المیراث تا الفصل الرابع فی الشرب ^(۱)	کتاب الارث، مسأله حیوه، فقط عبارت شهید اول تدریس می شود. و بخش های: ۱- صور اجتماع فروض ارث «و صور اجتماعها» تا «میراث عصبه» ۲- مسأله یازده «ارث اجداد ثمانیه» ۳- مسأله «و لو طَلَّقَ ذُو الْأَرْبَعِ» تا ابتدای بحث ضامن جریره ۴- از فصل رابع، فی التوابع، مسائل: ۷، ۱۰، ۱۱، ۱۲ و ۱۳ تدریس نمی شوند.
نهج البلاغه ۳	نهج البلاغه	ترجمه حسین انصاریان یا علامه جعفری	- پیام آزادی -	اختیاری ^(۲)	اساتید محترم از شروح مختلف استفاده نموده و به طلاب نیز معرفی نمایند.
آیین نگارش	شیوه شیوایی	سید ابوالقاسم حسینی	- مرکز مدیریت -	تمام کتاب	

۱. محدوده سابق از کتاب المیراث تا ابتدای کتاب الحدود (الفصل الخامس فی السرقة) بوده است.

۲. محدوده سابق عهدنامه مالک اشتر با ترجمه محمد دشتی بوده است و در محدوده جدید با ترجمه حسین انصاریان یا علامه جعفری استاد به صورت اختیاری متنی را به مقدار ۳۰ ساعت جهت تدریس در نظر می گیرد.

نیم سال یازدهم

ملاحظات	محدوده	منبع / منابع			پایان درسی
		کد کتاب ناشر سال نشر	نویسنده	عنوان	
	تمام کتاب	- مرکز تخصصی مهدویت -	محمد بالادستیان، محمد مهدی حائری پور و مهدی یوسفیان	نگین آفرینش	تاریخ و تمدن
	تمام کتاب	- شفق -	ابراهیم امینی	دادگستر جهان	
	تمام کتاب	- مرکز مدیریت -	احمد واعظی	حکومت اسلامی	حکومت اسلامی
	تمام کتاب	- معارف -	یحیی فوزی و مصطفی فیض	اندیشه‌های سیاسی امام خمينی ^{ره}	

نیم سال دوازدهم					
عنوان درس	منبع / منابع			محدوده	ملاحظات
	عنوان	نویسنده	کد کتاب ناشر سال نشر		
اصول ۶	اصول الفقه	محمد رضا مظفر	اسماعیلیان - -	از ابتدای شهره تا پایان کتاب	
	الوسیط فی اصول الفقه	آیت الله سبحانی	موسسه امام صادق ^ع -	از ابتدای مبحث احتیاط تا انتهای جلد ۲	
	دروس فی علم الاصول (الحلقه الثانیة)	سید محمد باقر صدر	مرکز الأبحاث و الدراسات التخصصیة للشہید الصدر -	از اول قاعده منجزیت علم اجمالی تا آخر کتاب	مدت زمان تدریس این محدوده ۴۸ ساعت می باشد.
	قوانین المحکمة فی الاصول	میرزای قمی	- مکتبة العلمیة الاسلامیة -	از العام المخصص بمجملة تا انتهای الظاهر و المول	مباحث عقلی اصول برای کسانی که کتاب قوانین المحکمة فی الاصول را می خوانند با کتاب رسائل کامل می شود
	شرح لمعه	زین الدین بن علی	- مکتب الإعلام الإسلامی -	از کتاب الغصب تا ابتدای کتاب المیراث	- از ابتدای کتاب احیاء موات تا اول «القول فی المشتربات» - به متن شهید اول اکتفاء شود.
فقه ۱۰	شرح لمعه	زین الدین بن علی	- مکتب الإعلام الإسلامی -	از ابتدای الفصل الرابع (فی الشرب) تا انتهای کتاب	کتاب قصاص، مسأله ۴ «لو اشترک عبید فی قتله» تا «و منها التساوی فی الدین» تدریس نمی شود.

نیم سال دوازدهم

عنوان درس	منبع / منابع			محدوده	ملاحظات
	عنوان	نویسنده	کد کتاب ناشر سال نشر		
علوم قرآن	درسنامه علوم قرآن	حسین جوان آراسته	مؤسسه بوستان کتاب -	تمام کتاب	
	قرآن شناسی جلد ۲ و ۱	علامه مصباح یزدی	مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی ^{ره} -	از محتوای دو جلد کتاب به میزان ۷۰ ساعت درسی توسط استاد انتخاب و تدریس شود.	- این کتاب از سری مباحث معارف قرآن، تقریرات درس آیت الله مصباح یزدی است که جلد ابتدای آن توسط محمود رجبی و جلد دوم آن توسط غلامعلی عزیزی کیا تحقیق و نگارش یافته است.
	مختصر التمهید فی علوم قرآن یا آموزش علوم قرآنی	محمد هادی معرفت	دارالعلم -	تمام کتاب	
آشنایی با فلسفه	آشنایی با علوم اسلامی بخش فلسفه	شهید مطهری	صدرا -	تمام کتاب	
	درآمدی بر فلسفه اسلامی	عبدالرسول عبودیت	مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی ^{ره} -	تمام کتاب	
علوم حدیث	آشنایی با علوم حدیث	علی نصیری	مرکز مدیریت -	تمام کتاب	
	دانش حدیث	جمعی از نویسندگان	جمال -	از ابتدا تا صفحه ۲۷۰ (پایان جوامع حدیثی)	- مباحث مربوط به نهج البلاغه حذف شود. - مباحث مربوط به موضوعات معارفی حذف شود.

فصل سوم: حضور و غیاب

ماده ۱۶۵: حضور طلبه در همه جلسات درسی و امتحانی الزامی بوده و غیبت در آن‌ها مجاز نمی‌باشد.

ماده ۱۶۶: ثبت حضور و غیاب در کلاس باید به تأیید استاد برسد.

ماده ۱۶۷: طلبه موظف است رأس ساعت در کلاس درس حضور یابد و تأخیر در حضور و تسریع در خروج بیش از ۱۰ دقیقه، غیبت و کمتر از ۱۰ دقیقه در هر سه جلسه، یک غیبت در آن درس به شمار می‌آید.

ماده ۱۶۸: غیبت طلبه در بیش از یک هشتم ساعات تعیین شده هر درس^(۱)، موجب حذف آن درس می‌شود. در این صورت، طلبه باید آن درس را دوباره به صورت حضوری بگذراند.

تبصره ۱: هر غیبت غیرموجه، دو غیبت موجه به شمار می‌آید.^(۲)

تبصره ۲: تشخیص موجه یا غیرموجه بودن غیبت برعهده معاون آموزش مدرسه است.

تبصره ۳: در صورتی که طلبه امکان حضور در درس را نداشته است و غیبت‌ها بیشتر از دو هشتم ساعات هر درس نباشد، مرجع تصمیم‌گیری حذف یا عدم حذف درس، گروه علمی - تربیتی مدرسه می‌باشد. البته همواره اصل اهتمام بر حضور مدنظر قرار گیرد.

۱. در صورتی که مطابق آیین نامه ساعات دروس با تصمیم مدرسه تغییر کند، ملاک محاسبه حد نصاب حضور و غیاب، ساعات تعیین شده توسط مدرسه می‌باشد.

۲. تأثیر هر غیبت غیرموجه در حذف درس دو برابر غیبت موجه می‌باشد.

فصل چهارم: امتحانات

ماده ۱۶۹: نمره نهایی دروس بر اساس موارد ذیل تعیین و ثبت می گردد:

(۱) آزمون کتبی نهایی؛

(۲) **فعالیت کلاسی؛**^(۱) در برخی از دروس، ۵ نمره از نمره نهایی به فعالیت کلاسی اختصاص دارد که در دو گروه «فعالیت درسی» و «پژوهش درسی» مطابق ضوابط مربوطه برنامه ریزی و ارائه می گردد.

(۳) **امتحان شفاهی؛** در تعدادی از موضوعات درسی حسب آیین نامه مربوطه، امتحان شفاهی به عمل خواهد آمد و نمره آن به صورت مستقل تحت یک عنوان درسی ثبت خواهد شد.

الف) امتحانات کتبی

ماده ۱۷۰: اخذ امتحان کتبی از دروس بر اساس محدوده مصوب و ابلاغی آن درس^(۲)، می باشد.

ماده ۱۷۱: برگزاری امتحان هر درس بلافاصله بعد از اتمام کلاس های آن درس (با رعایت سایر شرایط مانند اتمام محدوده و برگزاری ساعات درسی مصوب) بلامانع است. تبصره: تعیین زمان برگزاری امتحانات بر عهده مدارس می باشد و امتحاناتی که طراحی سوالات آن بر عهده معاونت آموزش ستاد می باشد، در ۴ نوبت در سال تحصیلی برای همه آزمون ها (اصلی، تجدیدی، ارتقائی) تعیین و برگزار می گردد.

ماده ۱۷۲: امتحان تنها از طلاب رسمی حوزه به عمل می آید و تمام طلاب موظف به شرکت در امتحان دروس انتخابی خود در مدرسه محل تحصیل هستند.

ماده ۱۷۳: در صورتی که داوطلب ورود به حوزه، ادعای گذراندن برخی از دروس را داشته باشد، پس از پذیرش در مدرسه می تواند فقط یک بار طبق شرایط ذیل در

۱. دستورالعمل فعالیت های کلاسی در بخش سوم، فصل اول آمده است.

۲. جداول مربوط به محدوده های درسی در بخش سوم، فصل دوم آمده است.

امتحانی که مدرسه حداکثر دو هفته بعد از شروع سال تحصیلی برگزار می کند، شرکت نماید و در صورت موفقیت، نمره آن درس ثبت می شود:

- (۱) منوط نبودن آن درس به درس پیش نیاز؛
- (۲) حداکثر تا سقف ۱۵۰۰ ساعت درسی^(۱)؛
- (۳) مطابقت داشتن حداقل ۸۰ درصدی درس های گذرانده شده با محتوا و ساعات دروس با تشخیص گروه علمی - تربیتی مربوطه در مدرسه؛
- (۴) ارائه گواهی گذراندن موفق درس ها نزد استاد معتبر حوزوی یا گواهی رسمی از مراکز آموزش عالی؛
- (۵) صلاح دید و موافقت گروه علمی - تربیتی مدرسه.

تبصره: نمره قبولی امتحان مذکور ۱۶ می باشد.

ماده ۱۷۴: شرکت در دوره تابستانی فقط جهت حضور در جلسه امتحان (بدون شرکت در کلاس) در دروس تجدیدی^(۲) و دروسی که جهت کسری معدل^(۳) اخذ شده است، بلامانع می باشد.

ماده ۱۷۵: طرح سؤال های امتحانی در تمام موسم های امتحانی (اصلی، تجدیدی و...)، بر عهده استاد مدرسه در همان درس و بر اساس اصول و ضوابط ارائه شده از سوی معاونت آموزش ستاد می باشد.

تبصره ۱: معاونت آموزش ستاد می تواند با اطلاع رسانی قبلی، نسبت به طراحی سؤال یکپارچه و متمرکز برای تعدادی از دروس اقدام نماید.

۱. شورای مدرسه می تواند سقف مجاز دروس برای امتحان ارتقایی ورودی را به دروس سال اول تحصیلی محدود نماید.

۲. شرکت در امتحانات تجدیدی در دوره تابستانی مربوط به طلابی می باشد که دروس نیم سال دوم همان سال تحصیلی را تجدید شده اند و امتحانات نیم سال اول دو هفته پس از پایان امتحانات همان نیم سال برگزار می گردد.

۳. آیین نامه نحوه حضور طلاب در امتحانات جهت جبران کسری معدل مذکور در بخش پنجم همین آیین نامه، آمده است.

تبصره ۲: تأیید نهایی تمام سؤالات امتحان‌های رسمی در هر مدرسه بر عهده گروه علمی - تربیتی مربوطه می‌باشد.

تبصره ۳: در صورت تعدد یک درس و اساتید آن در مدرسه با تصویب گروه علمی - تربیتی، ضمن رعایت تبصره یک همین ماده، ارائه سؤال مشترک مجاز خواهد بود.

ماده ۱۷۶: تصحیح اوراق امتحانی تمام دروس در همه موسسه‌های امتحانی بر عهده استاد دارای حکم یا مجوز تدریس آن مدرسه، طبق اصول و ضوابط ارائه شده از سوی معاونت آموزش ستاد می‌باشد.

ماده ۱۷۷: معاونت آموزش مدیریت‌های استانی و ستاد در هر موسم امتحانی تعدادی از سؤالات امتحانی و اوراق تصحیح شده در مدارس را، به صورت تصادفی، مورد بررسی و ارزیابی (ابتدایی یا بازبینی) قرار خواهد داد.

ماده ۱۷۸: در صورت عدم مطابقت سؤال‌های امتحانی و تصحیح آن‌ها با اصول و ضوابط ابلاغی ستاد و یا احراز تخلف، مراتب حسب مورد در شورای آموزش استان و یا معاونت آموزش ستاد بررسی شده و پس از آن، استمرار مجوز مدرسه یا استاد در طرح سؤال یا تصحیح اوراق منوط به تصمیم شورای آموزش استان یا معاونت آموزش ستاد خواهد بود.

تبصره ۱: شورای آموزش استان یا معاونت آموزش ستاد می‌تواند برای مدارس مذکور، احکامی از قبیل تذکر کتبی، لغو حکم تدریس استاد، اعمال محدودیت‌های آموزشی برای مدرسه و ابطال نمرات را در نظر بگیرند.

تبصره ۲: معاونت آموزش می‌تواند برای مدارس که در ارزیابی‌های صورت گرفته، شرایط و ضوابط طراحی و تصحیح سؤالات امتحانی را با کیفیت مناسب رعایت نموده‌اند، مشوق‌هایی در نظر بگیرد.

ماده ۱۷۹: در مدت زمان مجاز نبودن یک مدرسه یا استاد برای طرح یا تصحیح آزمون‌ها، مدیریت استان در مورد طرح سؤال یا تصحیح اوراق مربوطه توسط استاد رسمی دیگر یا مدرسه تحت پوشش دیگر تدبیر لازم را اتخاذ می‌نماید.

ماده ۱۸۰: نمره قبولی در هر درس، ۱۲ می باشد.

ماده ۱۸۱: تعیین ملاک های نهایی نمره دهی در تمام درس ها و هم چنین محاسبه نهایی نمره ها بر عهده استاد همان درس یا گروه علمی - تربیتی مدرسه و بر اساس ضوابط ابلاغی می باشد.

ماده ۱۸۲: در هر سال تحصیلی در صورتی که تنها در یک ماده درسی نمره نهایی کمتر از ۱۲ بوده ولی کمتر از ۱۰ نباشد، به شرط اینکه طلبه در همان سال تحصیلی دروس موظفی خود را گذرانده باشد و معدل آن سال تحصیلی به ۱۲ برسد، با درخواست طلبه آن درس قبول به حساب می آید.

ماده ۱۸۳: در صورتی که طلاب پس از حضور مستمر در کلاس، موفق به کسب نمره قبولی نشوند یا در جلسه امتحان، غیبت موجه داشته باشند، تنها برای یک مرتبه حق شرکت در موسم بعدی امتحانات (تجدیدی)^(۱) را دارند؛ در غیر این صورت طبق نظر شورای مدرسه به یکی از دو صورت ذیل اقدام می شود:

(۱) انتخاب درس به صورت حضوری در نیم سال تحصیلی بعدی با استادیار و شرکت در امتحان آن، در صورت صلاح دید و اجازه شورای مدرسه یا مهمان شدن در مدرسه دیگر برای همان درس مطابق ضوابط؛

(۲) انتخاب درس و حضور مستمر در کلاس، در صورت عدم موفقیت در مرحله گذشته، طبق ضوابط، با محاسبه ساعات درس در اولین نیم سال بعدی ارائه درس به صورت رسمی.

تبصره ۱: تشخیص موجه بودن غیبت بر عهده معاون آموزش مدرسه است.

تبصره ۲: ساعات درس خوانده شده با استادیار، جزو سقف ساعات انتخاب درس محاسبه نمی گردد.

تبصره ۳: ارائه درس و اخذ امتحان به صورت استادیار توسط مدرسه، پس از تأیید معاون

۱. امتحان تجدیدی هر درس حداکثر دو هفته پس از امتحان اصلی آن درس برگزار می گردد و تعیین زمان آن بر عهده مدرسه می باشد.

آموزش استان بلامانع خواهد بود. همچنین نظارت بر ساعات ارائه، کیفیت محتوای ارائه شده و... در درس استادیاری بر عهده معاون آموزش استان است.

ماده ۱۸۴: تعداد ساعات درس استادیاری از حداقل ۵۰ درصد ساعات مصوب درسی نباید تقلیل یابد.

تبصره: تشخیص و تعیین مقدار ساعاتهای درس استادیاری بر عهده شورای مدرسه و حسب مورد است.

ماده ۱۸۵: نمره اخذ شده توسط طلبه در فعالیت‌های کلاسی (اعم از پژوهش درسی و فعالیت درسی)، در امتحان مرحله تجدیدی و استادیاری هم لزوماً لحاظ می‌گردد و امتحان درس استادیاری یا تجدیدی از ۱۵ نمره محاسبه خواهد شد.

ماده ۱۸۶: انصراف از جلسه امتحان یا غیبت به منزله نمره صفر می‌باشد.

تبصره: در صورت تشخیص غیرموجه بودن غیبت، طلبه از امتحان مجدد (تجدیدی و استادیاری) در آن درس محروم می‌گردد و در اولین موسم ارائه آن درس ملزم به انتخاب آن درس و شرکت در کلاس و امتحانات آن درس می‌باشد.

ماده ۱۸۷: کسانی که طبق ضوابط در امتحان یک درس قبول شده‌اند، نمی‌توانند مجدداً در امتحان آن درس شرکت نمایند.

تبصره: حضور در امتحانات جبران کسری معدل مطابق ضوابط مربوطه بلامانع می‌باشد.

ماده ۱۸۸: افرادی که حذف درس، غیبت غیرموجه یا انصراف در جلسه امتحان دارند موظف هستند در اولین نیم‌سال تحصیلی بعدی ارائه درس، ضمن حضور مستمر در کلاس، در امتحان آن درس شرکت کنند.

ماده ۱۸۹: ورود نمره هر درس از روز امتحان آن درس تا ۱۰ روز، مجاز می‌باشد.

ماده ۱۹۰: درخواست تجدیدنظر، حداکثر تا یک هفته پس از اعلام نتایج، طبق ضوابط و از طریق سامانه پذیرفته می‌شود.

تبصره: پس از نهایی شدن نمرات در مدرسه، ورود و ویرایش نمرات مجاز نمی‌باشد و در صورت نیاز به بازشدن دسترسی، تصمیم‌گیری بر عهده مدیریت استان می‌باشد.

ماده ۱۹۱: تقاضای تجدیدنظر در مورد نمرات بین ۸ تا ۱۴ پذیرفته می‌شود.

تبصره: پذیرش درخواست تجدیدنظر در غیر موارد فوق، برعهده شورای مدرسه است.

ماده ۱۹۲: نمرات همه دروس، اعم از قبولی و عدم قبولی، جزو سوابق تحصیلی طلبه

ثبت و در معدل آن نیم‌سال و سال تحصیلی محاسبه شده و معدل نهایی سطح

تحصیلی تنها از دروس قبولی طلبه، محاسبه می‌گردد.

تبصره: نمره‌های عدم قبولی، در معدل کل پایه و سطح تحصیلی مورد محاسبه قرار

نمی‌گیرد.

ب) امتحانات شفاهی

مقدمه

به منظور ارتقاء توانمندی و سنجش علمی، ارتقای سطح علمی و آموزشی طلاب

و همچنین ارزیابی قدرت بیان و تجزیه و تحلیل مطالب، از طلاب واجد شرایط در

برخی از موضوعات درسی بر اساس شرایط و ضوابطی که در ادامه آمده است،

امتحان شفاهی اخذ می‌گردد.

ماده ۱۹۳: محدوده امتحان شفاهی هر موضوع درسی از محدوده دروس معین شده و

مربوط به همان موضوع درسی می‌باشد.

ماده ۱۹۴: نمره امتحان شفاهی مربوط به هر موضوع، تحت یک عنوان درسی و به صورت

مستقل ثبت می‌گردد.

ماده ۱۹۵: برگزاری امتحان شفاهی برعهده مدیریت مدرسه و توسط اساتید دارای مجوز

مربوطه از معاونت آموزش حوزه‌های علمیه، می‌باشد.

ماده ۱۹۶: برگزاری امتحان شفاهی در مدارس فاقد مجوز برگزاری امتحان شفاهی،

بر عهده مدیریت استانی و در شهر قم بر عهده معاونت آموزش حوزه علمیه قم

می‌باشد.

تبصره: تعیین و ابلاغ شرایط، ارزیابی و صدور مجوز امتحان شفاهی برای استاد و برگزار کننده، بر عهده معاونت آموزش ستاد می‌باشد.

ماده ۱۹۷: اطلاع‌رسانی، نحوه ثبت نام، تعیین زمان و مکان امتحان و... بر عهده برگزار کننده امتحان شفاهی می‌باشد.

ماده ۱۹۸: طلاب پس از گذراندن کامل ساعات هر درس مجاز به شرکت در امتحان شفاهی آن درس می‌باشند.

ماده ۱۹۹: بررسی شرایط متقاضیان و ثبت نام کنندگان در آزمون بر عهده برگزار کننده امتحان شفاهی می‌باشد.

ماده ۲۰۰: عناوین دارای امتحان شفاهی در سطح یک به همراه محدوده آن‌ها به شرح ذیل می‌باشد:

کد درس	عنوان ^(۱)	محدوده آزمون
۱۰۸۷۹۹	قرائت و تجوید	کل محدوده مصوب درس تجوید و روخوانی و روانخوانی قرآن کریم
۱۱۰۹۱۴	بلاغت	کل محدوده مصوب دروس بلاغت ۱ و ۲
۱۱۰۹۱۱	ادبیات	کل محدوده مصوب دروس نحو ۷ الی ۱۰
۱۱۰۹۴۴	اصول	کل محدوده مصوب دروس اصول ۵ و ۶
۱۱۰۹۵۰	فقه	کل محدوده مصوب دروس فقه ۹ تا ۱۲

تبصره: تغییر محدوده آزمون به کل دروس آن موضوع و یا تعیین محدوده در همان درس بر عهده استاد ممتحن می‌باشد.

برگزاری آزمون و اعلام نتایج

ماده ۲۰۱: رعایت نکات ذیل در خصوص جلسه آزمون امتحان شفاهی ضروری می‌باشد:

(۱) مشخص کردن محدوده آزمون توسط استاد و ارائه زمان مورد نیاز برای مرور مباحث به طلاب؛

(۲) عدم استفاده از کتاب و جزوات دارای شرح، ترجمه و...؛

۱. طلابی که امتحان شفاهی منطبق آن‌ها از سابق مانده باشد، از امتحان شفاهی آن معاف می‌باشند.

۳) رعایت نکات مرسوم جلسات آزمون؛

۴) ضبط جلسات؛

۵) مد نظر قرار دادن کل محدوده مصوب در هنگام امتحان؛

۶) ثبت نمره و امتیاز مستقل به ازای هر یک از معیارها (عبارت‌خوانی، فهم مطلب، تطبیق و سؤالات علمی).

ماده ۲۰۲: حضور دو ممتحن دارای مجوز در جلسه امتحان شفاهی الزامی می‌باشد.

ماده ۲۰۳: تکمیل فرم ارزیابی به صورت مستقل توسط هر استاد برای هر طلبه ضروری بوده و جمع‌بندی امتیازات نهایی و ثبت در سامانه توسط برگزار کننده امتحان انجام می‌شود.

ماده ۲۰۴: معیار محاسبه نمره شفاهی بر اساس جدول ذیل می‌باشد:

جمع کل	معیار محاسبه نمره				
	عناوین	عبارت خوانی ^(۱)	فهم و توضیح مطلب	تطبیق با متن	سوال علمی
۲۰	قرائت و تجوید ^(۲)	۱۵	-	-	۵
۲۰	ادبیات	۷	۵	۵	۳
۲۰	بلاغت	۷	۵	۵	۳
۲۰	اصول	۳	۷	۷	۳
۲۰	فقه	۳	۷	۷	۳

ماده ۲۰۵: حداقل نمره برای قبولی در امتحان شفاهی، ۱۲ می‌باشد.

ماده ۲۰۶: زمان‌بندی اعلام نتایج نهایی و رسیدگی به اعتراضات بر عهده برگزار کننده امتحان شفاهی می‌باشد.

۱. مراد از هر یک از قلمروهای امتحان شفاهی به صورت ذیل می‌باشد:

الف) عبارت خوانی: شامل صحیح خواندن متن عربی درس با رعایت نکات ادبی به همراه آگاهی از قواعد ادبی آن؛

ب) فهم و توضیح مطلب: درک صحیح و دقیق مطالب ارائه شده در متن، همراه با توانایی بیان آن؛

ج) تطبیق با متن: ترجمه و مقابله توضیحات ارائه شده، بر بخش مربوطه، از متن علمی مورد امتحان؛

د) سؤالات علمی: سؤالات علمی تعیین شده مربوط به محدوده درسی.

۲. از مجموع ۱۵ نمره اختصاص یافته به عبارت خوانی، ۵ نمره به تصحیح قرائت نماز اختصاص داده شود.

ماده ۲۰۷: طلاب متقاضی بررسی مجدد نتایج امتحان با داشتن شرایط ذیل می‌توانند، درخواست مکتوب خود را به برگزارکننده امتحان ارائه نمایند:

(۱) کسب نمره ۸ تا ۱۴؛

(۲) گذشتن حداکثر سه روز از زمان اعلام نتایج.

ماده ۲۰۸: بررسی مجدد نتیجه امتحان توسط یک استاد ممتحن شفاهی غیر از اساتید ممتحن برگزاری جلسه انجام می‌شود.

ماده ۲۰۹: در بررسی مجدد، نظر استاد سوم ملاک عمل خواهد بود و پس از اتمام زمان ثبت اعتراض، انصراف از آن پذیرفته نیست.

ماده ۲۱۰: در صورت عدم حضور یا ترک جلسه امتحان بدون عذر موجه، یک نوبت امتحانی محاسبه شده و طلبه به مدت سه ماه از ثبت نام امتحان شفاهی محروم می‌گردد و در صورت تکرار (عدم حضور یا ترک جلسه)، مدت محرومیت به یک سال افزایش می‌یابد.^(۱)

تبصره ۱: تشخیص موجه بودن غیبت برعهده معاون آموزش مدرسه است.

تبصره ۲: در صورت منع یا انصراف از تحصیل، اخذ امتحان شفاهی منوط به بررسی وضعیت آموزشی در شورای مدرسه می‌باشد.

تبصره ۳: تقاضای تعویق یا انصراف از امتحان شفاهی تا ده روز قبل از برگزاری، بلامانع است.

ماده ۲۱۱: در صورت عدم کسب نمره قبولی و یا غیبت در جلسه امتحان^(۲) به ترتیب مراحل ذیل عمل می‌شود:

مرحله اول: حضور در جلسه امتحان شفاهی تجدیدی^(۳) حداکثر تا دو هفته؛

۱. به کلیه پیش آمدهایی که از لحاظ روحی، جسمی یا اخلاقی موجب شود فرد امکان شرکت در جلسه امتحان را نداشته باشد عذر موجه اطلاق می‌شود.

۲. طلاب واجد شرایط جزء کسانی محسوب می‌شوند که حداقل یک بار در آزمون شرکت کرده‌اند و قبول نشده‌اند.

۳. مراحل و ضوابط ثبت نام از متقاضیان حضور در امتحانات تجدید شفاهی مانند دیگر طلاب می‌باشد.

مرحله دوم^(۱): در صورت عدم موفقیت در مرحله قبل، انتخاب درس^(۲) به صورت حضوری در نیمسال تحصیلی بعدی با استادیار، در صورت صلاحدید و اجازه شورای مدرسه، و شرکت در امتحان شفاهی مجدد؛^(۳)

مرحله سوم: انتخاب درس و حضور مستمر در کلاس طبق ضوابط با محاسبه ساعات درس در اولین نیمسال بعدی ارائه درس به صورت رسمی.

تبصره ۱: ساعات درسی خوانده شده در مرحله دوم، جزو سقف ساعات انتخاب درس محاسبه نمی‌گردد.

تبصره ۲: تشخیص و تعیین مقدار ساعات‌های درس استادیاری حسب مورد (با رعایت این نکته که تعداد ساعات درس از حداقل ۵۰ درصد ساعات مصوب درسی نباید تقلیل یابد) بر عهده گروه علمی - تربیتی مربوطه در مدرسه است.

تبصره ۳: اخذ تحقیق کلاسی، برای طلاب مذکور، الزامی نمی‌باشد ولی سایر موارد فعالیت‌های کلاسی همانند دیگر طلاب، الزامی می‌باشد.

ماده ۲۱۲: نظارت بر حسن اجرای امتحان شفاهی بر عهده مدیریت استانی می‌باشد و در قم بر عهده معاونت آموزش حوزه علمیه قم می‌باشد.

۱. مراحل دوم و سوم در حکم کارگاه آموزشی برای طلاب مذکور می‌باشد.

۲. منظور دروسی است که دارای امتحان شفاهی می‌باشد.

۳. تعیین استادیار بر اساس ضوابط ابلاغی معاونت آموزش حوزه‌های علمیه بر عهده مدیر مدرسه می‌باشد.

فصل پنجم: ارزیابی پیشرفت تحصیلی

ماده ۲۱۳: شیوه معدل گیری از دروس در این برنامه آموزشی به صورت زیر می باشد:

الف) معدل نیم سال و سال تحصیلی، از نمرات همه درس ها، اعم از قبولی و مردودی، محاسبه می شود؛

ب) معدل هر سطح تحصیلی، از نمرات قبولی همه درس های آن سطح، محاسبه می شود.

ماده ۲۱۴: شیوه محاسبه معدل، به روش ذیل است:

$$\text{معدل} = \frac{.... + (\text{مقدار ساعت هر درس} * \text{نمره همان درس}) + (\text{مقدار ساعت هر درس} * \text{نمره همان درس})}{\text{مجموع ساعات درسی}}$$

ماده ۲۱۵: طلابی که میانگین نمرات ایشان در پایان سطح حداقل ۱۴ باشد، می توانند مطابق ضوابط، جهت اخذ مدرک اقدام کنند.

ماده ۲۱۶: در صورتی که معدل سطح طلبه کمتر از ۱۴ باشد، در مدت مجاز تحصیل می تواند از درس هایی که نمره کمتر از ۱۴ دارد انتخاب درس کند و فقط در امتحان آن درس شرکت کند تا میانگین کل نمرات خود را جبران نماید.

تبصره: بالاترین نمره از میان نمره های اخذ شده، به عنوان نمره نهایی و ملاک محاسبه

معدل سطح خواهد بود. بخش چهارم: خدمات آموزشی

بخش چهارم: خدمات آموزشی

فصل اول: مرخصی تحصیلی

ماده ۲۱۷: طلاب در مواقع ضروری می توانند مطابق ضوابطی که در ادامه آمده است، از

مرخصی تحصیلی استفاده نمایند.^(۱)

ماده ۲۱۸: استفاده از مرخصی حداکثر تا ۱۰ روز در هر نیم سال تحصیلی در موارد ضروری و پس از اخذ مجوز از معاون آموزش مدرسه، مجاز می باشد.

ماده ۲۱۹: مرخصی بیش از ۱۰ روز (تا کمتر از یک نیم سال تحصیلی) برای یک یا چند

۱. در جدول ذیل میزان مرخصی و مرجع تأیید کننده آن جهت اختصار آمده است:

ردیف	میزان مرخصی درخواست شده	مرجع تأیید کننده
۱	کمتر از ده روز	مدیر مدرسه
۲	از ده روز تا کمتر از یک نیم سال	شورای مدرسه
۳	یک نیم سال کامل	شورای مدرسه
۴	دو نیم سال کامل	شورای مدرسه
۵	بیش از دو نیم سال	شورای استان

درس و هم‌چنین مرخصی تا حداکثر دو نیم‌سال (متوالی یا غیرمتوالی) در سطح یک و هم‌چنین دو نیم‌سال متوالی یا غیرمتوالی در مجموع سطح دو و سه در طول مدت تحصیلی، در صورت ضرورت و با مجوز شورای مدرسه امکان‌پذیر است.

تبصره ۱: تا قبل از رسیدگی به درخواست مرخصی و تأیید آن، طلبه موظف به شرکت در کلیه برنامه‌های آموزشی مدرسه به صورت منظم می‌باشد.

تبصره ۲: در سال اول تحصیلی، مرخصی تحصیلی مجاز نیست.

تبصره ۳: مرجع تشخیص ضرورت، شورای مدرسه است.

ماده ۲۲۰: شورای مدرسه می‌تواند در خصوص حذف درس یا عدم آن به دلیل عدم حضور در کلاس درس در مدت مرخصی تصمیم‌گیری نماید.

ماده ۲۲۱: مرجع تصمیم‌گیری در خصوص درخواست مرخصی بیشتر از موارد مذکور، تمدید و یا اضافه کردن مرخصی (تا حداکثر یک سال دیگر) شورای آموزش استان می‌باشد.

ماده ۲۲۲: مدت زمان مرخصی جزء حداکثر سنوات مجاز تحصیل محسوب می‌گردد.

ماده ۲۲۳: در صورت استفاده از مرخصی نیم‌سال یا سالانه، امکان حضور در امتحانات وجود ندارد.

تبصره: با مجوز شورای رسیدگی‌کننده به مرخصی نیم‌سال تحصیلی طلاب، شرکت در امتحانات دروس کم‌حجم (مطالعاتی) بلامانع می‌باشد.

ماده ۲۲۴: شرایط استفاده از مرخصی نیم‌سال به شرح ذیل می‌باشد:

(۱) فعال بودن پرونده تحصیلی؛

(۲) گذشتن حداقل یک سال تحصیلی موفقیت‌آمیز بعد از پذیرش رسمی؛

(۳) عدم استفاده از مرخصی تحصیلی به مقدار مجاز در سنوات گذشته در آن سطح؛

(۴) نداشتن موارد منع از تحصیل.^(۱)

فصل دوم: انتقالات

ماده ۲۲۵: انتقال طلبه از مدرسه‌ای به مدرسه دیگر، با شرایط ذیل امکان‌پذیر است:

الف) فعال بودن پرونده تحصیلی؛

ب) اشتغال به تحصیل، حداقل به مدت یک سال تحصیلی در مدرسه مبدأ؛

ج) موافقت مدیر مدرسه مبدأ و مقصد و تأیید مدیریت استان مبدأ و مقصد^(۱)

ماده ۲۲۶: درخواست انتقال در سطح یک، برای یک مرتبه بلامانع می‌باشد و در صورت ضرورت، مرجع تصمیم‌گیری شورای آموزش استان مبدأ می‌باشد.

ماده ۲۲۷: انتقال طلاب تحت پوشش برنامه جاری آموزشی به مدارس مجری برنامه جدید آموزشی و بالعکس، پس از تأیید درخواست توسط شورای آموزش استان و بر اساس جدول تطبیق دروس (مندرج در فصل سوم همین بخش) امکان‌پذیر می‌باشد. تبصره ۱: انتقال این طلاب تنها بر اساس مدرک تحصیلی متناسب (سیکل به مدارس سیکل و دیپلم و دانشگاهی به مدارس دیپلم و دانشگاهی) مجاز است.

تبصره ۲: در صورت ضرورت انتقال افراد مذکور، به مدارس با مدرک تحصیلی غیرمتناسب، مرجع تصمیم‌گیری شورای آموزش استان می‌باشد.

تبصره ۳: انتقال طلاب مذکور به مدارس سایر مقاطع پس از سال سوم تحصیلی، با تأیید شورای آموزش استان بلامانع می‌باشد.

ماده ۲۲۸: زمان انتقالات، از پایان امتحانات نیم‌سال دوم و تا پیش از شروع سال تحصیلی جدید است.

ماده ۲۲۹: طلبه تا پیش از نهایی شدن انتقال و تغییر کد محل تحصیل، از طلاب مدرسه مبدأ محسوب می‌شود و طبق ضوابط باید حضور مستمر در درس داشته و از کلیه مزایای آموزشی و خدماتی در مدرسه مبدأ برخوردار است.

ماده ۲۳۰: انتقال به مدارس متفرقه و خارج از برنامه مرکز مدیریت به منزله ترک تحصیل

۱. اعلام موافقت‌ها از طریق سامانه به صورت تیک انجام می‌پذیرد.

بوده و نمرات و سایر سوابق آموزش تولید شده در این مدارس در مدت مذکور کان لم یکن تلقی شده و در صورت صدور مجوز ادامه تحصیل، طلبه موظف به شرکت مجدد در امتحانات، مطابق ضوابط مربوطه می باشد.

ماده ۲۳۱: انتقال طلبه از مرکز مدیریت حوزه های علمیه به مراکز مدیریت حوزه های علمیه خراسان و اصفهان و بالعکس فقط از طریق معاونت آموزش ستاد صورت می پذیرد.

ماده ۲۳۲: طلابی که پرونده آنها به جهت موارد منع از تحصیل در شورای مربوطه مورد رسیدگی قرار می گیرد پس از اخذ مجوز ادامه تحصیل، حداقل به مدت یک سال مجاز به انتقال به خارج از استان نمی باشند.

تبصره: در صورت درخواست طلبه و موافقت مدیریت استانی مبدا و مقصد، انتقال طلاب مذکور بلامانع می باشد.

ماده ۲۳۳: انتقال اجباری طلاب مجاز نبوده و در صورت لزوم و پس از بررسی در شورای تصمیم گیرنده^(۱)، همان شورا موظف به یافتن مدرسه جدید برای طلبه مذکور می باشد.

فصل سوم: شیوه نامه تطبیق سازی دروس در انتقالات

ماده ۲۳۴: انتقال طلاب بین برنامه‌های آموزشی جدید و جاری حوزه‌های عملیه بر اساس ضوابط مربوطه بلامانع می‌باشد.

ماده ۲۳۵: جداول تطبیق سازی دروس گذرانده شده طلاب متقاضی انتقال بین برنامه‌های آموزشی جدید و جاری حوزه‌های عملیه به شرح ذیل می‌باشد:

عنوان درس در برنامه آموزشی جاری	عنوان درس در برنامه آموزشی جدید	ملاحظات (مخصوص تکمیل نواقص)	ملاحظات (مخصوص انتقال)
صرف ۱	صرف ۱ و ۲	نیاز به ارائه صرف ۱ وجود ندارد. فقط صرف ۲ کفایت می‌کند.	در صورت انتقال از برنامه جدید به جاری در صورت تکمیل صرف ۱ و ۲ و ۳
صرف ۲	صرف ۳		
نحو ۱	نحو ۱ و ۲		
نحو ۲	نحو ۳	نیاز به ارائه نحو ۲ وجود ندارد. فقط نحو ۳ کفایت می‌کند.	
احکام ۱	احکام ۱		
احکام ۲	احکام ۲		
عقاید ۱	معارف و عقاید ۱		
تجوید	تجوید ۱ و ۲	مقطع دیپلم و دانشگاه فقط تجوید ۲	مقطع دیپلم و دانشگاه فقط تجوید ۲
اخلاق نظری ۱	اخلاق اسلامی ۱ و ۲		
منطق ۱	منطق ۱		
تاریخ ۱	تاریخ اسلام ۱	فقط امتحان بدون کلاس	
قرآن ۱	آشنایی محتوایی با قرآن ۱	فقط امتحان بدون کلاس	
نحو ۳	نحو ۴		
نحو ۴			
نحو ۵	نحو ۵		
نحو ۶			
منطق ۲	منطق ۲		
منطق ۳			
منطق ۴	منطق ۳		
عقاید ۲	معارف و عقاید ۲		
اخلاق نظری ۲	اخلاق اسلامی ۳ و ۴		
تاریخ ۲	تاریخ اسلام ۱	فقط امتحان بدون کلاس	

عنوان درس در برنامه آموزشی جاری	عنوان درس در برنامه آموزشی جدید	ملاحظات (مخصوص تکمیل نواقص)	ملاحظات (مخصوص انتقال)
قرآن ۲	آشنایی محتوایی با قرآن ۲	فقط امتحان بدون کلاس	
اخلاق نظری ۳	اخلاق اسلامی ۵		
بلاغت ۱	بلاغت ۲و۱		
بلاغت ۲	بلاغت ۳		
تاریخ ۳	تاریخ اسلام ۲		
تجزیه و ترکیب	تجزیه و ترکیب ۲و۱	در صورت انتقال از جدید به جاری گذراندن یکی از تجزیه و ترکیب ها در برنامه جدید کفایت می کند و با کل تجزیه و ترکیب برنامه جاری تطبیق می خورد.	
عقاید ۳	عقاید ۳		
عقاید ۴	عقاید ۴		
قرآن ۳	آشنایی محتوایی با قرآن ۳		
نحو ۷	نحو ۶		
نحو ۸			
نحو ۹	نحو ۷		
نحو ۱۰			
اصول فقه ۱	اصول فقه ۱ بخش ۱		
اصول فقه ۲	اصول فقه ۱ بخش ۲		
تاریخ ۴	تاریخ اسلام ۲		
عقاید ۵	معارف و عقاید ۵ (جلد ۱)		
عقاید ۶			
نهج البلاغه ۱	نهج البلاغه		
قرآن ۴	آشنایی محتوایی با قرآن ۴		
تاریخ ۵	تاریخ اسلام ۲		
قرآن ۵	آشنایی محتوایی با قرآن ۵		
آیین نگارش	زبان و ادبیات فارسی		
تاریخ ۶	معارف و عقاید ۵ (ج ۲)		
علوم قرآن	علوم قرآنی		
حکومت اسلامی	تاریخ انقلاب		
علوم حدیث	علوم حدیث		
آشنایی با فلسفه	حکمت اسلامی		
اصول فقه ۳	اصول فقه ۲		
اصول فقه ۴	اصول فقه ۳		
اصول فقه ۵			

عنوان درس در برنامه آموزشی جاری	عنوان درس در برنامه آموزشی جدید	ملاحظات (مخصوص تکمیل نواقص)	ملاحظات (مخصوص انتقال)
اصول فقه ۶	اصول فقه ۴		
فقه ۱	فقه ۳ (بخش ۱)		
فقه ۲	{دبیلیم و دانشگاهی}		
فقه ۳	فقه ۳ (بخش ۲)		
فقه ۴	{دبیلیم و دانشگاهی}		
فقه ۵	فقه ۴ {دبیلیم و دانشگاهی}		
فقه ۶	فقه ۵ {دبیلیم و دانشگاهی}		
فقه ۷	فقه ۶ {دبیلیم و دانشگاهی}		
فقه ۸	فقه ۷ {دبیلیم و دانشگاهی}		
فقه ۹	فقه ۸ {دبیلیم و دانشگاهی}		
فقه ۱۰	فقه ۹ {دبیلیم و دانشگاهی}		
فقه ۱۱	فقه ۱۰ {دبیلیم و دانشگاهی}		
فقه ۱۲	{دبیلیم و دانشگاهی}		
فقه ۱	فقه ۳ (بخش ۱) {سیکل}		
فقه ۲	فقه ۳ (بخش ۲) {سیکل}		
فقه ۳	فقه ۴ {سیکل}		
فقه ۴			
فقه ۵	فقه ۵ {سیکل}		
فقه ۶	فقه ۶ {سیکل}		
فقه ۷	فقه ۷ {سیکل}		
فقه ۸	فقه ۸ {سیکل}		
فقه ۹	فقه ۹ {سیکل}		
فقه ۱۰	فقه ۱۰ (بخش ۱) {سیکل}		
فقه ۱۱	فقه ۱۰ (بخش ۲) {سیکل}		
فقه ۱۲	{سیکل}		

ماده ۲۳۶: کارنامه تطبیق سازی دروس گذرانده شده طلاب متقاضی انتقال بین

برنامه‌های آموزشی جدید و جاری حوزه‌های عملیه در مقاطع ورودی سیکل، دیپلم
و دانشگاهی به شرح ذیل می‌باشد:

فرم شماره ۱ محل الصاق عکس		کارنامه تطبیقی برنامه جاری جدید (مقطع سیکل) براساس جدول تطبیق	
نام:	نام خانوادگی:	نام پدر:	ش پ تحصیلی:
ت: ۱۳ / /	ش: ش:	محل صدور:	کد ملی:

برنامه جاری	۱ احکام	۲ احکام	۱ اخلاق	۱ تاریخ	۱ قرآن	تجوید	صرف ۱	صرف ۲	عقاید ۱	منطق ۱	نحو ۱	نحو ۲
برنامه جدید	۱ احکام (بخش ۱ و ۲)	۲ احکام	۲ اخلاق و ۱	تاریخ اسلام ۱	آشنایی با قرآن ۱	تجوید ۱ و ۲	صرف ۱ و ۲	صرف ۳	معارف و عقاید ۱	منطق ۱	نحو ۱ و ۲ (بخش ۱ و ۲)	نحو ۳
نمره												
تاریخ												

برنامه جاری	۲ اخلاق	۲ تاریخ	۲ عقاید	۲ منطق	۳ منطق	۴ منطق	نحو ۳	نحو ۴	نحو ۵	نحو ۶	قرآن ۲
برنامه جدید	۴ اخلاق ۳ و ۱	تاریخ اسلام ۱	معارف و عقاید ۲	منطق ۲	منطق ۳	نحو ۳ (بخش ۱)	نحو ۴ (بخش ۲)	نحو ۵ (بخش ۳)	نحو ۶	آشنایی با قرآن ۲	
نمره											
تاریخ											

برنامه جاری	۳ اخلاق	۱ بلاغت	۲ بلاغت	۳ تاریخ	تجزیه و ترکیب	عقاید ۲	عقاید ۳	قرآن ۳	نحو ۷	نحو ۸	نحو ۹	نحو ۱۰	بلاغت شفاهی	نحو شفاهی	قرائت شفاهی
برنامه جدید	۵ اخلاق	۲ بلاغت و ۱	۳ بلاغت	تاریخ اسلام ۲	تجزیه و ترکیب ۲ و ۱	عقاید ۲ و ۱	عقاید ۳	آشنایی با قرآن ۳	نحو ۶ بخش ۱	نحو ۷ بخش ۲	نحو ۸	نحو ۹			
نمره															
تاریخ															

برنامه جاری	۱ اصول	۲ اصول	تاریخ ۴	عقاید ۵	عقاید ۶	فقه ۱	فقه ۲	فقه ۳	فقه ۴	نهج البلاغه ۱	قرآن ۴
برنامه جدید	۱ اصول (بخش ۱)	۱ اصول (بخش ۲)	تاریخ اسلام ۲	عقاید ۵ (ج ۱)	عقاید ۵ (ج ۲)	فقه ۳ (بخش ۱)	فقه ۳ (بخش ۲)	فقه ۴	نهج البلاغه ۴	آشنایی با قرآن ۴	
نمره											
تاریخ											

برنامه جاری	۳ اصول	۴ اصول	تاریخ ۵	عقاید ۷	عقاید ۸	فقه ۵	فقه ۶	فقه ۷	فقه ۸	نهج البلاغه ۲	قرآن ۵
برنامه جدید	۲ اصول	۳ اصول	تاریخ اسلام ۲	عقاید ۶	فقه ۵	فقه ۶	فقه ۷	فقه ۸	نهج البلاغه ۸	آشنایی با قرآن ۵	
نمره											
تاریخ											

برنامه جاری	این نگارش	۵ اصول	۶ اصول	تاریخ ۶	علوم قرآن	حکومت اسلامی	علوم حدیث	فقه ۹	فقه ۱۰	فقه ۱۱	فقه ۱۲	آشنایی با فلسفه	نهج البلاغه ۳	فقه شفاهی	اصول شفاهی
برنامه جدید	زبان و ادبیات	۳ اصول	۴ اصول	عقاید ۵ (ج ۲)	علوم قرآنی	تاریخ انقلاب	علوم حدیث	فقه ۹	فقه ۱۰ (بخش ۱)	فقه ۱۰ (بخش ۲)	حکمت اسلامی	نهج البلاغه			
نمره															
تاریخ															

توضیحات:	مهر و امضای مدیر مدرسه	مهر و امضای مدیریت استان
----------	------------------------	--------------------------

کارنامه تطبیقی برنامه جاری جدید (مقطع دیپلم و دانشگاهی) بر اساس جدول تطبیق													فرم شماره ۱ محل الصاق عکس
نام:			نام خانوادگی:			نام پدر:			ش پ تحصیلی:				
ت.ت: / / ۱۳			ش.ش:			محل صدور:			کد ملی:				
سال تحصیلی	برنامه جاری	احکام ۱	احکام ۲	اخلاق ۱	تاریخ ۱	قرآن ۱	تجوید	صرف ۱	صرف ۲	عقاید ۱	منطق ۱	نحو ۱	نحو ۲
	برنامه جدید	احکام ۱	احکام ۲	اخلاق ۱ و ۲	تاریخ اسلام ۱	آشنایی با قرآن ۱	تجوید ۲	صرف ۱ و ۲	صرف ۳	معارف و عقاید ۱	منطق ۱	نحو ۱ و ۲	نحو ۳
	نمره												
	تاریخ												
سال تحصیلی	برنامه جاری	اخلاق ۲	تاریخ ۲	عقاید ۲	منطق ۲	منطق ۳	منطق ۴	نحو ۳	نحو ۴	نحو ۵	نحو ۶	قرآن ۲	
	برنامه جدید	اخلاق ۳ و ۴	تاریخ اسلام ۱	معارف و عقاید ۲	منطق ۲	منطق ۳	منطق ۴	نحو ۳	نحو ۴	نحو ۵	نحو ۶	آشنایی با قرآن ۲	
	نمره												
	تاریخ												
سال تحصیلی	برنامه جاری	اخلاق ۳	بلاغت ۱	بلاغت ۲	تاریخ ۳	تجزیه و ترکیب	عقاید ۲	قرآن ۳	نحو ۷	نحو ۸	نحو ۹	بلاغت شفاهی	نحو شفاهی
	برنامه جدید	اخلاق ۵	بلاغت ۱ و ۲	بلاغت ۳	تاریخ اسلام ۲	تجزیه و ترکیب ۲ و ۱	عقاید ۲	آشنایی با قرآن ۳	نحو ۶	نحو ۷	نحو ۹	بلاغت شفاهی	نحو شفاهی
	نمره												
	تاریخ												
سال تحصیلی	برنامه جاری	اصول ۱	اصول ۲	تاریخ ۴	عقاید ۵	عقاید ۶	فقه ۱	فقه ۲	فقه ۳	فقه ۴	نهج البلاغه ۱	قرآن ۴	
	برنامه جدید	اصول ۱ (بخش ۱)	اصول ۱ (بخش ۲)	تاریخ اسلام ۲	عقاید ۵ (ج ۱)	عقاید ۵ (ج ۲)	فقه ۳ (بخش ۱)	فقه ۲	فقه ۳	فقه ۴	نهج البلاغه	آشنایی با قرآن ۴	
	نمره												
	تاریخ												
سال تحصیلی	برنامه جاری	اصول ۳	اصول ۴	تاریخ ۵	عقاید ۷	عقاید ۸	فقه ۵	فقه ۶	فقه ۷	فقه ۸	نهج البلاغه ۲	قرآن ۵	
	برنامه جدید	اصول ۲	اصول ۳	تاریخ اسلام ۲	عقاید ۶	عقاید ۷	فقه ۴	فقه ۵	فقه ۶	فقه ۷	نهج البلاغه	آشنایی با قرآن ۵	
	نمره												
	تاریخ												
سال تحصیلی	برنامه جاری	این نگارش	اصول ۵	اصول ۶	تاریخ ۶	علوم قرآن	حکومت اسلامی	علوم حدیث	فقه ۹	فقه ۱۰	فقه ۱۱	فقه ۱۲	اصول شفاهی
	برنامه جدید	زبان و ادبیات	اصول ۳	اصول ۴	عقاید ۵ (ج ۲)	علوم قرآنی	تاریخ انقلاب	علوم حدیث	فقه ۸	فقه ۹	فقه ۱۰	فقه ۱۱	اصول شفاهی
	نمره												
	تاریخ												
توضیحات:													
مهر و امضای مدیر مدرسه				مهر و امضای مدیریت استان									

فصل چهارم: مهمان

ماده ۲۳۷: اخذ درس به صورت مهمان، در صورت اضطرار و با موافقت مدیر مدرسه و مدیریت استان مبدأ و مقصد، در برخی از درس‌ها یا همه آن‌ها حداکثر در چهار نیم‌سال تحصیلی بلامانع می‌باشد.^(۱)

تبصره ۱: مهمان شدن طلبه در یک مدرسه، مشروط به گذراندن حداقل یک نیم‌سال تحصیلی در مدرسه مبدأ است.

تبصره ۲: طلبه مهمان، موظف به تحصیل حضوری و طبق ضوابط در تمام دروس انتخابی مدرسه مبدا و مقصد است.

تبصره ۳: مجموع ساعات انتخاب درس طلبه مهمان (در مدرسه‌های مبدأ و مقصد) نباید از سقف مجاز تجاوز کند.

تبصره ۴: اضافه کردن مجوز اخذ درس به صورت مهمان تا دو نیم‌سال دیگر با مجوز شورای مدرسه مبدأ و موافقت مدرسه مقصد بلامانع خواهد بود.

ماده ۲۳۸: طلبه موظف به انتخاب درس و حضور در کلاس و شرکت در امتحانات در مدرسه مقصد مطابق آیین‌نامه آموزشی است.

ماده ۲۳۹: ثبت و نگهداری همه اسناد و اطلاعات آموزشی طلبه در سامانه، توسط مدرسه مقصد انجام می‌شود.

ماده ۲۴۰: طلبه مهمان موظف به رعایت همه قوانین مدرسه مقصد می‌باشد.

ماده ۲۴۱: بهره‌مندی طلبه مهمان از مزایا و خدمات حوزوی در همان مدرسه مبدأ استمرار می‌یابد.

۱. موافقت‌های مدرسه‌ای و استانی مبدأ و مقصد از طریق سامانه انجام می‌شود.

فصل پنجم: منع و انصراف از تحصیل

الف) منع از تحصیل

ماده ۲۴۲: در موارد آموزشی ذیل طلبه از ادامه تحصیل منع می‌شود:

- ۱) حذف کلیه دروس یک نیم‌سال به دلیل غیبت؛
- ۲) غیبت در کلیه امتحانات دروس انتخابی یک نیم‌سال؛
- ۳) عدم قبولی در هیچ یک از دروس انتخابی در دو نیم‌سال متوالی یا سه نیم‌سال غیرمتوالی؛
- ۴) عدم رشد تحصیلی مناسب (عدم قبولی حداقل به مقدار ۱۵۰۰ ساعت - در طول ۶ نیم‌سال)؛
- ۵) عدم حضور و ترک تحصیل بیش از یک نیم‌سال بدون اطلاع قبلی و بدون عذر موجه.

ماده ۲۴۳: در صورت منع طلبه از تحصیل، ادامه تحصیل وی منوط به بررسی وضعیت آموزشی او در شورای مربوطه و مطابق ضوابط مندرج در جدول ذیل می‌باشد:

موضوع	توضیحات و علت	مرجع تصمیم‌گیری	عنوان حکم صادره	ملاحظات
تحقق هر یک از موارد ۱ تا ۴	تحقق هر یک از موارد ۱ تا ۴	شورای مدرسه	حسب مورد و با توجه به شرایط طلبه	شورا می‌تواند نسبت به صدور حکم مبنی بر «منع از تحصیل» و یا «اخذ تعهد مبنی بر ادامه تحصیل به شرط جبران عدم رشد تحصیلی تا حداکثر دو نیم‌سال دیگر» اقدام نماید و در صورت ادامه وضعیت «عدم رشد تحصیلی»، حکم «منع از تحصیل» برای طلبه صادر می‌شود.
	تحقق مورد ۴ بعد از اخذ تعهد کتبی و گذشت دو نیم‌سال دیگر	-	منع از تحصیل	
تحقق مورد ۵	عدم عذر موجه برای ترک تحصیل	-	منع از تحصیل	

ماده ۲۴۴: در صورت تحقق هر یک از موارد مذکور مدیر مدرسه می‌تواند حسب مورد طلبه را تا قبل از تعیین تکلیف ملزم به فعالیت‌های تحصیلی نماید و در صورت صدور مجوز ادامه تحصیل به فعالیت‌های درسی وی ترتیب اثر داده خواهد شد.

ماده ۲۴۵: در صورت تحقق هر یک از موارد منع موقت، مدیر مدرسه موظف به تنظیم و ارائه گزارش به شورای مدرسه می‌باشد.

ماده ۲۴۶: در مواردی که عنوان حکم عبارت «حسب مورد و با توجه به شرایط طلبه»، ذکر شده است، مرجع رسیدگی کننده می‌تواند نسبت به صدور حکم مبنی بر «جواز ادامه تحصیل مشروط یا غیرمشروط و یا منع از تحصیل» اقدام نماید.

تبصره: در صورت صدور حکم منع از تحصیل توسط شورای مدرسه، لازم است حکم صادره به تأیید معاونت آموزش استان برسد.

ب) انصراف از تحصیل

ماده ۲۴۷: انصراف از تحصیل فقط به درخواست خود طلبه صورت می‌پذیرد و هرگونه تقاضای انصراف از تحصیل باید به صورت کتبی به شورای مدرسه ارائه شود و پس از تأیید، انصراف قطعی خواهد شد.

ماده ۲۴۸: هیچ واحد آموزشی و یا مدیریتی نمی‌تواند نسبت به اجبار طلبه به انصراف از تحصیل اقدام نماید.

ماده ۲۴۹: تحصیل هم زمان طلاب در سایر نهادهای آموزشی در سطوح تحصیلات تکمیلی بدون اخذ مجوزهای لازم، انصراف از تحصیل تلقی می‌شود.

ماده ۲۵۰: بازپس‌گیری تقاضای انصراف از تحصیل حداکثر تا یک ماه پس از تاریخ درخواست، بلامانع است.

تبصره ۱: در صورت درخواست بازگشت به تحصیل قبل از رسیدن غیبت‌ها به سقف مجاز، مدیر مدرسه می‌تواند نسبت به ادامه تحصیل تصمیم‌گیری نماید و در صورت تجاوز مدت مذکور از حد مجاز، مطابق شرایط مذکور در بند «ج» (بازگشت به تحصیل) در همین فصل اقدام می‌شود.

تبصره ۲: مدرسه موظف به اعلام انصراف طلبه به مدیریت استان می‌باشد.

ج) بازگشت به تحصیل

ماده ۲۵۱: تقاضای بازگشت به تحصیل در صورت عدم تکمیل مقطع تحصیلی با رعایت

شرایط ذیل در شورای مربوطه مورد بررسی قرار می‌گیرد:

- ۱) دارا بودن حداقل یک سال تحصیلی موفقیت‌آمیز قبل از انفصال؛
- ۲) برخورداری از رشد تحصیلی مناسب در سنوات تحصیلی قبل از انفصال (نداشتن هیچ یک از موارد منع از تحصیل)؛
- ۳) وجود انگیزه کافی برای بازگشت؛
- ۴) وجود عذر موجه برای انفصال؛
- ۵) نداشتن مشکل صیانتی؛
- ۶) نداشتن مشکل نظام وظیفه.

ماده ۲۵۲: تقاضای بازگشت به تحصیل پس از انفصال تا حداکثر چهار نیم‌سال تحصیلی

در شورای مدرسه مطرح و حسب شرایط طلبه تصمیم‌گیری می‌شود.

ماده ۲۵۳: رأی نهایی طلاب دارای شرایط بازگشت به تحصیل، پس از قبولی طلبه در آزمون علمی صادر خواهد شد.

تبصره: «ارزیابی علمی» به صورت شفاهی و توسط معاونت آموزش مدیریت‌های استانی

مطابق ضوابط ابلاغی برگزار می‌گردد.

ماده ۲۵۴: تقاضای بازگشت به تحصیل پس از انفصال پنج نیم‌سال تحصیلی به بالا با

شرایط ذیل در شورای مدرسه و در صورت نداشتن شرایط ذیل در شورای آموزش

استان بررسی و حسب شرایط طلبه تصمیم‌گیری می‌شود:

- ۱) اشتغال به تبلیغ تمام وقت؛
- ۲) تدریس در مراکز حوزوی؛
- ۳) بیماری مانع از تحصیل (بیماری خود یا بیماری بستگان درجه اول).

ماده ۲۵۵: احکام باید به استناد مدارک معتبر و رسمی و همچنین پوشش دهنده تمام زمان انفصال صادر شود.

ماده ۲۵۶: در صورت صدور حکم بازگشت به تحصیل در اثناء سال تحصیلی، در صورتی که مدت عدم حضور بیش از مجموع سقف مجاز غیبت و مرخصی باشد، مرجع تعیین جواز حضور طلبه در ادامه جلسات درس و یا امتحان، شورای رسیدگی کننده می باشد.

ماده ۲۵۷: بعد از صدور مجوز بازگشت به تحصیل در صورت تحقق مجدد هر یک از موارد منع از تحصیل، پرونده طلبه جهت رسیدگی، به شورای آموزش استان ارجاع می گردد.

ماده ۲۵۸: در صورت صدور مجوز ادامه تحصیل، طلبه موظف به حضور منظم در کلاس و عمل مطابق با حکم شورا بوده و پس از گذشت یک سال در صورت رشد تحصیلی مناسب و عمل به تعهدات آموزشی خود می تواند مطابق ضوابط درخواست انتقال به استانی دیگر داشته باشد.

تبصره: در صورت صدور حکم به انتقال و تغییر محل تحصیل، انتقال پس از هماهنگی های لازم با مدرسه و مرکز مدیریت استان مقصد توسط شورای صادر کننده حکم و با رعایت ضوابط انتقال صورت می پذیرد.

ماده ۲۵۹: بازگشت به تحصیل پس از اتمام هر مقطع در صورت انفصال از تحصیل، تابع ضوابط مربوط به ثبت نام و پذیرش می باشد.

فصل ششم: رسیدگی به امور تحصیلی طلاب

مقدمه:

در مواردی از آیین نامه های آموزشی، بررسی و تصمیم گیری در خصوص وضعیت تحصیلی طلاب (مانند صدور حکم منع از تحصیل، بررسی درخواست های مربوط به مرخصی، انصراف و بازگشت به تحصیل طلاب) نیاز به تشکیل جلسات مشورتی و تخصصی دارد. از همین رو در ذیل آیین نامه های مربوط، نحوه رسیدگی به درخواست های طلاب ذکر شده است. لذا انتظار می رود مدیران مدارس علمیه و مدیریت های استانی، جهت تسهیل و تسریع در رسیدگی به امور تحصیلی طلاب، خصوصاً برخی از موارد خاص، مطابق آیین نامه های مربوطه، اقدام نمایند. در این فصل برخی از موارد مشترک در همه آیین نامه های تحصیلی، ارائه شده تا ضمن تأکید بر رسیدگی به موقع و دقیق نسبت به وضعیت تحصیلی طلاب، مواردی که نیاز به توضیح بیشتر داشته است ذکر گردد.

شوراها و کمیسیون های مرتبط با دستورالعمل رسیدگی به امور تحصیلی طلاب:

ماده ۲۶۰: برخی از درخواست های تحصیلی و آموزشی طلاب باید در شورای مدرسه و یا شورای آموزش استان بررسی شود از همین رو تشکیل جلسات «شورای مدرسه» و «شورای آموزش استان» مطابق ضوابط و آیین نامه های ابلاغی، ضروری می باشد. ماده ۲۶۱: تمام احکام صادره در شورای مدرسه در خصوص امور تحصیلی طلاب، به معاونت آموزش استان ارسال می شود.

ماده ۲۶۲: جهت رسیدگی به امور تحصیلی طلاب در معاونت آموزش حوزه های علمیه، کمیسیونی با حضور معاون آموزش حوزه های علمیه (به عنوان رئیس)، مدیر امور تحصیلی، مدیر سنجش و پذیرش، و دو نفر از کارشناسان آموزشی با تأیید معاون آموزش، تشکیل می گردد.

تبصره: حضور سایر کارشناسان، حسب مورد با تأیید رئیس کمیسیون، بدون حق رأی،
بلامانع می‌باشد.

ماده ۲۶۳: نظارت بر حسن اجرا و عملکرد در همه موضوعات تحصیلی طلاب حسب
مورد بر عهده مدیریت استان می‌باشد.

مراحل رسیدگی و صدور حکم در شورای مدرسه و شورای آموزش استان:

ماده ۲۶۴: مراجع تصمیم‌گیری در خصوص امور تحصیلی طلاب، به ترتیب شورای
مدرسه، شورای آموزش استان و کمیسیون آموزش ستاد خواهند بود.

تبصره: کلیه موارد فراتر از شرح وظایف ذکر شده، پس از اخذ گزارش از شورای
مدرسه و شورای آموزش استان، در کمیسیون آموزش ستاد، بررسی خواهد شد.

ماده ۲۶۵: مدت زمان گردش کار رسیدگی به یک پرونده و صدور حکم در شوراهای و
کمیسیون آموزش ستاد، نباید به گونه‌ای باشد که اصل موضوع پرونده را تحت الشعاع
خود قرار دهد، در غیر این صورت مرجع تصمیم، مدیر استان می‌باشد.

ماده ۲۶۶: احکام صادره باید مطابق ضوابط و آیین‌نامه‌های ابلاغی باشد در غیر این
صورت احکام صادره در شورای مربوطه باطل و رسیدگی به احکام ارجاعی به شورای
مذکور، در مرجع بالاتر بررسی می‌گردد.

ماده ۲۶۷: احکام صادره حداکثر تا یک هفته پس از صدور، توسط شورای رسیدگی
کننده به طلبه و واحدهای مربوطه ابلاغ می‌گردد و واحد مربوطه موظف است ظرف
یک ماه پس از دریافت آن، نتیجه اقدامات خود را به شورای صادر کننده اعلام نماید.
ماده ۲۶۸: حکم صادره توسط کمیسیون آموزش و یا شوراهای، برای مجموعه‌ها، شوراهای و
افراد تابعه لازم‌الاجرا است.

ماده ۲۶۹: طلبه می‌تواند حداکثر ظرف مدت ۵ روز از تاریخ دریافت حکم شورا، اعتراض
خود را همراه مستندات به دبیر شورا جهت رسیدگی در شورا تسلیم کند.

ماده ۲۷۰: در صورت لزوم، شوراها موظف‌اند جهت تکمیل پرونده از واحدهای مربوطه استعلام لازم را انجام دهند.

ماده ۲۷۱: کلیه مدارک مربوط به امور تحصیلی طلاب، جزء اسناد محسوب شده و لازم است با رعایت مقررات، بایگانی و نگهداری شود.

ماده ۲۷۲: مسائلی که باید مطابق مصوبه ۹۹۸ شورای عالی حوزه‌های علمیه (آیین نامه انضباطی) پی‌گیری شود، صرفاً از طریق مفاد مصوبه مذکور اقدام می‌شود.

بخش پنجم: تکمیل سطح و فارغ التحصیلی

فصل اول: مقاطع حوزوی و فارغ التحصیلی از سطح يك

الف) مقاطع و سطوح حوزوی

ماده ۲۷۳: دروس علوم اسلامی در پنج مقطع یا سطح حوزوی (سطح یک تا پنج) و به تناسب اهداف هر سطح ارائه می گردد.

ماده ۲۷۴: سطح یک حوزه های علمیه، طی دو برنامه آموزشی و درسی؛ جاری^(۱) و جدید^(۲) ارائه می گردد.

ماده ۲۷۵: در سطح دو، سه و چهار حوزه های علمیه، دروس علوم اسلامی با دو رویکرد

۱. عناوین دروس برنامه آموزشی جاری سطح یک حوزه های علمیه، بر اساس مصوبه ۳۹ شورای عالی و دیگر مصوبات و تصمیمات مربوطه مورد تأیید این شورا، تدوین و برنامه ریزی می شود.

۲. عناوین دروس برنامه آموزشی جدید سطح یک حوزه های علمیه، بر اساس مصوبه ۸۴۸ شورای عالی، تدوین و برنامه ریزی می شود.

عمومی و تخصصی ارائه می‌گردد. در سطوح تخصصی، رشته‌ها و گرایش‌های تخصصی علوم اسلامی در حوزه‌های دانشی مختلف، برنامه‌ریزی و ارائه می‌گردد. ماده ۲۷۶: برنامه آموزشی سفیران هدایت، مطابق مصوبه ۹۳۶ شورای عالی، یکی از برنامه‌های آموزشی رسمی حوزه‌های علمیه می‌باشد که در دو مقطع (سطح دو و سطح سه حوزه‌های علمیه)، اجرا می‌گردد.

تبصره ۱: سطح دو، اولین مقطع از این برنامه آموزشی می‌باشد که داوطلبان ورود به حوزه‌های علمیه با داشتن مدرک دیپلم و بالاتر، می‌توانند در این برنامه آموزشی ثبت‌نام کنند.

تبصره ۲: سطح سه این برنامه آموزشی به صورت تخصصی و در چندین گرایش برگزار می‌گردد و اختصاص به فارغ التحصیلان سطح دو این برنامه دارد.

ب) فارغ التحصیلی از سطح یک

ماده ۲۷۷: طلبه موظف به تکمیل سطوح تحصیلی و ادامه تحصیل در سطح دو به صورت حضوری است.

تبصره: چنانچه طلبه‌ای به دلیل اشتغال تمام وقت، امکان تحصیل حضوری نداشته باشد، ادامه تحصیل وی، بعد از اتمام سطح یک طبق ضوابط به صورت آموزش غیرحضوری است.

ماده ۲۷۸: شرط ارتقاء از یک سطح به سطح دیگر، گذراندن همه دروس آن سطح مطابق برنامه مصوب و براساس آیین‌نامه آموزشی می‌باشد.

ماده ۲۷۹: طلبه در صورت کسب حداقل معدل ۱۴ در هر سطح، آن سطح را به پایان رسانده و می‌تواند برای دریافت مدرک تحصیلی اقدام کند.

ماده ۲۸۰: در صورتی که معدل طلبه به ۱۴ نرسد^(۱)، وی موظف است حداکثر طی دو نیم‌سال نسبت به جبران آن با شرکت در امتحان ارتقای معدل اقدام کند^(۲) و در

۱. معدل سطح از نمرات قبولی دروس محاسبه می‌گردد.

۲. انتخاب درس مورد امتحان با پیشنهاد طلبه و تأیید معاون آموزش مدرسه بوده و پیش شرط دیگری ندارد.

صورت عدم موفقیت پس از دونیم سال مذکور، ادامه تحصیل او منوط به اخذ مجوز از شورای آموزش استان است.

تبصره: ساعات انتخاب درس جهت جبران کسری معدل، جزء حد نصاب سقف انتخاب درس در هر نیم سال نیست.

ماده ۲۸۱: مرکز مدیریت حوزه های علمیه به متقاضیان واجد شرایط در سطح یک، پس از احراز صلاحیت های لازم، طبق ضوابط این آیین نامه مدرک علمی اعطا می کند. تبصره: تعیین ملاک احراز صلاحیت ها بر عهده شورای مدارک علمی و مرجع تأیید صلاحیت های عمومی مرکز امور صیانتی می باشد.

ماده ۲۸۲: اعطای مدرک در سطح یک منوط به موفقیت در دروسی است که در زمان امتحان، جزء برنامه درسی سطح یک محسوب می شده و نسبت به طلابی که قبلاً دروس سطح مذکور را گذرانده اند، برنامه های درسی جدید ملاک نخواهد بود. ماده ۲۸۳: طلاب پس از پایان کلیه دروس هر سطح تحصیلی می توانند برای ادامه تحصیل در سطح بعد اقدام نمایند.

تبصره ۱: ثبت نام و پذیرش در واحدهای آموزشی مجری سطح بالاتر، تابع دستورالعمل ابلاغی خواهد بود.

تبصره ۲: در صورتی که درسی از دروس سطح یک طلبه باقی مانده باشد، طلبه موظف است ابتدا نسبت به انتخاب آن درس اقدام نماید.

ماده ۲۸۴: در صورتی که طلبه قصد ادامه تحصیل در سطح بعدی تحصیلات حوزوی را داشته باشد، موظف است قبل از آغاز سال تحصیلی جدید نسبت به ثبت نام در واحد آموزشی رسمی دارای مجوز اقدام نماید.

ماده ۲۸۵: در صورت عدم ثبت نام طلبه برای ادامه تحصیل در سطح بالاتر، پرونده حوزوی طلبه به عنوان فارغ التحصیل سطح قبل به بخش فارغ التحصیلان منتقل شده و ارائه خدمات حوزوی به او براساس ضوابط مربوطه خواهد بود.

فصل دوم: تحقیق پایانی

تعریف

ماده ۲۸۶: «تحقیق پایانی»، درسی عملی و با ارزش ساعتی ۳۲ ساعت است که طلاب بر اساس مباحث ارائه شده در دوره آموزشی و در یکی از مسائل متناسب با محتوای دروس و کارکردهای دوره و بر اساس مراحل ذیل، نسبت به تدوین آن اقدام می‌نمایند.

مرحله اول: انتخاب درس «تحقیق پایانی»^(۱)

ماده ۲۸۷: طلاب با شرایط ذیل مجاز به انتخاب این درس و اخذ موضوع جهت نگارش «تحقیق پایانی» هستند:

- ۱) گذراندن موفقیت آمیز حداقل ۳۹۰۰ ساعت از دروس دوره برای طلاب ورودی سیکل و ۳۰۰۰ ساعت برای طلاب ورودی دیپلم و دانشگاهی؛
- ۲) گذراندن موفقیت آمیز درس مهارت های پژوهشی؛
- ۳) فعال بودن پرونده تحصیلی.

ماده ۲۸۸: هر موضوع «تحقیق پایانی» تنها به یک طلبه اختصاص دارد و انجام یک موضوع به صورت مشترک مجاز نمی‌باشد.

ماده ۲۸۹: در صورتی که طلبه‌ای دارای کتاب علمی و یا حداقل ۲ مقاله علمی منتشر شده باشد، در صورت تأیید گروه علمی- تربیتی مدرسه، پذیرفته و جهت تعیین نمره، مورد ارزیابی قرار خواهد گرفت. ثبت انتخاب درس تحقیق پایانی در سامانه پس از تصویب موضوع و استاد راهنما خواهد بود.

ماده ۲۹۰: در صورت انتقال طلبه از مدرسه در حین تصویب و یا تدوین «تحقیق پایانی»، ادامه مراحل تحقیق پایانی در مدرسه مقصد دنبال خواهد شد.

۱. تدوین هرگونه دستورالعمل در خصوص درس «تحقیق پایانی»، توسط مدرسه، در صورتی که با ضوابط ابلاغی ستاد تداخل و یا تعارض نداشته باشد، بلامانع می‌باشد.

تبصره ۱: ارائه گزارش وضعیت «تحقیق پایانی»، برای طلابی که دارای شرایط فوق هستند، توسط مدرسه مبدا در هنگام انتقالی ضروری می باشد.

تبصره ۲: در صورت انتقال طلبه و عدم دسترسی به استاد راهنمای مدرسه مبدا، طلبه می تواند با همکاری و تصویب نهایی گروه علمی - تربیتی مدرسه مقصد نسبت به تغییر استاد راهنما (با هماهنگی و اطلاع رسانی به مدرسه مبدا و استاد مربوطه) اقدام نماید.

مرحله دوم: انتخاب موضوع، استاد راهنما و تدوین طرح

گام اول: تعیین و تصویب موضوع تحقیق و استاد راهنما

ماده ۲۹۱: طلاب واجد شرایط انتخاب درس «تحقیق پایانی»، می توانند طبق دستورالعمل اجرایی معاونت پژوهش، موضوع و استاد راهنمای مربوطه را انتخاب و به معاون پژوهش مدرسه خود، جهت ارائه به گروه علمی - تربیتی پیشنهاد نمایند.

ماده ۲۹۲: تصویب موضوع «تحقیق پایانی»، برعهده گروه علمی - تربیتی مدرسه می باشد.

ماده ۲۹۳: در صورت عدم تأیید موضوعات ارائه شده توسط گروه علمی - تربیتی، طلبه موظف است حداکثر ظرف دو هفته نسبت به پیشنهاد موضوع جدید اقدام نمایند. تبصره ۱: در صورت عدم علاقه طلبه به موضوع انتخابی، تغییر یا الزام به موضوع تحقیق پایانی برعهده گروه علمی - تربیتی خواهد بود.

تبصره ۲: در صورتی که به هر دلیل، عدم توانمندی طلبه در ارائه موضوع احراز گردد، گروه علمی - تربیتی می تواند خود نسبت به تعیین موضوع اقدام نماید.

ماده ۲۹۴: بررسی و تأیید اولیه موضوع و شرایط استاد راهنمای پیشنهادی بر عهده معاونت پژوهش مدرسه می باشد.

ماده ۲۹۵: اساتید برخوردار از شرایط ذیل می توانند استاد راهنمای تحقیق پایانی باشند:

۱) حداقل مدرک سطح سه علمی حوزوی یا کارشناسی ارشد در رشته های

۲) مرتبط با علوم حوزوی؛

۳) سابقه فعالیت های پژوهشی؛^(۱)

۴) حکم تدریس.

تبصره: در خصوص اساتیدی که فاقد مدرک حوزوی سطح سه هستند، به شرط داشتن مجوز تدریس سطح یک و دیگر شرایط فوق، بهره مندی از آنها جهت راهنمای تحقیقات پایانی سطح یک و سفیران هدایت بلامانع می باشد.

ماده ۲۹۶: استاد راهنما، مشاوره و راهنمایی طلبه در موارد ذیل را بر عهده دارد:

۱- راهنمایی برای نوشتن طرح تحقیق؛

۲- معرفی منابع مناسب با موضوع تحقیق؛

۳- ارائه مشورت علمی در نگارش تحقیق؛

۴- نظارت بر پیشرفت کار تحقیقی؛

۵- کمک برای تدوین و تهیه گزارش تحقیق پایانی.

۶- شرکت در جلسه دفاعیه^(۲).

ماده ۲۹۷: هر استاد راهنما به صورت همزمان مجاز به راهنمایی حداکثر ۱۰ تحقیق پایانی می باشد که نظارت بر آن بر عهده معاونت پژوهش مدرسه است.

ماده ۲۹۸: اخذ موافقت اولیه استاد راهنما جهت معرفی به گروه علمی- تربیتی مدرسه بر عهده طلبه می باشد.

ماده ۲۹۹: تأیید نهایی اساتید پیشنهادی از سوی طلبه پس از بررسی و تأیید معاونت پژوهش مدرسه، بر عهده گروه علمی- تربیتی است.

تبصره: گروه علمی- تربیتی می تواند لیست اولیه ای از اساتید مورد تأیید خود را جهت

۱. فرم مربوط به سابقه پژوهشی و شرایط مربوط به آن در دستورالعمل اجرایی تحقیق پایانی معاونت پژوهش ذکر شده است

۲. ضوابط و شرایط جلسه دفاعیه طبق دستورالعمل اجرایی تحقیق پایانی معاونت پژوهش می باشد.

تسهیل و تسریع در فرآیند تدوین «تحقیق پایانی» با پیشنهاد معاونت پژوهش مدرسه اعلام نماید.

ماده ۳۰۰: در صورت عدم تأیید استاد راهنمای پیشنهادی طلبه در گروه علمی- تربیتی، طلبه موظف است حداکثر ظرف مدت دو هفته نسبت به معرفی استاد راهنمای جدید به گروه علمی- تربیتی مدرسه اقدام نماید.

تبصره: در صورت عدم تصویب درخواست مجدد طلبه، گروه علمی- تربیتی با همکاری معاونت پژوهش مدرسه نسبت به تعیین و تصویب استاد راهنما برای «تحقیق پایانی» اقدام می نماید.

گام دوم: تدوین و تصویب طرح تحقیق

ماده ۳۰۱: پس از تصویب موضوع و تأیید استاد راهنما، طلبه نسبت به تدوین طرح تحقیق مطابق دستورالعمل ابلاغی معاونت پژوهش اقدام می نماید.

ماده ۳۰۲: طرح تحقیق، باید با مشورت و تأیید استاد راهنما، تدوین و پس از تأیید معاونت پژوهش مدرسه، به تأیید نهایی گروه علمی- تربیتی مدرسه برسد.

تبصره: در صورت نیاز به اصلاح طرح تحقیق، طلبه موظف است با همکاری استاد راهنمای خود، ظرف مدت یک هفته نسبت به اصلاح و ارائه مجدد طرح اقدام نماید.

ماده ۳۰۳: مجوز تدوین «تحقیق پایانی»، پس از تأیید و تصویب طرح تحقیق، توسط معاون پژوهش مدرسه صادر می گردد.

مرحله سوم: تدوین «تحقیق پایانی»

ماده ۳۰۴: طلبه پس از صدور مجوز تدوین «تحقیق پایانی»، مطابق طرح تحقیق و با راهنمایی و مشورت استاد راهنمای خود و بر اساس شرایط، ضوابط و دستورالعمل های ابلاغی، نسبت به تدوین «تحقیق پایانی»، اقدام می کند.

ماده ۳۰۵: رعایت ملاک ها و شاخص های تدوین تحقیق پایانی بر اساس دستورالعمل ابلاغی معاونت پژوهش حوزه های علمیه، ضروری می باشد.

ماده ۳۰۶: دریافت تحقیق پایانی به صورت فایل یا جزوه و... بر اساس نظر معاونت پژوهش مدرسه می باشد.

ماده ۳۰۷: ارائه گزارش های پیشرفت تدوین «تحقیق پایانی» از زمان صدور حکم و مجوز تدوین، به صورت هر دوماه یک بار ضروری می باشد.

ماده ۳۰۸: گزارش های پیشرفت کار پس از تأیید استاد راهنمای «تحقیق پایانی»، به معاونت پژوهش تحویل داده می شود.

ماده ۳۰۹: در صورتی که گزارشات در موعد های مقرر ارائه نگردد، تصمیم گیری در خصوص ارائه مهلت بیشتر، تعیین و اعمال جرائمی مانند کسر نمره و... (تا حداکثر ۲ نمره) بر عهده معاون پژوهش مدرسه می باشد.

مرحله چهارم: ارائه «تحقیق پایانی»

ماده ۳۱۰: پس از تدوین «تحقیق پایانی» و تأیید استاد راهنما، طلبه موظف است درخواست بررسی و ارزیابی «تحقیق پایانی» را به همراه نسخه نهایی «تحقیق پایانی» و تأییدیه استاد راهنما، به معاونت پژوهش مدرسه ارائه دهد.

ماده ۳۱۱: معاونت پژوهش مدرسه، پس از بررسی نسخه نهایی «تحقیق پایانی» و در صورت تأیید مطابقت آن با طرح تحقیق، نسبت به ارزیابی آن مطابق ضوابط، اقدام می نماید.

ماده ۳۱۲: در صورت عدم ارائه «تحقیق پایانی» در مدت زمان تدوین، بررسی و تصمیم گیری در خصوص تمدید زمان بر عهده گروه علمی- تربیتی است.

ماده ۳۱۳: در صورت عدم ارائه «تحقیق پایانی» در مدت زمان تدوین و پس از تمدید آن توسط گروه علمی- تربیتی، کل موضوع و فرایند «تحقیق پایانی»، ملغی شده و ضمن درج نمره صفر برای طلبه در این درس، طلبه موظف است کل فرایند «تحقیق پایانی» را از ابتدا در همان موضوع و یا موضوعی دیگر طی نماید.

ماده ۳۱۴: معاونت پژوهش مدرسه در صورت تأیید شورای مدرسه می تواند نسبت به

برگزاری جلسه دفاعیه برای تحقیق های پایانی بر اساس دستورالعمل های
اجرایی معاونت پژوهش حوزه در این خصوص اقدام نماید.

الف) ارکان ارزیابی و نحوه ارزشیابی «تحقیق پایانی»

ماده ۳۱۵: «تحقیق پایانی» بر اساس ضوابط و ملاک های ارزیابی تحقیق، توسط استاد
ارزیاب (غیر از استاد راهنما) مورد ارزیابی قرار می گیرد.

تبصره ۱: تعیین استاد ارزیاب (غیر از استاد راهنما) بر عهده گروه علمی - تربیتی
می باشد.

تبصره ۲: شرایط استاد ارزیاب همانند شرایط استاد راهنمای تحقیق پایانی می باشد.

ماده ۳۱۶: امتیازات توسط معاون پژوهش مدرسه در فرم مندرج در دستورالعمل تحقیق
پایانی معاونت پژوهش وارد و جهت ثبت در سامانه به معاونت آموزش مدرسه
ارسال می کند.

ماده ۳۱۷: نحوه نمره دهی به «تحقیق پایانی» مطابق جدول مندرج در دستورالعمل
ابلاغی معاونت پژوهش می باشد.

ب) نحوه ثبت نمرات

ماده ۳۱۸: حداقل نمره قبولی برای درس «تحقیق پایانی» ۱۴ می باشد.

ماده ۳۱۹: در صورت عدم قبولی در «تحقیق پایانی»، لزوم اصلاح و یا الزام به انتخاب
موضوع جدید، فقط برای یک بار دیگر، حداکثر یک ماه فرصت داده خواهد شد.

ماده ۳۲۰: در صورتی که تحقیق پایانی در مرحله دوم نیز مردود اعلام شود، تصمیم گیری
نهایی در خصوص وضعیت طلبه، بر عهده شورای مدرسه خواهد بود.

ماده ۳۲۱: نمرات نهایی توسط معاونت پژوهش مدرسه جهت درج در سامانه به معاونت
آموزش مدرسه ارسال می گردد.

ماده ۳۲۲: کل زمان فرایند «تحقیق پایانی»، از مجموع زمان مجاز دوره تحصیلی مطابق
با آیین نامه آموزشی نباید بیشتر شود.

بخش هشتم پیوست‌ها

پیوست ۱: شرایط نظام وظیفه

نکات قابل توجه در خصوص شرایط نظام وظیفه:

(۱) افرادی که قبل از سن مشمولیت (۱۸ سالگی) از مقطع دوازدهم (دیپلم یا پیش‌دانشگاهی) فارغ‌التحصیل شده‌اند، ظرف مدت ۶ ماه بعد از زمان ورود به سن مشمولیت مجاز به ثبت‌نام در حوزه می‌باشند.

(۲) افرادی که سن آن‌ها بین ۱۸ تا ۲۰ باشد باید موقع پذیرش در حوزه مدرک دیپلم یا پایه دوازده را دارا باشند.

(۳) افرادی که دیپلم یا مدرک دوازدهم خود را بعد از سن ۲۰ سالگی اخذ کرده‌اند در صورت نداشتن معافیت دائم یا پایان خدمت، مجاز به پذیرش در حوزه نمی‌باشند.

(۴) محاسبه وضعیت سنی نظام وظیفه دانش‌آموزان مدارس شبانه و یا آموزش از راه دور، در صورت داشتن معافیت تحصیلی همانند دانش‌آموزان روزانه محاسبه می‌گردد.

۵) با توجه به این که تحصیل هم زمان در حوزه و دانشگاه، مغایر با قوانین سازمان وظیفه عمومی می باشد لذا فرد موظف است در صورت پذیرش در حوزه علمیه پس از طی مراحل پذیرش و گزینش، اصل مدرک فارغ التحصیلی و یا انصراف رسمی خود را ارائه نماید. در غیر این صورت پذیرش آنان ملغی خواهد شد.

۶) کلیه فارغ التحصیلان و یا کسانی که قصد انصراف از دانشگاه را دارند، در صورتی مجاز به پذیرش می باشند که از تاریخ فارغ التحصیلی یا انصراف آنان بیش از یک سال نگذشته باشد.

۷) مطابق با قانون نظام وظیفه ترخیص سربازان حین خدمت، فارغ التحصیل مقطع دیپلم و بالاتر، به شرط نداشتن غیبت اولیه و هم چنین رعایت شرط سنی برای تحصیل در حوزه های علمیه امکان پذیر می باشد.

۸) افراد دارای برگه آماده به خدمت «بدون غیبت و اضافه خدمت» که تاریخ اعزام آنها بعد از شروع سال تحصیلی باشد، مجاز به ثبت نام می باشند.

۹) افرادی که در دوران تحصیل در مقطع دیپلم یا دانشگاه، از تحصیل انصراف داده اند و مجدداً مشغول به تحصیل شده اند، اگر برای ورود به حوزه مجدداً از تحصیل انصراف دهند، نیازمند ارائه پایان خدمت و یا معافیت دائم هستند.

۱۰) افرادی که به دلایلی مانند مشروط شدن، از دانشگاه اخراج شده اند برای ورود به حوزه نیاز به ارائه پایان خدمت و یا معافیت دائم دارند.

۱۱) افرادی که از حداکثری سنوات تحصیل خود (سنوات ارفاقی) استفاده کرده اند نیاز به ارائه پایان خدمت و یا معافیت دائم دارند.

۱۲) افرادی که به دلایلی ترک تحصیل نموده اند و به سن مشمولیت رسیده اند در صورت نداشتن معافیت دائم یا پایان خدمت مجاز به پذیرش در حوزه نمی باشند.

پیوست ۲: دستورالعمل اجرایی مشاوره

مقدمه

مشاوره در حال حاضر یکی از روش‌های مهم و قابل توجه در دستیابی به اطلاعات است. از طریق مشاوره می‌توان اطلاعات منحصر به فرد تخصصی و مطالب جالب مستندی را که به راحتی به دست نمی‌آیند جمع‌آوری کرد.

با توجه به اهمیت جذب نیروهای شایسته از نظر توانایی‌های علمی، اخلاقی و روان‌شناختی در حوزه علمیه، آزمون روانی و مشاوره با دستورالعمل و فرآیند مشخص از افراد پذیرش شده در آزمون کتبی ورودی انجام می‌پذیرد.

مرحله اول مشاوره: آزمون‌های روان‌شناختی

آزمون‌های روان‌شناختی (جهت سنجش شخصیت، سلامت روان، هوش و توانمندی‌های فردی):

در این بخش برای ورودی‌های سیکل (پایین‌تر از ۱۶ سال) تست نئو(فرم کوتاه) و برای ورودی‌های دیپلم و بالاتر تست کتل یا تست شخصیت بومی حوزه اخذ می‌شود.

مرحله دوم مشاوره: مصاحبه روان‌شناختی

در این مرحله خصوصیات شخصیتی، سلامت روان، هوش و توانمندی‌های فردی بررسی می‌شود.

مهم‌ترین موضوعات کلیدی در مصاحبه روان‌شناختی عبارتند از:

۱) سلامت روان که شامل: اضطراب، افسردگی، وسواس، خشم و پرخاشگری، دو قطبی، اختلال شخصیت و سایکوز(میزان تأثیرگذاری هر کدام از مؤلفه‌های فوق برای پذیرش به تشخیص مصاحبه‌گر می‌باشد)؛

۲) معنویت و دینداری؛

۳) انگیزه و هدفمندی؛

۴) توانایی‌های شناختی؛

۵) پایداری هیجانی / عاطفه؛

۶) وظیفه شناسی؛

۷) درونگرایی / برونگرایی؛

۸) هوش و حافظه؛

۹) انسجام فکری؛

۱۰) پشتکار / تلاش؛

۱۱) انرژی روانی / سرزندگی؛

۱۲) انعطاف پذیری؛

۱۳) خلاقیت؛

۱۴) هوش اجتماعی؛

۱۵) عزت نفس / اعتماد به نفس.

همچنین طرز رفتار فرد در مشاوره (شامل کلیه حرکات و سکنات فرد اعم از نوع صحبت، نوع نشستن، نوع نگاه کردن، ورود و خروج فرد به اتاق مشاوره، طرز بیان، تن صدا، نوع لباس و رنگ آن و...) دارای اهمیت است و باید مورد بررسی قرار گیرد.

نتیجه:

نظر استاد مشاور در فرم ذیل درج می‌گردد:

بنابراین نظر نهایی استاد مشاور در قالب یکی از این ۳ گزینه درج می‌گردد:

☐ قبول (۷۱-۱۰۰)

☐ مشروط (۶۱-۷۰)

☐ الف: بررسی بیشتر در مرکز مشاوره حوزه

☐ ب: بررسی بیشتر در طرح میثاق

☐ عدم قبول (۰-۶۰)

شرایط اساتید مشاور شرکت کننده در مصاحبه روان‌شناختی:

حداقل مدرک کارشناسی ارشد روان‌شناسی یا مشاوره و یا مرتبط و یا گذراندن

دوره‌های مقدماتی، تکمیلی و تخصصی معاونت تهذیب حوزه؛

- حداقل ۳ سال سابقه مشاوره داشته باشد؛

- تسلط بر تفسیر تست‌های ورودی حوزه و شیوه‌های مصاحبه؛

- شرکت منظم در دوره‌های دانش افزائی اساتید مصاحبه‌گر داشته باشد.

تبصره: احراز این شرایط به عهده معاونت تهذیب است

بسمه تعالی

فرم مصاحبه روان‌شناختی (مشاوره)

داوطلبان ورود به حوزه‌های علمیه

متوسطه اول ☐ متوسطه دوم ☐ دانشگاهی ☐

مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه
معاونت تهذیب و تربیت
مدیریت مشاوره اسلامی

استان:
شهرستان:
تاریخ تکمیل فرم:

نام: نام خانوادگی: نام پدر: کد ملی: شماره تماس:

ردیف	عنوان	عالی	خوب	متوسطه	ضعیف	خیلی ضعیف
۱	انگیزه ورود به حوزه (میزان انرژی، علاقه، هدفمندی، آینده‌نگری، سازگاری با شرایط طلبگی)					
۲	سلامت خلقی (افسردگی، اضطراب، وسواس و...)					
۳	سلامت شخصیتی (عزت‌نمایی، پراگندگی، خودشیفته، اجتنابی، وابسته، وسواس و...)					
۴	ثبات هیجانی (خودآگاهی، خودمدیریتی و خودمهارگری، مدیریت رابطه)					
۵	هوش و توانایی شناختی (یادگیری، مهارت حل مسئله، برنامه‌ریزی، خلاقیت، استدلال، تفکر انتزاعی و استدلال، دقت و تمرکز، حافظه)					
۶	پشتکار و وظیفه‌شناسی					
۷	عدم مشکلات خاص (اعتیاد، ملاقات، سوابقه‌ی خود و اعضای خانواده)					
۸	عزت نفس					
۹	شکل‌گیری هویت متناسب با طلبگی					
۱۰	خانواده حامی (حمایت از طلبه شدن، حمایت مالی، حمایت عاطفی)					

توضیحات تکمیلی:

نام مشاور	۱. سلامت روان‌شناختی: دارد ☐ ندارد ☐
امضاء	۲. توان تحصیل دروس حوزوی: دارد ☐ ندارد ☐
	۳. برای پذیرش؛ مورد تأیید است ☐ نیست ☐ نیازمند مصاحبه مجدد است ☐ در خصوص:

نظر مشاور
در
مصاحبه اولیه

پیوست ۳: دستورالعمل تشکیل کمیسیون پذیرش استان

مقدمه:

جذب و پذیرش طلاب در حوزه‌های علمیه از دیرباز یکی از مهم‌ترین مسائل در فرآیند تحصیل در حوزه‌های علمیه بوده است. از یک سو این مسئله به ساختارها و قوانین جاری کشوری مانند آموزش و پرورش، نظام وظیفه و... مربوط می‌شود و از سویی دیگر گزینش افراد واجد شرایط و مستعد در امور طلبگی و رسالت‌های حوزه‌های علمیه مورد تأکید بوده است.

از همین رو و به استناد ماده یک آیین‌نامه جامع شوراها و کمیسیون‌های تخصصی مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه و مصوبه شورای تخصصی آموزش، کمیسیون پذیرش استان به عنوان یکی از کمیسیون‌های شورای تخصصی آموزش استان تشکیل گردیده و مصوبات آن در صورت عدم مغایرت با ابلاغیه‌های ستادی با تأیید مدیر حوزه علمیه استان لازم‌الاجرا می‌باشد.

ماده ۱: اهداف:

- ۱) ارتقای سطح کمی و کیفی پذیرش در سطح استان؛
- ۲) ایجاد بستر مناسب جهت بهره‌مندی از ظرفیت‌های کارشناسی و خرد جمعی در استان؛

- ۳) تصمیم‌گیری در خصوص مسائل کلی و راهبردی مربوط به پذیرش در استان؛
- ۴) دستیابی به راهکارهایی جهت به‌گزینی در مقطع عمومی و نخبه‌گزینی در مقاطع تخصصی مدارس علمیه استان؛

- ۵) تنوع بخشی و ساماندهی به پذیرش‌های متناسب با دوره‌های مختلف آموزشی استان.

ماده ۲: وظایف کمیسیون:

۱) پیشنهاد طرح‌ها و برنامه‌های بلندمدت، میان مدت و کوتاه‌مدت مربوط به پذیرش

مقاطع عمومی و تخصصی استان به شورای آموزش استان؛

۲) بررسی آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های اجرایی پذیرش در سطح استان؛

۳) دستیابی به شیوه‌های نوین در فرآیند جذب داوطلبان استانی و روش‌های به

کارگیری آن‌ها؛

۴) بررسی گزارش‌های نظارتی و ارزیابی مدارس علمیه استان و ارائه پیشنهاد

مناسب؛

۵) بررسی مسائل و مشکلات مربوط به پذیرش مدارس علمیه، متقاضیان پذیرش و

طلاب استان؛

۶) بررسی و اظهار نظر نسبت به کلیه طرح‌ها و پیشنهادات ارجاعی از سوی مدیر

حوزه علمیه استان و دیگر مراجع تصمیم‌گیری استانی.

ماده ۳: ترکیب اعضا:

۱) مدیر حوزه علمیه استان (رئیس)؛

۲) معاون آموزش (دبیر و نائب رئیس)؛

۳) معاون تهذیب و تربیت مدیریت استانی؛

۴) مدیر امور طلاب و دانش‌آموختگان استان؛

۵) نماینده امور صیانتی؛

۶) سه نفر از مدیران و مشاوران مدارس استان در مقاطع مختلف، به پیشنهاد معاون

آموزش و تأیید مدیر حوزه علمیه استان به مدت دو سال؛

۷) دو نفر از اساتید استان به پیشنهاد معاون آموزش و تأیید مدیر حوزه علمیه استان

به مدت دو سال.

تبصره ۱: سایر اعضای شورای معاونان استانی می‌توانند با حق رأی در جلسه شرکت

نمایند.

تبصره ۲: با تشخیص دبیر، از کارشناسان و صاحب نظران دیگر بدون حق رأی در جلسات دعوت به عمل می آید.

ماده ۴: وظایف و اختیارات رئیس کمیسیون:

(۱) اداره جلسات؛

(۲) صدور احکام اعضای حقیقی کمیسیون؛

(۳) ارسال و ابلاغ مصوبات کمیسیون، به مدارس علمیه استان جهت اجرا.

ماده ۵: وظایف و اختیارات دبیر کمیسیون:

(۱) پیشنهاد تقویم سالانه جلسات؛

(۲) تعیین و اعلام دستور جلسات و بررسی عدم مغایرت مصوبات با ضوابط ابلاغی ستاد؛

(۳) دعوت از اعضای کمیسیون؛

(۴) تنظیم صورت جلسات و ارسال آن برای رئیس؛

(۵) پیگیری مصوبات کمیسیون از مراجع ذی صلاح تا حصول نتیجه؛

(۶) پیگیری ابلاغ مصوبات کمیسیون به مدارس علمیه جهت اجرا؛

(۷) پیگیری اجرای مصوبات کمیسیون و ارائه گزارش فصلی و سالانه به رئیس کمیسیون.

ماده ۶: برگزاری جلسات کمیسیون:

(۱) جلسات کمیسیون با حضور بیش از نیمی از اعضاء رسمیت می یابد و تصمیمات

آن با رأی اکثریت حاضرین در جلسه، مصوب محسوب می شود و در صورت تساوی آراء، نظر رئیس کمیسیون ملاک عمل قرار خواهد گرفت.

(۲) جلسات کمیسیون به صورت دو هفته یکبار برگزار می گردد و در صورت ضرورت به تشخیص رئیس یا دبیر، جلسات فوق العاده تشکیل خواهد شد.

(۳) مصوبات کمیسیون پس از تأیید مدیر حوزه علمیه استان ابلاغ و لازم الاجرا خواهند

بود و در مواردی که نیاز به تأیید مراجع دیگر باشد، مصوبات و تصمیمات به آن مرجع ارسال و پس از تأیید لازم‌الاجرا می‌گردد.

پیوست ۴: دستورالعمل برگزاری دوره میثاق طلبگی^(۱)

مقدمه

در قرآن کریم، معیارهای متعددی برای گزینش آمده است و معیار اساسی گزینش یعنی «صلاحیت و شایستگی» با عنوان «اهلیت» یاد شده است؛ خداوند متعال می‌فرماید: «إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَىٰ أَهْلِهَا^(۲)؛ همانا خداوند شما را امر می‌کند که امانت‌ها را به صاحبانش بازگردانید.» بنابراین، رعایت اصل «احراز شرایط و شایستگی» افراد برای واگذاری امور خاص به آنان لازم است. تحصیل در حوزه‌های علمیه از قبیل همین امور خاص است؛ و چه شایسته فرمود حضرت امام‌قدس‌سره «حوزه‌های روحانیت محل تدریس و تعلیم و تبلیغ و رهبری مسلمانان است. محل امانت داری است و بدیهی است که امانت الهی را نمی‌توان به دست هر کس داد».^(۳)

با توجه به محدودیت فضاها و امکانات آموزشی حوزه جهت حضور تمامی افراد متقاضی تحصیل در حوزه‌های علمیه، به ناچار باید افراد دارای صلاحیت و توان بیشتر گزینش گردند. به علاوه آن که تمامی افراد در تحقق بخشیدن به اهداف مورد نظر حوزه که تفقه در دین، تبلیغ معارف الهی و ارشاد افراد جامعه از جمله آن‌ها است توانمند و مستعد نیستند و هزینه کردن سرمایه‌های مادی و معنوی در تربیت آنان بی فایده و یا کم فایده است. از این رو، گزینش صحیح داوطلبان ورود به حوزه و تشخیص و ارزیابی ویژگی‌های اخلاقی و شخصیتی آنان از اهمیت بالایی برخوردار است.

از سوی دیگر، انتخاب هدف صحیح و مسیر رسیدن به آن برای داوطلبان ورود به حوزه نیز مهم است و برای این منظور آشنایی آنان با نظام آموزشی و تربیتی

۱. نساء، آیه ۵۸.

۲. صحیفه نور، ج ۴، ص ۹۳.

حوزه و رسالت‌های روحانیت، نیز ضروری است و لازم است داوطلبان اطلاعات و آگاهی‌های مورد نیاز را کسب کنند تا پس از ورود به حوزه، دچار چالش‌ها و آسیب‌های انتخاب ناآگاهانه نشوند.

از این رو با هدف شناسایی و ارزیابی داوطلبان ورود به حوزه‌های علمیه و آشنایی بیشتر آن‌ها با اهداف و رسالت‌های طلبگی، دوره‌ای تحت عنوان میثاق طلبگی (۱) از سوی معاونت تهذیب و تربیت حوزه‌های علمیه طراحی گردید تا افراد واجد صلاحیت، با آگاهی و آمادگی کامل، به حوزه‌های علمیه وارد شده و عهد و میثاق خود را جهت ادامه راه انبیاء و ائمه طاهرین؟ عهمن؟ اعلام دارند.

تعریف دوره

دوره میثاق طلبگی (۱)، دوره‌ای اخلاقی تربیتی است که داوطلبان ورود به حوزه‌های علمیه در این دوره با اهداف و رسالت‌های حوزه و روحانیت، بخش‌ها و ظرفیت‌های موجود در حوزه، زی طلبگی و... آشنا می‌شوند و پس از بررسی‌ها و ارزیابی‌های انجام شده در این دوره، افراد واجد صلاحیت، جهت پذیرش در حوزه‌های علمیه انتخاب می‌شوند.

اهداف

برگزاری دوره میثاق تربیتی، ذیل دو عنوان اهداف اصلی و اهداف ضمنی تعریف می‌شود:

اهداف اصلی:

۱. شناخت و ارزیابی دقیق از صلاحیت داوطلبان ورود به حوزه علمیه (اعم از عقیدتی و فکری، جسمی و رفتاری، انگیزشی، استعداد تحصیلی و...); کمک به داوطلبان برای شناخت صحیح از حوزه و در نتیجه رسیدن به تصمیم درست در انتخاب طلبگی و نیز تصحیح و تقویت انگیزه داوطلبان ورود به حوزه با تبیین نکات زیر:

الف. آشنایی داوطلبان با نظام تعلیم و تربیت حوزه؛

- ب. آشنایی داوطلبان با اهداف، رسالت‌ها، وظایف و زئی طلبگی؛
ج. آشنایی داوطلبان با فرصت‌ها و چالش‌های موجود در مسیر طلبگی.

اهداف ضمنی:

۱. آشنایی داوطلبین با معیارها و روش‌های صحیح انتخاب اساتید و مربیان اخلاقی؛
۲. آموزش سبک زندگی اسلامی به داوطلبان از طریق برگزاری کارگاه‌های مدیریت تحصیلی، تغذیه، خواب و...؛
۳. شناسایی طلاب نخبه و مستعد جهت سرمایه‌گذاری بر روی ایشان؛
۴. نیروسازی برای مدیران مدارس به عنوان همیاران تربیتی، از طریق به کارگیری داوطلبین در برنامه‌های مختلف دوره از قبیل ورزش، مراسم، شبی با قرآن و...

زمان برگزاری، مخاطبین و مجری دوره

این دوره در تابستان پس از اعلام نتایج آزمون کتبی توسط معاونت آموزش و انجام مصاحبه توسط مرکز امور صیانتی و قبل از آغاز نیم‌سال اول در مدت زمان هفت روز برگزار می‌شود.

نکته: طلابی که پس از شروع نیم‌سال اول پذیرش می‌شوند باید قبل از آغاز نیم‌سال دوم این دوره را بگذرانند.

مخاطبین: تمامی داوطلبان ورود به حوزه‌های علمیه

مجری: مدیریت حوزه‌های علمیه استانی^(۱)

شیوه اجرا

این دوره الزاماً به صورت حضوری و متمرکز در مدت حداقل ۵ و حداکثر ۸ روز اجرا می‌شود.

تذکر: دوره‌های کمتر از ۵ روز مورد تأیید نمی‌باشد.

۱. مسئول برگزاری دوره مدیران حوزه‌های علمیه استانی و مدیر اجرایی آن، معاونان تهذیب و تربیت استانی می‌باشند.

اقدامات قبل از برگزاری دوره:

۱) دریافت لیست نهایی داوطلبان پذیرفته شده در مصاحبه از سامانه پیشخوان (گزینه مدیریت <<< گزینه کار تابل)؛^(۱)

یادآوری: لیست داوطلبانی که توسط کمیسیون پذیرش شده‌اند، در سامانه وجود ندارد و باید از امور صیانتی دریافت شود.

۲) تعیین زمان مناسب جهت برگزاری دوره؛

۳) تعیین مکان مناسب جهت برگزاری دوره (اولویت با انتخاب مدارس علمیه دارای امکانات مناسب برای برگزاری دوره می‌باشد)؛

۴) برآورد هزینه و پیگیری جهت تأمین هزینه‌های دوره: هزینه‌های مربوط به تغذیه و پذیرایی، مکان، کتب آموزشی دوره، وسایل ورزشی، حق الزحمه اساتید، مشاوران و کادر اجرایی، ایاب و ذهاب و... محاسبه شود و جهت تأمین آن پیگیری لازم صورت پذیرد.

* سرانه بودجه‌ای مربوط به برگزاری دوره میثاق طلبگی استانی بعد از تصویب شورای محترم عالی حوزه‌های علمیه و ابلاغ آن از سوی دفتر برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی؛ توسط معاونت تهذیب و تربیت ستاد، توزیع و ابلاغ خواهد شد.

۵) تهیه لوازم مورد نیاز در دوره:

- بنر منشور اخلاقی؛
- بنر و پوستر با محتوای اخلاقی و تربیتی جهت فضاسازی؛
- کلیپ و فیلم‌های اخلاقی و تربیتی مناسب با محتوای دوره؛
- وسایل مورد نیاز برای کلاس‌ها (تخته وایت برد، مژیک، ویدئو پروژکتور و...)
- وسایل پذیرایی؛
- وسایل و تجهیزات ورزشی؛

۱. در تمامی مراکز استانی، معاونان تهذیب و تربیت، دسترسی مدیریتی جهت انجام این امر را دارند.

- دوربین عکاسی، فیلمبرداری و ضبط صوت و....
- ۶) تهیه کتاب‌های آموزشی دوره از انتشارات مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه؛
- کتاب رسم طلبگی (میثاق طلبگی - دفتر اول)؛ تألیف محمد عالم‌زاده نوری.
- کتاب اخلاق و آداب طلبگی (میثاق طلبگی - دفتر دوم)؛ تألیف کاظم علی محمدی.
- کتاب آشنایی با نظام تعلیم و تربیت حوزه‌های علمیه، ویراست جدید (میثاق طلبگی - دفتر سوم)؛ تألیف علی اصغر همتیان.

یادآوری:

- طبق هماهنگی صورت گرفته با انتشارات مرکز مدیریت، مدیریت مراکز استانی می‌توانند با تخفیف ویژه درخواست سفارش داشته باشند.
- هزینه کتاب‌ها به عهده داوطلبان می‌باشد و با پیگیری استان در اختیار داوطلبان قرار می‌گیرد.
- تلفن انتشارات جهت سفارش کتاب: ۰۲۵-۳۲۹۳۸۶۴۱ یا ۰۲۵-۳۷۷۳۵۵۴۷
- (تماس فقط در ساعات اداری). شماره ایتا جهت هماهنگی: ۰۹۲۲۷۹۵۵۶۲۱
- ۷) تعیین اساتید اخلاق، اساتید کتب آموزشی دوره، مشاور ارشد، مشاوران و مسئولان گروه‌ها.

الف. اساتید اخلاق: تعیین اساتید اخلاق با پیشنهاد مدیریت حوزه علمیه استان و تأیید ستاد انجام می‌شود.

ب. اساتید آموزشی دوره:

شرایط اساتید:

۱. برخوردار از صلاحیت‌های اخلاقی و تربیتی؛
۲. توانمند در تدریس و کلاس داری کتب آموزشی دوره؛
۳. آشنایی با مهارت‌های ارتباط مؤثر و مشاوره تحصیلی؛

۴. گذراندن دوره توجیهی - آموزشی ابلاغی از سوی ستاد.

ج. مشاور ارشد: مشاور ارشد توسط ستاد تعیین و به استان معرفی می شود.

- شرح وظایف:

۱. حضور تمام وقت در دوره؛
۲. مصاحبه و بررسی تست داوطلبین مشروط به تعیین وضعیت در دوره میثاق (ارجاعی از امور صیانتی)؛
۳. تکمیل بخش مربوط به دوره میثاق طلبگی (۱) در فرم مصاحبه (مشاوره)؛
۴. حضور در تیم ارزیابی نهایی؛
۵. برگزاری کارگاه سبک زندگی؛
۶. ارائه مشاوره به افراد ارجاع شده از سوی مسئول دوره، اساتید، مشاوران و مسئولان گروه‌ها؛
۷. ارجاع داوطلبانی که پذیرش آن‌ها مشروط به درمان می باشد به مرکز مشاوره استان یا مرکز مشاوره حوزه‌های علمیه جهت درمان و ارسال لیست این افراد به ستاد.

د. مشاوران:

۱. متناسب با تعداد شرکت کنندگان دوره، تعدادی از مشاوران استان جهت ارائه مشاوره فردی و همیاری مشاور ارشد، به دوره دعوت می شوند.
۲. در صورتی که از مشاوران به عنوان مسئولان گروه‌ها استفاده گردد، وظایف مسئول گروه نیز توسط ایشان انجام می شود.

هـ. مسئولان گروه‌ها (حلقات تربیتی): مسئولان گروه‌ها حتی الامکان از بین مشاوران استان انتخاب شوند.

شرایط مسئولان گروه‌ها:

۱. اتمام سطح ۲ حوزه؛

۲. متأهل؛
 ۳. ملبس؛
 ۴. حضور تمام وقت در دوره؛
 ۵. توانمند در مدیریت و ارزیابی افراد گروه؛
 ۶. آشنا با اقتضائات مقاطع سنی مخاطبین (سیکل، دیپلم و بالاتر از دیپلم)؛
 ۷. توانمند در پاسخ گویی و یا ارجاع به موقع به مشاور ارشد؛
 ۸. متخلّق، خوش برخورد، بانشاط، خوش فکر، دارای آراستگی ظاهری، منظم، قانون مدار و دارای روحیه تربیتی و اجتماعی.
- تبصره: در صورت عدم امکان دسترسی طلاب با مدرک سطح دو، استفاده از طلاب با مدرک سطح یک با تأیید مدیر حوزه استان بلا مانع می باشد.
- ۸) اعلام برگزاری دوره به ستاد: نهایتاً تا ۳۱ خرداد ۱۴۰۴، تاریخ برگزاری به همراه فرم شماره ۱ به معاونت تهذیب و تربیت حوزه های علمیه (ستاد) ارسال شود.
- ۹) تنظیم جدول زمان بندی برنامه ها: جدول زمان بندی کلاس ها، برنامه ها و آیین نامه داخلی دوره، تنظیم و در مکان های مناسب نصب گردد. هم چنین در صورت نیاز، جدول زمان بندی مصاحبه داوطلبان (بررسی وضعیت شخصیتی و روان شناختی داوطلبان) توسط مشاور ارشد در راستای دیگر برنامه های دوره تنظیم شود.
- ۱۰) دعوت از داوطلبان جهت حضور در دوره (یادآوری تاریخ و ساعت حضور، به همراه داشتن کارت ملی جهت شناسایی و یک قطعه عکس ۳*۴ جهت الصاق روی فرم شماره ۳.
- ۱۱) گروه بندی داوطلبان: داوطلبان با توجه به مقطع سنی، محل تولد، گرایش های شخصی و شخصیتی و... در گروه های ۸ تا ۱۲ نفره جهت حلقه های تربیتی تقسیم می شوند.
- ۱۲) جلسه توجیهی خانواده ها (در صورت امکان): با هدف آشنایی خانواده ها با

حوزه علمیه و دوره میثاق طلبگی (۱) و تقویت نقش حمایتی و همراه سازی خانواده ها در محورهای اخلاقی، تربیتی و تحصیلی، جلسه ای توجیهی برای خانواده های داوطلبان، قبل یا بعد یا در زمان دوره برگزار می شود.

اقدامات لازم در زمان برگزاری دوره:

(۱) پذیرش و استقبال از داوطلبان:

- مناسب است از داوطلبان در بهترین شکل ممکن استقبال شده و مسئولین دوره با خوش رویی و عبور دادن داوطلبان از زیر قرآن، فضایی معنوی و صمیمی را به نمایش بگذارند.
 - در زمان پذیرش، از تمامی داوطلبان، رضایت نامه ای مبنی بر این که مسئولیت حضور در این دوره به عهده خود فرد می باشد، اخذ شود.
- (۲) برگزاری جلسه افتتاحیه:

اجرای این برنامه ها در مراسم افتتاحیه پیشنهاد می شود:

- تلاوت قرآن؛

- بیان خیرمقدم، اهمیت، ضرورت و اهداف دوره توسط مدیر حوزه استان؛
- معرفی مدیر، عوامل اجرایی، مسئولان گروه ها و ارائه برنامه ها و اهمّ مقررات دوره؛
- حجره بندی و تعیین افراد هر حجره با پیشنهاد خود افراد؛
- گروه بندی و کلاس بندی داوطلبین.

(۳) اجرای برنامه های معنوی (نماز جماعت، تهجد، جلسات قرآن، محافل دعا و مناجات و...):

- جهت برگزاری نماز جماعت اول وقت، پخش مناجات در سحر، تهجد و برگزاری مراسم دعا در مدت زمان دوره برنامه ریزی مناسب انجام شود. مناسب است اجرای برنامه ها به داوطلبان واگذار شود.

(۴) برگزاری دروس اخلاق:

- لازم است به صورت روزانه به مدت ۳۰ دقیقه، به ارائه مطالب و مباحث اخلاقی اختصاص داده شود.
 - موضوعات دروس اخلاق متناسب با نیازها، اقتضائات و آسیب‌های منطقه تعیین شود.
 - یک درس از دروس اخلاق، به تبیین منشور اخلاقی پرداخته شود.
 - در صورت امکان استاد اخلاق، به صورت تمام‌وقت در دوره حضور داشته باشد.
- (۵) برگزاری کلاس‌ها:
- بر اساس جدول زمان‌بندی، سه متن زیر توسط اساتید تدریس شود:
- رسم طلبگی (دفتر اول): مدت زمان پیشنهادی برای ارائه مطالب این کتاب ۱۵ ساعت می‌باشد.
 - اخلاق و آداب طلبگی (دفتر دوم): مدت زمان پیشنهادی برای ارائه مطالب این کتاب ۵ ساعت می‌باشد. بدیهی است تبیین سرفصل‌های کلی و توضیح اجمالی خارج از کتاب جهت ارائه مطالب کفایت می‌کند.
 - آشنایی با نظام تعلیم و تربیت حوزه‌های علمیه (دفتر سوم): مدت زمان پیشنهادی برای ارائه مطالب این کتاب ۵ ساعت می‌باشد.
- یادآوری:** در صورت امکان جلسه هماهنگی بین اساتید جهت تعیین میزان ورود به محورها و موضوعات تعیین شده در کتب تشکیل شود تا برای ارائه مطالب خود مرزبندی‌های بهتری را داشته باشند و از ارائه مطالب تکراری پرهیز نمایند.
- (۶) برگزاری کارگاه سبک زندگی اسلامی: کارگاهی در موضوعات مدیریت زمان، تنظیم خواب، تحرک و ورزش توسط مشاور ارشد برگزار شود. زمان مورد نیاز برای این برنامه ۳ جلسه ۹۰ دقیقه‌ای می‌باشد.
- (۷) برگزاری جلسات حلقه‌های تربیتی (بر اساس شرح وظایف مسئولان گروه‌ها).
- (۸) ارزیابی اخلاق و آداب داوطلبان: ارزیابی توسط مسئولان گروه‌ها (حلقات تربیتی)

براساس «شرح وظایف مسئولان گروه‌ها» در مدت زمان برگزاری دوره، انجام و نتیجه آن در فرم شماره ۲ ثبت گردد.

۹) بررسی وضعیت شخصیتی و روان‌شناختی داوطلبان:

این برنامه مطابق جدول زمان‌بندی که در راستای دیگر برنامه‌های دوره تنظیم شده است، توسط مشاور ارشد، برای داوطلبانی که پذیرش ایشان مشروط به گذراندن دوره میثاق می‌باشد و یا داوطلبانی که مسئولان گروه به ایشان ارجاع می‌دهند، انجام می‌گردد. لازم است تست شخصیت داوطلبان که در زمان پذیرش انجام شده در اختیار مشاور ارشد قرار گیرد.

۱۰) انجام برنامه‌های ورزشی و گروهی:

یکی از بسترهای بروز و ظهور خلیات فردی، شرکت در برنامه‌ها و فعالیت‌های گروهی و ورزشی است. در این برنامه علاوه بر ایجاد تنوع در دوره، رفتارهای فردی و شیوه ابراز خلیات (عصبانیت، بد زبانی و...) می‌تواند فرآیند شناسایی و ارزیابی داوطلبان را تسریع نماید.

۱۱) ارائه مشاوره فردی به داوطلبان:

مشاورانی در این دوره‌ها جهت راهنمایی داوطلبان در انتخاب مسیر صحیح، حضور داشته باشند و موارد خاص را به مشاور ارشد ارجاع دهند.

۱۲) زیارت قبور امام‌زادگان، علما و شهدا (در صورت امکان):

یکی از برنامه‌های مفید که می‌تواند روح کلی و حاکم بر دوره را تحت تأثیر خود قرار دهد، حضور دسته جمعی داوطلبان در حرم‌های امام‌زادگان و مزار علما و شهداست. این برنامه در تقویت روحیه معنوی و انگیزه افراد مؤثر می‌باشد.

۱۳) تحلیل مسائل روز با رویکرد دشمن‌شناسی:

در مدت زمان برگزاری دوره، یک جلسه به مدت حداکثر ۹۰ دقیقه، جهت آشنایی داوطلبان با اوضاع جهان اسلام و کشور و تحلیل مسائل روز برگزار می‌شود. لازم است جهت دعوت از اساتید این جلسات با دفتر سیاسی و اجتماعی حوزه‌های

علمیه هماهنگی لازم صورت پذیرد. البته اولویت در این جلسات، مخاطبین دیپلم و بالاتر می باشند.

(۱۴) برگزاری اردوی یک روزه (در صورت امکان):

در صورتی که شرایط برگزاری اردوی یک روزه در استان وجود دارد، می توان از این ظرفیت جهت شناخت و ارزیابی بهتر داوطلبان، با همراهی تمام مسئولین دوره بهره برد تا در ضمن رصد نهایی بعضی از زوایای پنهان شخصیت داوطلبان، خاطره خوشی از انتهای دوره در ذائقه آنها ایجاد شود.

(۱۵) جمع آوری فرم شماره ۲ (تکمیل شده توسط مسئولان گروه ها و شرکت کنندگان در دوره).

(۱۶) برگزاری مراسم اختتامیه دوره و قرائت میثاق نامه به صورت دسته جمعی.

متن میثاق نامه طلبگی

بسم الله الرحمن الرحيم

اکنون که در پرتو الطاف بی کران الهی، همراه با عشق و آگاهی و انگیزه، به امید شاگردی مکتب امام صادق علیه السلام و سربازی حضرت ولی عصر علیه السلام به محیط مبارک حوزه علمیه قدم می گذارم، با نیتی خالص و عزمی راسخ در پیشگاه خداوند متعال عهد می بندم که:

— به احکام الهی ملتزم باشم و تا حد توان، همیشه، در هر حال و در هر مکان، خود را محضر خداوند سمیع و بصیر بدانم و در دام غفلت و دوری از یاد خداوند گرفتار نگردم.

— اصول و ارزش ها این مکتب نورانی را بشناسم و پاسدار حرمت ها و حریم های آن باشم.

— در فراگیری علوم و معارف الهی و کسب معنویت و فضائل اخلاقی، منظم و خستگی ناپذیر باشم و در ترویج و تبلیغ خالصانه آن بکوشم.

– همواره در عبادت و بندگی، تهجد و سحرخیزی، توسل به ساحت مقدس معصومین علیهم السلام خصوصاً امام عصر علیه السلام و خدمت خالصانه به مردم کوشا باشیم.

– با روحیه‌ای جهادی و انقلابی از ارزش‌های انقلاب و اندیشه‌های نورانی حضرت امام قدس سره و مقام معظم رهبری مدظله العالی و آرمان‌های شهدا دفاع نمایم.

ج. اقدامات بعد از برگزاری دوره:

- (۱) بایگانی فرم‌های شماره ۲ در امور صیانتی استان (فرم ارزیابی آداب و اخلاق- تکمیل شده توسط داوطلبان)؛
- (۲) در اختیار قرار دادن نشانی (لینک) دریافت شده از ستاد جهت نظرسنجی شرکت‌کنندگان در دوره؛
- (۳) تکمیل فرم‌های شماره ۳ داوطلبان توسط معاون تهذیب و تربیت استان با هم‌فکری مشاور ارشد و مسئولان گروه‌ها و برگزاری آن در سامانه پیشخوان حوزه و بایگانی اصل آن در پرونده افراد در امور صیانتی استان؛
- (۴) ثبت نتیجه میثاق طلبگی (۱) داوطلبان واجد صلاحیت ورود به حوزه علمیه (تأیید/عدم تأیید/در حال بررسی) توسط معاون تهذیب و تربیت استان در سامانه پیشخوان حوزه؛
- (۵) برگزاری جلسه (حضور یا غیرحضور) مشاور ارشد با مدیر مدرسه جهت ارائه ویژگی‌های شخصیتی و توانمندی‌های افراد معرفی شده به مدرسه در راستای برنامه‌ریزی جهت موفقیت بیشتر؛
- (۶) تهیه گزارش کامل (مکتوب و مصور) از دوره و ارسال آن به معاونت تهذیب و تربیت حوزه‌های علمیه؛
- (۷) برگزاری جلسات کارشناسی در خصوص نحوه اجرای دوره، خلأها، نقاط ضعف و قوت دوره و در نهایت ارزیابی کلی از دوره جهت برنامه‌ریزی و استفاده در دوره‌های آینده.

بسمه تعالی

فرم مشخصات دوره میثاق طلبگی (بخش تربیتی)

سال تحصیلی: مدیریت حوزه علمیه استان:

تاریخ برگزاری:		نام مدیر اجرایی دوره:		تلفن همراه:	
آدرس مکان برگزاری:					
تعداد کل داوطلبان:		تعداد داوطلبان سیکل:		تعداد داوطلبان بالاتر از دیپلم:	تعداد داوطلبان بالاتر از دیپلم:
مشخصات اساتید اخلاق و اساتید کتب آموزشی دوره					
اخلاق	نام و نام خانوادگی:	تحصیلات:	شماره پرونده:	ت.ت:	تلفن همراه:
	سوابق و اشتغالات:				
اساتید کتب	نام و نام خانوادگی:	تحصیلات:	شماره پرونده:	ت.ت:	تلفن همراه:
	سوابق و اشتغالات:				
	نام و نام خانوادگی:	تحصیلات:	شماره پرونده:	ت.ت:	تلفن همراه:
	سوابق و اشتغالات:				

بسمه تعالی

فرم ارزیابی آداب و اخلاق شرکت کنندگان در دوره میثاق طلبگی (بخش

تربیتی)

سال تحصیلی: مدیریت حوزه علمیه استان:

مشخصات		
نام و نام خانوادگی:	نام پدر:	تاریخ تولد:
صادره:	کد ملی:	کد داوطلب:
بلند مدت ☐ سفیران هدایت ☐		مقطع تحصیلی: سیکل ☐ دیپلم ☐ بالاتر از دیپلم ☐

محورهای کلی ارزیابی	موارد ارزیابی	عالی	خوب	متوسط	ضعیف	نیاز به بررسی بیشتر
انگیزه و علاقه مندی ☐ عالی ☐ خوب ☐ متوسط ☐ ضعیف نیاز به بررسی بیشتر ☐	هدمفندی، آینده نگری و برنامه ریزی جهت نیل به آن*					
	مشارکت در فعالیت های گروهی (ورزشی و فرهنگی و...)					
	حضور فعال و پویا در مجالس دعا و نیایش عمومی					
	تصور صحیح از طلبگی و انگیزه تحصیل در حوزه علمیه					
	توجه، تمرکز و دقت در امور					
	توجه به قوانین و توصیه ها در طول دوره					
	نشاط، سرزندگی، شادابی و آرامش					
	روحیه علمی و علاقمندی به مطالعه					
وظیفه شناسی ☐ عالی ☐ خوب ☐ متوسط ☐ ضعیف نیاز به بررسی بیشتر ☐	نظم پذیری در امور و توجه به انضباط فردی و اهتمام به آن*					
	مشورت گرایی (عدم خود محوری)					
	تعهدات فردی، وظیفه شناسی و مسئولیت پذیری*					
	رعایت آداب فردی (علم آموزی، غذا خوردن، نظافت، تفریح، خوابیدن و...)					

محورهای کلی ارزیابی	موارد ارزیابی	عالی	خوب	متوسط	ضعیف	نیاز به بررسی بیشتر
سازگاری ☐ عالی ☐ خوب ☐ متوسط ☐ ضعیف نیاز به بررسی بیشتر ☐	نقدپذیری					
	مدارا، سازش و انعطاف پذیری در تعامل با افراد*					
	کنترل خشم*					
	تواضع و احترام به دیگران					
	دلسوزی و اهتمام نسبت به امور دیگران					
	حسن ظن					
	میزان و شیوه انتقاد کردن					
	اهتمام به نماز اول وقت و جماعت*					
موارد کلی	میزان درک و فهم، توانایی تجزیه و تحلیل و تیزبینی*					
	حیا و نجابت در گفتار و رفتار*					
	صبر و تحمل در برابر کمبودها و کاستی ها					
	اعتدال در برقراری ارتباط (عدم وابستگی و دوستی های افراطی)*					

یادآوری:

(۱) موارد ارزیابی در ردیف "موارد کلی" بنا بر برداشت مسئول گروه، در سه محور "انگیزه و علاقه مندی"، "وظیفه شناسی" و "سازگاری"، مورد استفاده قرار گیرد.

(۲) در احراز موارد ستاره دار «*» دقت و توجه بیشتری شود.

ارزیابی توصیفی:

نقاط قوت:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

نقاط ضعف:

.....

.....

.....

.....

.....

توصیه ها و پیشنهادات:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

نام و نام خانوادگی مسئول گروه

.....

تاریخ / امضا

پیوست ۵: نحوه برگزاری دوره «میثاق آموزشی» به صورت مستقل

مقدمه:

مدارسی که بر اساس مجوز شورای آموزش استان، درخواست برگزاری دوره «میثاق آموزشی» را به صورت مستقل دارند، می‌توانند دوره مذکور را مطابق این دستورالعمل اجرا نمایند:

ماده ۱: ارکان اجرایی دوره

(۱) مدیریت استان؛

(۲) مدیریت مدرسه؛

(۳) استاد.

تبصره: کلیه امور اجرایی دوره، با محوریت مدیریت حوزه علمیه هر استان و توسط مدرسه انجام می‌گیرد.

ماده ۲: زمان برگزاری دوره «میثاق آموزشی» پس از قبولی افراد در میثاق تربیتی و پیش از آغاز سال تحصیلی است.

ماده ۳: طول دوره «میثاق آموزشی» حداقل ۲۰ و حداکثر ۴۵ روز می‌باشد و با توجه به شرایط خاص هر منطقه با هماهنگی مدیریت استان توسط مدرسه برنامه‌ریزی و اجرا می‌شود.

تبصره: حضور در این مرحله، برای کسانی که دوره «میثاق تربیتی» را نگذرانده‌اند، با مجوز معاونت تهذیب استان، بلامانع می‌باشد.

ماده ۴: در صورت برگزاری دوره «میثاق آموزشی» به صورت مستقل، آغاز سال تحصیلی برای تمام طلاب جدیدالورود از اول مهرماه می‌باشد.

تبصره: مدارس می‌توانند با هماهنگی مدیریت استان دروس نیم‌سال اول سال تحصیلی را بلافاصله پس از دوره «میثاق آموزشی» و پیش از اول مهر آغاز کنند که دستورالعمل اجرایی آن در ابتدای همین آیین‌نامه آمده است.

ماده ۵: مدیریت استان می‌تواند این دوره را به صورت متمرکز (استانی یا مجموعه چند مدرسه) یا مدرسه‌ای برگزار نماید.

ماده ۶: جدول درسی دوره «میثاق آموزشی» به شرح ذیل می باشد:

عنوان	منبع درس	محدوده	ساعات		
			نظری	عملی	جمع
قرآن	آموزش قرائت قرآن ^۱	کل کتاب			
	حلیة صحۃ القراءۃ	از ابتدای کتاب تا ابتدای بخش دوم؛ صفحه ۱۳۲	۲۰	۲۰	۴۰
احکام	درسنامه فقه	از ابتدا تا درس ۱۱	۳۶	۰	۳۶
ادبیات عربی	درآمدی بر علم صرف	کل کتاب	۲۰	۰	۲۰
			۷۶	۲۰	۹۶

تبصره ۱: ارائه این دروس در دوره میثاق آموزشی (برگزار شده به صورت مستقل یا در ضمن نیم سال اول) الزامی است.

تبصره ۲: ثبت نمرات دروس مذکور در سامانه پذیرش الزامی است.

تبصره ۳: در صورت یکسان بودن این دروس با دروس نیم سال اول، نمرات آن به عنوان همان دروس در نیم سال اول نیز ثبت شود.

ماده ۷: نمره قبولی در همه درس های دوره، ۱۲ می باشد.

ماده ۸: ملاک قبولی و اخذ امتیاز لازم از این دوره، کسب نمره قبولی از عناوین درسی جدول مذکور خواهد بود.

ماده ۹: کلیه سؤال های امتحانی این دوره اعم از اصلی و تجدیدی، از سوی اساتید مدرّس همان دوره به صورت کتبی طرح می گردد.

تبصره: ده نمره از درس قرآن، به ارزیابی عملی روان خوانی تجوید و صحت قرائت نماز تعلق می گیرد.

ماده ۱۰: داوطلبی که در دوره «میثاق آموزشی» نمره قبولی درسی را کسب نکند، دو هفته فرصت دارد تا در امتحان مجدد همان درس شرکت نماید و چنانچه در امتحان مجدد نیز نمره قبولی را اخذ نکند، پذیرش او منتفی خواهد شد.

ماده ۱۱: دریافت کد تحصیلی رسمی و تثبیت پذیرش داوطلب، پس از احراز شرایط و کسب امتیازات لازم از تمامی شاخصه های فرآیند پذیرش مطابق آیین نامه های مربوطه صورت می گیرد.

پیوست ۶: شورای تخصصی آموزش استان

مقدمه

به منظور استفاده از ظرفیت‌های کارشناسی و تخصصی در حوزه آموزش، ایجاد هماهنگی و انسجام مدیریتی، تسریع در بررسی و رفع مسائل آموزشی در سطح مدیریت استان و تصویب طرح‌ها و آیین‌نامه‌ها، آیین‌نامه شورای آموزش استان که به اختصار «شورا» نامیده می‌شود، به شرح ذیل تدوین شده است.

ماده ۱: این شورا به استناد بند ۲۱ مصوبه ۸۱۳ شورای عالی حوزه‌های علمیه تشکیل می‌گردد.

ماده ۲: اهداف

- ۱) ارتقای سطح نظام کارشناسی و تصمیم‌گیری در امور آموزشی استان؛
- ۲) ایجاد انسجام و هماهنگی میان بخش‌های آموزشی در مدیریت استان و مدارس استان در امور آموزشی.

ماده ۳: وظایف شورا

- ۱) پیشنهاد سیاست‌ها، طرح‌ها و برنامه‌های راهبردی بلند مدت، میان مدت و سالانه در سطح استان؛
- ۲) بررسی طرح‌ها و برنامه‌های آموزشی خاص مدارس یا کلان در سطح استان و توسعه آن‌ها؛
- ۳) برنامه‌ریزی اجرایی برای اجرای کردن شاخص‌ها و معیارها و استانداردهای ابلاغی در عرصه‌های تخصصی آموزشی و ارزیابی مستمر آن‌ها؛
- ۴) تصویب دستورالعمل‌های اجرایی در سطح استان؛
- ۵) بررسی درخواست‌های مربوط به تأسیس، توسعه و انحلال واحدهای آموزشی استان^(۱)؛
- ۶) بررسی گزارش‌های نظارتی و ارزیابی در حوزه آموزشی و اتخاذ تصمیم مناسب؛
- ۷) بررسی و تصویب آیین‌نامه‌ها و ضوابط آموزشی و پیشنهاد آن به معاونت آموزش حوزه‌های علمیه؛

۱. مصوبات مربوط به این بند باید به تصویب مراجع قانونی بالاتر مانند شورای گسترش و... برسد.

۸) تعیین سیاست‌ها و تصویب سقف و سهمیه پذیرش داوطلبان تحصیل در واحدهای آموزشی استان؛
۹) بررسی مسائل و مشکلات آموزشی مدارس، اساتید و طلاب و ارائه راهکارهای مناسب.
ماده ۴: ترکیب شورا^(۱)

- ۱) مدیر حوزه علمیه استان (رئیس)؛
 - ۲) معاون آموزش مدیریت استانی (دبیر و نائب رئیس)؛
 - ۳) معاون پژوهش مدیریت استانی؛
 - ۴) سه نفر از مدیران مدارس استان در مقاطع مختلف، به پیشنهاد معاون آموزش و تأیید مدیر حوزه علمیه استان به مدت دو سال؛
 - ۵) دو نفر از اساتید سطوح عالی استان به پیشنهاد معاون آموزش و تأیید مدیر حوزه علمیه استان به مدت دو سال؛
 - ۶) دو نفر از اساتید سطح یک استان به پیشنهاد معاون آموزش و تأیید مدیر حوزه علمیه استان به مدت دو سال.
- تبصره ۱: شرکت سایر اعضای شورای معاونین مدیریت استانی با حق رأی بلامانع می‌باشد.
تبصره ۲: دعوت از کارشناسان و صاحب‌نظران بدون حق رأی با تشخیص رئیس یا دبیر شورا بلامانع است.
تبصره ۳: دستورجلسات و مصوبات شورای آموزشی استان برای تمام اعضا ارسال می‌گردد.

ماده ۵: وظایف و اختیارات رئیس شورا
۱) ریاست و اداره جلسات؛

۱. اعضای شورای مدارس حوزه علمیه قم عبارتند از:
سطح یک: معاون آموزش حوزه علمیه قم (به عنوان رئیس)، نمایندگان معاونت‌های ستادی آموزش، پژوهش، تهذیب و تبلیغ، نماینده مرکز امور صیانتی ستاد، سه نفر از مدیران مدارس قم به تفکیک مقاطع و به انتخاب رئیس شورا، دو نفر از اساتید سطح یک به انتخاب رئیس شورا.
سطوح عالی: مسئول امور سطوح عالی حوزه علمیه قم (به عنوان رئیس)، نمایندگان معاونت‌های ستادی آموزش، پژوهش، تهذیب و تبلیغ، نماینده مرکز امور صیانتی ستاد، معاون آموزش امور سطوح عالی، چهار نفر از اساتید سطوح عالی قم به انتخاب رئیس شورا.

۲) تأیید دستور جلسات؛

۳) تأیید اعضای حقیقی شورا؛

۴) تأیید نهایی مصوبات شورا.

ماده ۶: وظایف و اختیارات دبیر شورا

۱) پیشنهاد دستور جلسات به رئیس شورا؛

۲) پیشنهاد تقویم جلسات سالانه به شورا؛

۳) دعوت از اعضای شورا؛

۴) تنظیم تصمیمات و مصوبات شورا؛

۵) ارسال مصوبات شورا به واحدهای ذی ربط جهت اجرا پس از تأیید و ابلاغ مدیر حوزه علمیه استان؛

۶) پیگیری اجرای مصوبات شورا و ارائه گزارش فصلی و سالانه به رئیس شورا؛

۷) پیشنهاد اعضای حقیقی شورا به رئیس شورا.

ماده ۷: برگزاری جلسات شورا

۱) جلسات شورا با حضور حداقل نیمی از اعضاء رسمیت می یابد و تصمیمات با رأی اکثریت حاضرین در جلسه، مصوب محسوب شده و در صورت تساوی آراء، پیشنهاد موافق با نظر رئیس شورا مصوب محسوب می شود.

۲) جلسات شورا به صورت ماهانه برگزار می گردد و در صورت ضرورت به تشخیص رئیس یا دبیر شورا، جلسات فوق العاده تشکیل خواهد شد.

۳) مصوبات شورا در حوزه وظایف مدیریت استان و ابلاغ مدیر حوزه علمیه استان لازم الاجرا خواهند بود و در مواردی که نیاز به تأیید مراجع بالاتر می باشد، مصوبات و تصمیمات به آن مرجع ارسال خواهد شد.

۴) دعوت نامه تشکیل جلسات و مصوبات شورا به اعضای شورای معاونین مدیریت استان ارسال می گردد.

پیوست ۷: تقویم تحصیلی

مقدمه

پیرو مصوبه شورای عالی حوزه‌های علمیه در خصوص لزوم اصلاح تقویم تحصیلی و تأکید شورای تخصصی آموزش، معاونت آموزش حوزه‌های علمیه پس از مشورت با کارشناسان، «تقویم تحصیلی حوزه‌های علمیه» را مورد بازبینی قرار داد. در این طرح علاوه بر حفظ و تقویت شاخص‌های عمومی در برنامه‌ریزی آموزشی، ملاحظات و سیاست‌های ذیل مد نظر قرار گرفته است:

(۱) توجه به جایگاه محوری متن در فرآیند تحصیلی؛ در حوزه‌های علمیه همواره، متون محور آموزش بوده‌اند و در فرآیند آموزشی در کنار علم آموزی، تحلیل محتوا و تطبیق آن‌ها بر متن یک اصل بوده است. هم اکنون نیز در بخش مهمی از دروس این سنت حفظ شده و تدریس متن، تطبیق و تحلیل آن از سوی استاد و اهتمام طلبه به فراگیری آن‌ها در فرآیند آموزشی لازم شمرده می‌شود. از همین رو توجه به این نکته در برنامه‌ریزی و طراحی تقویم تحصیلی و فراهم آوردن قابلیت تطبیق و تحلیل متنی با در اختیار قرارگرفتن زمان مناسب لازم می‌نماید.

(۲) اختصاص یافتن ساعات درسی به اندازه مورد نیاز؛ در کنار نکته فوق، توجه به مسائلی مانند شرایط یادگیری، روش‌های تدریس، ویژگی‌های خاص منطقه‌ای، مدارس و... انعطاف‌پذیری حجم ساعات درسی را طلب می‌کند. برای مثال درسی که ارزش ساعاتی آن ۸۰ ساعت است ممکن است با توجه به شرایط ایام تحصیلی یا شرایط یادگیری طلاب و یا ویژگی‌های استاد، نیاز به اختصاص مقدار ساعات کمتر و یا بیشتری در طول سال تحصیلی داشته باشد، هر چند التزام به یک ارزش ساعتی ثابت به عنوان ملاک محاسبه رشد تحصیلی و ارزیابی وضعیت علمی لازم است. از همین رو در طراحی تقویم تحصیلی امکان انعطاف در ساعات مورد نیاز برای تدریس

و یادگیری دروس با قابلیت کاستن یا افزایش ساعات مورد نیاز تدریس، مورد توجه بوده است.

۳) قابلیت تناسب ایام تحصیلی و درسی با رسالت‌های حوزوی و مناسبت‌های خاص مورد اهتمام حوزویان؛ از جمله مهم‌ترین رسالت‌های حوزویان، توجه به تبلیغ معارف دین، خصوصاً در ایام خاص تبلیغی می‌باشد. هم‌چنین پاسداشت مقام و منزلت ائمه اطهار علیهم السلام و برخی از مناسبت‌های ملی، از جمله موارد مورد تأکید در حوزه‌های علمیه می‌باشد.

متناسب‌سازی ایام تحصیلی با این مسئله از یک سو و توجه به توسعه نیافتن تعطیلات به منظور عدم اختلال در برنامه‌های آموزشی از سویی دیگر ضروری است.

۴) انطباق ایام تحصیلی با شرایط بومی جغرافیایی، اجتماعی و... مدارس علمیه در هر منطقه؛ توجه به وضعیت آب و هوایی، کیفیت و کمیت امکانات مدارس علمیه، مناطق زندگی طلاب و دوری از محل سکونت آن‌ها و نکاتی از این دست در طراحی «تقویم تحصیلی» اجتناب ناپذیر است.

به عنوان نمونه در برخی از مناطق کشور در کلیه ایام سال، امکان برگزاری کلاس‌های درسی وجود دارد ولی در برخی از مناطق امکان برگزاری کلاس‌های درسی حتی به شکل متداول نیز وجود ندارد و یا به سختی امکان‌پذیر می‌باشد. لحاظ این شرایط در طراحی تقویم تحصیلی و دستورالعمل‌های مربوطه، مدنظر قرار گرفته است.

۵) قابلیت انعطاف‌پذیری بر اساس شیوه‌ها و روش‌های آموزشی؛ طراحی تقویم تحصیلی بدون در نظر گرفتن روش‌های آموزشی و شیوه‌های تدریس امری ناممکن است. تنوع در روش‌های تدریس، میزان استفاده از ابزارهای آموزشی، نحوه بکارگیری طلاب در فرآیند یادگیری و آموزش دهی و... می‌تواند در تعیین زمان، طراحی ایام درسی و... تأثیر بسزایی داشته باشد. چه بسا استفاده از برخی از شیوه‌های آموزشی منجر

به توسعه و یا تقلیل در زمان آموزش و ساعات اختصاص یافته به دروس شود که این تقویم، قابلیت این بهره‌گیری را فراهم می‌آورد.

۶) اهتمام به اجرایی کردن واقعی آیین‌نامه‌های آموزشی؛ برخی از مفاد و مواد آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های آموزشی، در زمان اجرا، بعضاً مغفول مانده و به تدریج فراموش شده است و برخی نیز به شکل مناسبی اجرا نمی‌شود. برای مثال در مصوبه ۲۰۸ شورای عالی در خصوص برگزاری دروس سطح حوزه علمیه قم در روزهای پنجشنبه تأکید شده است ولی به صورت کامل به اجرا در نمی‌آید.

بنابراین با توجه به این نکته می‌توان به اهمیت اجرایی کردن واقعی آیین‌نامه‌های آموزشی و تأثیر آن در ارزیابی و برنامه‌ریزی پی برد.

۷) استفاده از ظرفیت‌های آموزشی تمام ایام سال؛ تأکید و سنت حوزه‌های علمیه بر بهره‌گیری از تمام روزهایی است که امکان آموزش در آن فراهم باشد؛ هرچند که برخی از طلاب در راستای سایر مأموریت‌ها یا بر اساس نیازها و یا ضرورت، امکان تحصیل و تدریس در همه ایام را نداشته باشند. از همین رو در طراحی تقویم تحصیلی به این نکته توجه شده که طلاب دارای شرایط بتوانند به صورت رسمی در مناسبت‌هایی همچون تابستان، ایام تبلیغی و مانند اینها به فعالیت‌های علمی و آموزشی خود ادامه دهند.

لذا با توجه به نکات فوق، معاونت آموزش حوزه‌های علمیه، به منظور تسهیل در اجرایی کردن طرح مذکور، دستورالعمل «تقویم تحصیلی حوزه‌های علمیه» را با ملاک و محور قرار دادن مصوبات ۲۰۸ و ۸۹۶ شورای عالی، تنظیم و پس از تصویب در شورای تخصصی آموزش، به شرح ذیل ابلاغ می‌نماید.

آیین‌نامه تقویم آموزشی

ماده ۱: ایام تحصیلی و درسی حوزه‌های علمیه در هر سال تحصیلی در دو بخش اصلی و اختیاری قابل برنامه‌ریزی است که بخش اصلی آن شامل دو نیم‌سال بوده و از

اول شهریور ماه هر سال تا پانزدهم تیر ماه سال بعد و بخش اختیاری آن نیز که با عنوان دوره آموزشی تابستانی می باشد، از ۱۶ تیر ماه تا ۳۱ مرداد ماه قابل برنامه ریزی می باشد.

تبصره ۱: ایام تحصیلی باید طوری باشد که محدوده درسی تمام شود و در صورتی که ساعات درسی به پایان رسیده باشد ولی محدوده باقی مانده، باید دروس ادامه یابد تا محدوده تمام شود.

تبصره ۲: برگزاری امتحانات پس از «اتمام محدوده درسی» مجاز است و قبل از آن ممنوع می باشد.

تبصره ۳: تقویم تحصیلی توسط «مدرسه علمیه» تنظیم شده و برای اجرا پس از تأیید مدیریت استان به معاونت آموزش ستاد ارسال شود. مدیریت استان و شورای آموزش استان می توانند رأساً نسبت به تعیین کل و یا بخشی از تقویم تحصیلی، اقدام کنند و برای مدارس علمیه، لازم الاجرا است.

تبصره ۴: عدم پاسخگویی مدیریت حوزه علمیه استان در مدت حداکثر دو هفته، به منزله تأیید تقویم پیشنهادی مدرسه می باشد.

تبصره ۵: مدارس علمیه حداکثر تا دو هفته قبل از شروع سال تحصیلی، موظف به اعلام تقویم آموزشی نیم سال اول و دوم سال تحصیلی خود به مدیریت استان هستند.

ماده ۲: مرکز مدیریت حوزه های علمیه و مدیریت های استانی می توانند در آغاز هر سال تحصیلی، یک روز معین را به صورت نمادین برای آغاز سال تحصیلی انتخاب نموده و نسبت به برگزاری مراسم افتتاحیه و آغاز سال تحصیلی در آن روز اقدام نمایند که تطابق آغاز دروس مدارس با این روز الزامی نمی باشد.

الف) ایام تعطیلی در سال تحصیلی؛

ماده ۳: دروس رسمی در مناسبت های ذکر شده در ماده های ۶، ۷، ۸، ۱۰ و ۱۱ تعطیل می باشد.

تبصره ۱: برگزاری مراسم‌های مذهبی و فرهنگی در مناسبت‌های مذکور توسط مدارس علمیه در این ایام بلامانع می‌باشد.

تبصره ۲: مدارس علمیه می‌توانند در سایر مناسبت‌های مذهبی و یا ملی، ضمن برگزاری دروس، ساعتی از روز را به برگزاری مراسم بزرگداشتی متناسب با آن روز اختصاص دهند.

ماده ۴: ایام تعیین شده در جدول ذیل به عنوان ایام تعطیلی دروس حوزه‌های علمیه می‌باشد:

ردیف	روز	مناسبت	تعداد روز
۱	۹ محرم	تاسوعای حسینی	۱
۲	۱۰ محرم	عاشورای حسینی	۱
۳	۲۰ صفر	اربعین حسینی	۱
۴	۲۸ صفر	رحلت حضرت رسول ﷺ و شهادت امام حسن مجتبیٰ (ع)	۱
۵	آخرین روز صفر	شهادت امام رضا (ع)	۱
۶	۸ ربیع الاول	شهادت امام حسن عسکری (ع)	۱
۷	۱۷ ربیع الاول	میلاد حضرت رسول ﷺ و امام جعفر صادق (ع)	۱
۸	۳ جمادی الثانی	شهادت حضرت زهرا (ع)	۱
۹	۱۳ رجب	میلاد امیرالمومنین (ع)	۱
۱۰	۲۷ رجب	مبعث پیامبر اعظم (ص)	۱
۱۱	۱۵ شعبان	میلاد امام عصر (ع)	۱
۱۲	۲۱ رمضان	شهادت امام علی (ع)	۱
۱۳	۱ و ۲ شوال	عید فطر	۲
۱۴	۲۵ شوال	شهادت امام صادق (ع)	۱
۱۵	۱۰ ذی الحجه	عید قربان	۱
۱۶	۱۸ ذی الحجه	عید غدیر	۱
۱۷	۱ تا ۴ فروردین	ایام نوروز	۴
۱۸	۱۲ فروردین	روز جمهوری اسلامی	۱
۱۹	۱۴ خرداد	رحلت حضرت امام خمینی (ع)	۱
۲۰	۱۵ خرداد	سالروز قیام ۱۵ خرداد	۱
۲۱	۲۲ بهمن	روز پیروزی انقلاب اسلامی	۱
جمع			۲۵

ماده ۵: دروس سطوح عالی و خارج علاوه بر ایام ذکر شده در ماده ۶، در مناسبت‌های ذیل نیز برگزار نمی‌گردد:

ردیف	روز	مناسبت	تعداد روز
۱	آخر ذی القعدة	شهادت امام جواد (ع)	۱
۲	۷ ذی الحجه	شهادت امام باقر (ع)	۱
۳	۲۵ محرم	شهادت امام سجاد (ع)	۱
۴	۷ صفر	شهادت امام حسن مجتبی (ع)	۱
۵	۱۳ جمادی الاول	شهادت حضرت زهرا (ع)	۱
۶	۳ رجب	شهادت امام هادی (ع)	۱
۷	۲۵ رجب	شهادت امام کاظم (ع)	۱
۸	۳ شعبان	ميلاد امام حسين (ع)	۱
جمع			۸

ماده ۶: دروس سطوح عالی و خارج حوزه‌های علمیه در ایام تبلیغی برای طلاب و اساتید طبق جدول ذیل، تعطیل می‌باشد.

ردیف	موضوع	زمان	تعداد روز
۱	ایام تبلیغی ماه محرم	از ۲۸ ذی‌الحجه تا ۱۳ محرم	۱۵
۲	ایام تبلیغی ماه صفر	از ۱۶ صفر تا دوم ربیع‌الاول	۱۶
۳	ایام تبلیغی فاطمیه اول ^(۱)	۱۳ تا ۱۵ جمادی‌الاول	۳
۴	ایام تبلیغی فاطمیه دوم	اول تا سوم جمادی‌الثانی	۳
۵	ایام تبلیغی ماه رمضان	از ۲۸ شعبان تا دوم شوال	۳۴
جمع			۷۱

تبصره ۱: برگزاری دروس در ایام تبلیغی برای طلاب متقاضی بلامانع می‌باشد.

۱. با نظر شورای آموزش استان، در صورت اعزام طلاب سطوح عالی و سفیران هدایت برای تبلیغ، غیبت آن‌ها در دروس، امتحانات و... در روزهای دوازدهم جمادی‌الاول و چهارم جمادی‌الثانی، مجاز بوده و تأثیری در محاسبه غیبت‌ها نخواهد داشت.

تبصره ۲: تعطیلی دروس سطح یک در ایام تبلیغی، مجاز نمی‌باشد.

ماده ۷: دروس برنامه آموزشی مدارس سفیران هدایت (بجز طلاب سال اول تحصیلی) در ایام تبلیغی محرم و ایام فاطمیه اول و دوم برگزار نمی‌گردد و در این ایام طلاب شاغل به تحصیل در این برنامه می‌توانند جهت اعزام به تبلیغ، اقدام نمایند.

تبصره: آیین‌نامه طراحی تقویم تحصیلی برنامه آموزشی مدارس سفیران هدایت بجز مورد فوق، تابع آیین‌نامه سطح یک می‌باشد.

ماده ۸: تعطیلات تابستانی دروس حوزه‌های علمیه از ۱۶ تیر ماه تا ۳۱ مرداد ماه هر سال می‌باشد و در این ایام مدارس و مدیریت‌های استانی می‌توانند به اجرای دوره آموزشی تابستانی اقدام نمایند.

ماده ۹: هرگونه تغییر در جداول مذکور، مجاز نمی‌باشد.

ب) روزهای مجاز به برگزاری دروس رسمی در سال تحصیلی؛

ماده ۱۰: حداقل تعداد ایام درسی در سطوح و مقاطع مختلف آموزشی و همچنین برنامه‌های آموزشی مختلف، مطابق آیین‌نامه‌های آموزشی و ضوابط ابلاغی، بر اساس جدول ذیل می‌باشد:

ردیف	مقطع تحصیلی	نیم‌سال اول		نیم‌سال دوم		جمع
		ایام امتحانی	ایام درسی	ایام امتحانی	ایام درسی	
۱	سطح یک	۷	۸۵	۷	۸۵	۱۸۴ روز
۲	سطوح عالی	۵	۷۰	۵	۷۰	۱۵۰ روز
۳	دروس خارج	۱۳۰ تا ۱۵۰ روز				

تبصره: لازم است در جانیابی ایام برگزاری دروس، به گونه‌ای عمل شود که ایام درسی از حداقل ذکر شده در جدول فوق، کمتر نشود.

ماده ۱۱: ایام درسی با رعایت مقدار حداقلی ذکر شده در ماده ۱۲، توسط مدارس علمیه

و در بازه زمانی از اول شهریور ماه تا پانزدهم تیرماه سال بعد، مشخص می گردد که پس از تأیید مدیریت حوزه علمیه استان، رعایت آن الزامی است.

ماده ۱۲: ضوابط مربوط به نظام آموزشی، ساعات برگزاری دروس، جدول برنامه ریزی دروس، افزایش و یا کاهش ساعات درسی و... مطابق آیین نامه آموزشی می باشد.

ماده ۱۳: برگزاری دروس در روزهای پنجشنبه برای همه سطوح و مقاطع حوزه های علمیه الزامی می باشد.

تبصره ۱: در صورتی که واحدهای آموزشی ساعات الزامی هر درس را در سایر روزها به حد نصاب لازم برسانند، ارائه دروسی مانند حدیث خوانی، اخلاق و... در روزهای پنج شنبه بلامانع می باشد.

تبصره ۲: در مقطع خارج، برگزاری دروس رسمی در روزهای پنجشنبه ضروری نبوده و اختصاص آن روز به برگزاری دروسی همچون اخلاق و یا حدیث خوانی بلامانع است.

ج) روزهای امتحانی و جانمایی آن در سال تحصیلی؛

ماده ۱۴: در تدوین تقویم تحصیلی، تعیین روزهای امتحانی هر درس الزامی بوده و همراه تقویم سالانه ارائه می گردد.

ماده ۱۵: زمان برگزاری امتحان هر درس، بعد از پایان محدوده درسی و با رعایت ساعات تعیین شده برای آن می باشد و در غیر این صورت برگزاری امتحان آن درس مجاز نبوده و در صورت برگزاری امتحان، نمرات آن رسمیت ندارد.

تبصره: طلابی که حد نصاب لازم در خصوص حضور در کلاس های درسی را داشته باشند، مجاز به شرکت در امتحانات آن درس هستند.

ماده ۱۶: زمان برگزاری امتحانات به جز امتحاناتی که بر عهده معاونت آموزش ستاد می باشد، توسط مدارس علمیه تعیین می گردد.

ماده ۱۷: برگزاری امتحانات دروسی که به صورت متمرکز از سوی معاونت آموزش ستاد طراحی می شود، در چهار نوبت در سال تحصیلی و در ایامی که کمترین اختلال را در برگزاری دروس داشته باشد، برنامه ریزی می گردد.

تبصره: زمان امتحانات دروس مذکور هر ساله توسط معاونت آموزش ستاد اعلام می گردد.

ماده ۱۸: فرآیند تدوین تقویم تحصیلی مراکز تخصصی و فقهی همانند مدارس علمیه و دیگر واحدهای آموزشی حوزه‌های علمیه می‌باشد و پس از تأیید توسط شورای آموزش استان، لازم‌الاجرا خواهد بود.

د) ایام برگزاری دوره تابستانی و جانبایی آن در سال تحصیلی؛

ماده ۱۹: تعیین زمان برگزاری دوره آموزشی تابستانی، بعد از تعیین زمان شروع و پایان سال تحصیلی و با لحاظ نیم‌سال‌ها و زمان برگزاری امتحانات هر دو نیم‌سال، می‌باشد.

ماده ۲۰: زمان برگزاری دوره آموزشی تابستانی از ۱۶ تیرماه تا ۳۱ مردادماه است. تبصره: ضوابط و شرایط برگزاری دوره آموزشی تابستانی، مطابق آیین‌نامه‌های آموزشی ابلاغی است.

ماده ۲۱: با توجه به تنوع گونه‌ها و محتواهای دوره‌های آموزشی تابستانی، توجه به ضوابط و دستورالعمل‌های مربوطه در تعیین تقویم تحصیلی و زمان‌بندی دوره تابستانی ضروری می‌باشد.

ه) روزهای قابل استفاده برای برنامه‌های تکمیلی (تبلیغی، پژوهشی، تہذیبی و...) در ایام غیر درسی در سال تحصیلی؛

ماده ۲۲: با توجه به اینکه تعداد ایام فعالیت تحصیلی می‌تواند بیش از مقدار حداقلی الزامی مشخص شده در جدول مندرج در ماده ۱۲ باشد، مدارس می‌توانند برخی از دروس نیم‌سال بعد یا سایر برنامه‌های آموزشی^(۱)، پژوهشی، فرهنگی و تہذیبی خود را در این ایام برنامه‌ریزی کنند و یا اینکه با افزایش روزهای تحصیلی از حجم دروس روزانه کاسته و به این نوع از برنامه‌ها اختصاص دهند.

تبصره: الزامی کردن شرکت طلاب در برنامه‌های تکمیلی آموزشی و یا برنامه‌ها و دوره‌های مهارتی، تبلیغی، پژوهشی و... با تصویب شورای مدرسه بلامانع می‌باشد.

ماده ۲۳: ارائه هرگونه برنامه غیردرسی در ایام و ساعات درسی، مجاز نمی‌باشد و

۱. مثل تعمیق بخشی در مباحث ارائه شده در طول نیم‌سال.

برنامه‌ریزی و برگزاری هرگونه برنامه، غیر از برنامه دروس رسمی، باید در ایام و ساعاتی غیر از ساعات اختصاصی دروس رسمی باشد.

بخش ششم: پیوستها

این نامه جاری
۱۴۰۴-۱۴۰۵

۱۵۸

پیوست ۸: دستورالعمل نحوه پذیرش طلاب فاقد تحصیلات تحت برنامه مرکز مدیریت حوزه های علمیه

مقدمه:

به منظور ساماندهی پذیرش و گزینش طلابی که دروس حوزوی را به صورت آزاد یا در مدارس غیر از مدارس تحت برنامه مرکز مدیریت حوزه های علمیه^(۱) گذرانده اند و از سابقه تحصیلی رسمی و مطابق با ضابطه برخوردار نیستند، دستورالعمل نحوه پذیرش طلاب فاقد تحصیلات تحت برنامه مرکز مدیریت حوزه های علمیه، مستند به مصوبه ۱۰۸۸ شورای عالی تدوین گردید.

ماده ۱: افرادی که دروس مقدمات و یا سطح یک را به صورت آزاد و خارج از برنامه مرکز مدیریت حوزه های علمیه گذرانده اند، می توانند با شرایط مندرج در این دستورالعمل، حسب مورد در امتحانات مربوطه شرکت کرده و در صورت قبولی مطابق ضوابط، در حوزه علمیه پذیرش و کد تحصیلی دریافت نمایند.

شرایط ثبت نام، مدارک لازم و نحوه ثبت نام

ماده ۲: شرایط ثبت نام عبارت است از:

- ۱) گذراندن دروس مصوب مقدمات و یا سطح یک؛
- ۲) داشتن سلامت جسمی و روحی؛
- ۳) داشتن شرایط عمومی پذیرش^(۲)؛
- ۴) احراز صلاحیت گزینشی توسط مرکز امور صیانتی؛
- ۵) داشتن حداکثر ۴۰ سال سن؛

۱. طلاب حوزه های علمیه اصفهان و خراسان مشمول این مصوبه نمی شوند.

۲. الف. برخورداری از صلاحیت های اعتقادی، اخلاقی و اجتماعی. ب. اعتقاد و التزام عملی به ولایت فقیه و نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران. ج. داشتن تابعیت جمهوری اسلامی ایران.

۶) عدم سابقه اخراج و انصراف از حوزه‌های علمیه.

ماده ۳: مدارک لازم جهت تشکیل پرونده عبارت است از:

۱) مدارک شناسایی (کپی شناسنامه، کارت ملی و عکس ۳×۴ جدید)؛

۲) حداقل مدرک تحصیلی سیکل؛

۳) ارائه سلامت جسمی و روحی از مرکز مشاوره حوزه‌های علمیه؛

۴) ارائه گواهی عدم مشمولیت (کارت معافیت یا پایان خدمت)؛

۵) ارائه گواهی معتبر از اساتید یا مدرسه؛

۶) تعهد مبنی بر عدم اشتغال تمام‌وقت رسمی حین پذیرش نهایی؛

۷) تکمیل فرم ثبت‌نام.

روش ثبت‌نام:

ماده ۴: طلاب جهت ثبت‌نام و تشکیل پرونده به مدیریت استان محل سکونت خود

مراجعه نمایند.

تبصره: مدیریت‌های استانی قبل از تشکیل پرونده جهت آشنایی با وضعیت و سوابق تحصیلی

متقاضی و صلاحیت عمومی، مصاحبه حضوری از داوطلب اخذ نمایند.

ماده ۵: پس از بررسی شرایط و نهایی شدن ثبت‌نام متقاضی، پرونده جهت اخذ مجوز به

معاونت آموزش ستاد ارسال می‌گردد.

ارزشیابی علمی

ماده ۶: ارزشیابی علمی مشتمل بر امتحان شفاهی و کتبی می‌باشد.

۱. ارزشیابی علمی شفاهی

الف: موضوعات مصاحبه و ارزشیابی علمی شفاهی متقاضیان مقطع مقدمات:

ردیف	موضوع ارزشیابی	نام کتاب	امتیاز
۱	تفسیر قرآن	تفسیر نمونه سوره مبارکه مائده	۱۵
۲	تجوید و روخوانی	روان خوانی و تجوید آقایان حبیبی و شهیدی	۱۵
۳	احکام	آموزش احکام استاد فلاح زاده	۱۰
۴	صرف و نحو	صرف ساده - شرح ابن عقیل - مغنی الادیب	۳۰
۵	بلاغت	جواهر البلاغه	۱۰
۶	منطق	المنطق مرحوم مظفر	۲۰
جمع امتیازات:			۱۰۰

ب: موضوعات مصاحبه و ارزشیابی علمی شفاهی متقاضیان مقطع سطح یک:

ردیف	موضوع ارزشیابی	نام کتاب و محدوده	امتیاز
۱	تفسیر قرآن	تفسیر نمونه سوره مبارکه مائده	۵
۲	تجوید و روخوانی	روان خوانی و تجوید آقایان حبیبی و شهیدی	۱۰
۳	احکام	آموزش احکام استاد فلاح زاده	۱۰
۴	صرف و نحو	صرف ساده - شرح ابن عقیل - مغنی الادیب	۱۵
۵	بلاغت	جواهر البلاغه	۱۰
۶	منطق	المنطق مرحوم مظفر	۱۰
۷	فقه	شرح لمعه	۲۰
۸	اصول	اصول الفقه مرحوم مظفر	۲۰
جمع امتیازات:			۱۰۰

ماده ۷: حداقل امتیاز قبولی برای متقاضیان، اخذ ۷۰ از ۱۰۰ امتیاز در جمع امتیازات می باشد.

ماده ۸: در صورت مردودی در ارزشیابی علمی شفاهی، داوطلب می تواند تنها برای یکبار دیگر و پس از دو سال مجدداً در ارزشیابی شرکت نماید.

تبصره ۱: افرادی که امتیاز ارزشیابی علمی شفاهی آنها در ارزشیابی دوم، بین ۵۰ تا

۷۰ باشد، فقط برای یک مرتبه دیگر و پس از گذشت حداقل سه ماه، می‌توانند مجدداً در ارزشیابی علمی شرکت نمایند.

تبصره ۲: درخواست تجدید نظر نسبت به امتیاز علمی فقط برای یک مرتبه پذیرفته خواهد شد و پس از بازبینی فایل صوتی جلسه ارزیابی، توسط استاد دوم، میانگین نمره اخذ شده توسط دو استاد ملاک عمل خواهد بود.

ماده ۹: ایثارگران و خانواده‌های آنان مطابق «قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران» و هم‌چنین حافظان حداقل نصف قرآن کریم یا نهج‌البلاغه و یا صحیفه سجادیه در صورت عدم کسب نمره قبولی در ارزشیابی علمی شفاهی اول و دوم، فقط برای یک بار دیگر و پس از یک سال، می‌توانند در ارزشیابی علمی شفاهی با ارائه گواهی معتبر شرکت نمایند.

۲. ارزشیابی علمی کتبی

ماده ۱۰: در صورت اخذ امتیاز لازم در ارزشیابی علمی شفاهی، داوطلب موظف به شرکت در آزمون جامع کتبی مقطع ادبیات می‌باشد.

ماده ۱۱: آزمون کتبی مقطع ادبیات در موضوعات «صرف، نحو، بلاغت، منطق، عقائد و احکام» به صورت مستقل برگزار شده و عناوین، متون و محدوده‌های آزمون طبق جدول ذیل به صورت متمرکز برگزار می‌گردد:

ردیف	موضوع امتحان کتبی	نام کتاب و محدوده	تعداد سوال هر کتاب
۱	صرف	صرف ساده تمام کتاب	۲۰
۲	نحو	شرح ابن عقیل - مغنی الادیب باب اول و رابع	۲۰
۳	بلاغت	جواهر البلاغه تمام کتاب	۲۰
۴	منطق	المنطق مرحوم مظفر تمام کتاب	۲۰
۵	عقاید	شیعه در اسلام	۲۰
۶	احکام	آموزش احکام آقای فلاح زاده	۲۰

ماده ۱۲: امتحانات جامع کتبی به صورت یک جا و دوبار در هر سال برگزار می‌شود.

تبصره: امتحان جامع توسط استاد طرح سؤال و در مدیریت‌های استانی و در زمان‌بندی‌های که توسط معاونت آموزش اعلام می‌شود برگزار خواهد شد.^(۱)

ماده ۱۳: ارزشیابی هر کدام از امتحانات جامع کتبی از ۲۰ نمره محاسبه شده و کسب حداقل نمره ۱۲ در هر درس و اخذ معدل ۱۴ در تمامی دروس الزامی می‌باشد. تبصره ۱: در صورت درخواست طلبه نسبت به تجدید نظر در نمرات آزمون جامع کتبی ادبیات، نمرات بین ۱۰ تا ۱۴ فقط برای یک بار مطابق ضوابط اقدام خواهد شد. تبصره ۲: در صورت قبولی در سه درس از دروس آزمون جامع کتبی و اخذ معدل ۱۴ در آنها، متقاضی می‌تواند یکبار دیگر در امتحان درسی که نمره قبولی کسب نکرده است، شرکت نماید.

ماده ۱۴: متقاضیان مقطع ادبیات در صورت قبولی در آزمون جامع کتبی پس از اخذ کد تحصیلی جهت ادامه تحصیل از پایه ۴ به یکی از مدارس استان محل سکونت خود معرفی می‌شوند.

ماده ۱۵: متقاضیان مقطع سطح یک در صورت موفقیت در آزمون جامع کتبی امتحانات کلیه دروس پایه‌های ۴، ۵، ۶ مطابق جدول دروس آیین‌نامه آموزشی هر سال تحصیلی از آنها اخذ می‌گردد.

ماده ۱۶: متقاضیان باید کلیه دروس پایه‌های ۴ تا ۶ را حداکثر طی دو سال تحصیلی امتحان دهند.

تبصره ۱: متقاضی می‌تواند مجموع دروس پایه‌های مذکور را در یک نوبت امتحانی و یا به تدریج و طی دو سال انتخاب کرده و آزمون دهد؛

تبصره ۲: امتحانات کتبی پایه‌های ۴ تا ۶ در دو نوبت نیم‌سال اول (دی ماه) و نیم‌سال دوم (خرداد ماه) برگزار خواهد شد؛

تبصره ۳: طرح سؤال امتحانات کتبی این دروس توسط استاد طرح شده و در ایام امتحانات همزمان به کل کشور ارسال خواهد شد.

۱. با توجه به جدید بودن مصوبه تا اطلاع ثانوی کلیه امتحانات (کتبی و شفاهی) در معاونت آموزش ستاد برگزار می‌گردد و پس از بررسی حسب مورد به مدیریت‌های استانی واگذار خواهد شد.

ماده ۱۷: نمره قبولی در امتحانات کتبی فقه و اصول ۱۴ و در دیگر مواد امتحانی ۱۲ می باشد.^(۱)

تبصره: در صورت قبولی در ۳ درس و اخذ معدل ۱۴ در آن‌ها، متقاضی می تواند یکبار دیگر در امتحان درسی که نمره قبولی کسب نکرده است، شرکت نماید.

ماده ۱۸: اخذ معدل ۱۴ در مجموع امتحانات کتبی (پایه های ۴ و ۵ و ۶) الزامی می باشد.
ماده ۱۹: بعد از قبولی در آزمون های کتبی، متقاضی باید در امتحان شفاهی پایان سطح یک، مطابق ضوابط و شرایط امتحانات شفاهی، شرکت و نمره قبولی را کسب نماید.

ماده ۲۰: پذیرش و صدور کد تحصیلی داوطلب به صورت رسمی، پس از قبولی در تمام مراحل و آزمون های مذکور در این دستورالعمل و پس از احراز تمامی صلاحیت های گزینشی خواهد بود و پس از آن طلبه می تواند از خدمات حوزه های علمیه، مطابق ضوابط استفاده نماید.

ماده ۲۱: جواز تلبس و مدرک رسمی سطوح تحصیلی طلابی که تمامی مراحل سابق الذکر را با موفقیت به پایان رسانده باشند، دو سال پس از تاریخ اخذ کد تحصیلی رسمی، صادر و تحویل خواهد شد.

تبصره ۱: در صورتی که طلبه دوره تحصیلی خود را قبل از دریافت کد رسمی در مدارس علمیه غیر تحت پوشش مرکز مدیریت حوزه های علمیه گذرانده باشد، مشروط به ارائه مستندات لازم، صدور مجوز تلبس و مدارک علمی سطوح، پس از اخذ کد رسمی بلامانع می باشد؛

تبصره ۲: ارائه گواهی های لازم برای طلبه در طول دو سال مذکور مطابق با ضوابط ابلاغی بلامانع می باشد.

ماده ۲۲: در صورت عدم موفقیت متقاضی مطابق بندهای این دستورالعمل، یا انصراف وی درخواست متقاضی منتفی شده و ثبت نام و پذیرش مجدد وی امکان پذیر نخواهد بود.

ماده ۲۳: در صورت عدم موفقیت و پذیرش به عنوان طلبه رسمی در حوزه علمیه، نمرات

اخذ شده در امتحانات مذکور در این دستورالعمل، غیر قابل تأیید و گواهی می‌باشد.

۱) متقاضیان شرکت در آزمون‌های سطوح دو و سه پس از قبولی و پذیرش، در پایان سطح یک، باید دروس سطح دو و سه خود را به یکی از طرق ذیل بگذرانند: مطابق آیین‌نامه آموزشی حضوری (پایه به پایه و با حضور در کلاس مطابق ضوابط مربوطه)؛

۲) شرکت در امتحانات هر دو پایه حداکثر در یک سال تحصیلی بدون نیاز به شرکت در کلاس با شرط نمره قبولی ۱۴ در کلیه دروس.

تبصره ۱: شرکت در امتحانات به روش دوم، پس از احراز مستندات مربوط به گذراندن دروس مربوطه به صورت حضوری یا اخذ ارزیابی علمی شفاهی و با مجوز کمیسیون آموزش امکان‌پذیر است؛

تبصره ۲: تأیید مستندات گذراندن سطح دو و سه و ارزشیابی علمی آن به عهده معاونت آموزش ستاد می‌باشد.

تبصره ۳: امتحانات سطح ۲ و ۳ طبق بند ۲ همین ماده با طرح سوال از طرف معاونت آموزش ستاد و برگزاری در مدیریت استان براساس جدول درسی مصوب و ابلاغی معاونت آموزش ستاد برگزار خواهد شد.

ماده ۲۴: موارد خاص در کمیسیون آموزش حوزه‌های علمیه رسیدگی شده و در صورت تأیید می‌توانند تشکیل پرونده دهند.

ماده ۲۵: با توجه به این دستورالعمل، مفاد ماده‌های ۱۰ و ۱۸ مصوبه ۴۴ شورای عالی آموزش حوزه‌های علمیه در این خصوص، به همراه کلیه آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های مرتبط، ملغی می‌گردد.

پیوست ۹: آیین نامه گروه علمی - تربیتی

(واحدهای آموزشی حوزه‌های علمیه، سطوح عالی و دروس خارج)

مقدمه: در راستای تقویت و ارتقاء سطح علمی و تربیتی حوزه‌های علمیه و سیاست‌های شورای عالی و اجرای ماده ۲۰ و بند الف ماده ۱۶ مصوبه ۹۴۴ شورای عالی و به منظور بهره‌مندی هر چه بیشتر از توانایی‌های اساتید حوزه‌های علمیه بصورت سازمانی، آیین‌نامه تشکیل گروه‌های علمی - تربیتی تدوین گردیده است.

بخش اول - کلیات

ماده ۱: تعاریف

۱) واحدهای آموزشی: مدارس علمیه سطح یک و دو تا چهار (سطوح عالی و خارج) دوره‌های بلندمدت و سطح دو و سه دوره‌های کوتاه‌مدت و مراکز تخصصی و مؤسسات آموزش عالی که دارای مجوز رسمی فعالیت، از شورای گسترش هستند.

۲) دروس سطوح عالی و خارج: دروس سطوح عالی و خارج حوزه علمیه قم که در مدارس عالی رسمی مورد تأیید مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه، تدریس می‌شود.

۳) گروه علمی - تربیتی در واحدهای آموزشی متشکل از مدیر، معاونان تہذیب، آموزش، پژوهش و تعدادی از اساتید واجد شرایط واحد آموزشی است و در سطوح عالی و خارج حوزه علمیه قم، متشکل از جمعی از اساتید سطوح عالی و خارج حسب مورد است که برابر مقررات و شرح وظایف تعیین شده در این آیین‌نامه فعالیت می‌نماید.

۴) مدیر گروه: یک نفر از اعضای گروه که برابر شرح وظایف تعیین شده در این آیین‌نامه، مسئولیت گروه را بر عهده دارد.

۵) دبیر گروه: یک نفر از اعضای گروه که برابر شرح وظایف تعیین شده در این

آیین نامه انجام وظیفه نموده و مسئولیت پیگیری تحقق مصوبات گروه را بر عهده دارد.

۶) استاد: ^(۱) استاد حوزه علمیه که براساس مصوبه ۹۴۴ شورای عالی حوزه های علمیه، مراحل جذب و گزینش او انجام پذیرفته است و در واحدهای آموزشی تحت برنامه مرکز مدیریت حوزه های علمیه یا در مدرسه های رسمی حوزه علمیه قم اشتغال به تدریس دارد.

۷) کمیته تخصصی مشورتی: متشکل از تعدادی از اعضای گروه و کارشناسان و صاحب نظران حوزوی یا غیر حوزوی بوده که با صلاح دید گروه، تشکیل شده و عهده دار امور کارشناسی و تحقیقات مورد نظر گروه، است.

۸) در این آیین نامه گروه علمی - تربیتی به اختصار گروه نامیده می شود.

ماده ۲: اهداف

- ۱- ارتقاء و تقویت علوم حوزوی، خصوصاً در فقه معاصر؛
- ۲- تقویت و تثبیت طرح ساماندهی دروس خارج و هدایت تحصیلی طلاب؛
- ۳- تقویت و ارتقای سطح علمی (آموزشی، پژوهشی) و تربیتی طلاب؛
- ۴- تقویت کارشناسی امر تدوین برنامه های بلندمدت، میان مدت و کوتاه مدت ارتقای سطح علمی، مهارتی و دانشی اساتید و طلاب؛
- ۵- ارتقای کیفی فعالیت اساتید؛
- ۶- تقویت جایگاه اساتید در تولید علم و نظریه پردازی؛

ماده ۳: اصول و ارزش های اساسی در فعالیت گروه های علمی - تربیتی

- ۱- حاکمیت معارف قرآن و اهل بیت علیهم السلام
- ۲- جامع نگری و داشتن برنامه های کلان در راستای سیاست های شورای عالی و مرکز مدیریت حوزه های علمیه؛

۱. ماده ۲ مصوبه ۹۴۴ شورای عالی: استاد حوزه علمیه روحانی فاضلی است که برخوردار از توانایی لازم جهت تعلیم و تربیت طلاب علوم دینی در یکی از علوم مورد نیاز حوزه های علمیه می باشد.

۳- تأکید بر فعالیت‌های گروهی؛

۴- تخصص‌گرایی در فعالیت‌های آموزشی، تربیتی و پژوهشی؛

۵- توجه ویژه به پژوهش‌های بنیادی^(۱) و راهبردی^(۲).

بخش دوم - اقسام گروه‌های واحدهای آموزشی (قم و شهرستان‌ها). اعضاء، شرایط و وظایف آنان:

ماده ۴: واحدهای آموزشی متناسب با تعداد طلاب، مواد درسی و اساتید واحد آموزشی، موظف به تشکیل یک تا ۵ گروه به شرح ذیل می‌باشند:

(۱) فقه و اصول؛

(۲) علوم قرآن و حدیث؛

(۳) کلام و علوم عقلی؛

(۴) ادبیات عرب؛

(۵) دروس تخصصی و مهارتی (دروسی که تحت ۴ عنوان فوق قرار نمی‌گیرند)؛
تبصره ۱: واحدهای آموزشی متناسب با سطح علمی، مواد درسی و تعداد اساتید واجد شرایط خود، اقدام به تشکیل گروه‌های فوق‌الذکر می‌نمایند و چنانچه فاقد حد نصاب اساتید تعیین شده باشند، متناسب با سطح علمی، مواد درسی و اساتید واجد شرایط، برای چند عنوان فوق، یک گروه تشکیل می‌دهند.

تبصره ۲: در مراکز تخصصی، متناسب با هر رشته، گروه علمی - تربیتی تشکیل می‌شود.

ماده ۵: اعضای گروه‌های علمی - تربیتی واحدهای آموزشی

۱- مدیر واحد آموزشی؛

۲- معاون تهذیب، آموزش و پژوهش؛

تبصره ۱: واحدهای آموزشی که برابر ضوابط مربوطه دارای یک معاون می‌باشند، معاون مربوطه عضو گروه علمی - تربیتی است.

تبصره ۲: عضویت رسمی و ثابت معاونان، منوط به داشتن حکم تدریس است و چنانچه فاقد

حکم تدریس باشند حسب موضوع، در جلسه گروه، دعوت می‌شوند.

۳- تعداد ۳ الی ۷ استاد از اساتید واحدهای آموزشی برابر جدول ذیل:

تعداد اساتید عضو	کمتر از ۶۰ طلبه	از ۶۱ تا ۱۵۰ طلبه	از ۱۵۱ تا ۲۰۰ طلبه
تعداد اساتید عضو	۳ تا ۴ استاد	۴ تا ۵ استاد	۵ تا ۷ استاد

تبصره: واحدهای آموزشی که بیش از ۲۰۰ نفر طلبه دارند در مقابل هر ۱۰۰ طلبه، با

صلاحیت گروه، یک استاد به اساتید عضو گروه اضافه می‌شود.

ماده ۶: اساتید عضو گروه، از بین اساتید واجد شرایط مندرج در مصوبه ۹۴۴ شورای

عالی که در بین اساتید از سوابق علمی و تجربی لازم برخوردارند، با پیشنهاد مدیر

و تأیید شورای واحد آموزشی انتخاب شده و در استان‌ها به مدیریت استان و در

حوزه علمیه قم به معاونت آموزش ستاد پیشنهاد می‌شوند.

ماده ۷: مدیر گروه از بین اعضای گروه که از سطح علمی و مدیریتی لازم برخوردار است

و دبیر گروه از بین اعضا، ترجیحاً از بین معاونان عضو ثابت گروه، توسط اعضا

انتخاب و از طریق مدیر واحد آموزشی در شهرستان‌ها به مدیریت استان و در قم

به معاونت آموزش ستاد، پیشنهاد می‌شوند.

ماده ۸: نحوه صدور احکام مدیران، دبیران و سایر اعضای گروه‌های علمی - تربیتی در

مرحله اول تشکیل گروه‌ها، به شرح ذیل است:

پس از بررسی و تأیید مدیریت استان در شهرستان‌ها و بررسی و تأیید مدیران

واحدهای آموزشی در حوزه علمیه قم، مراتب به معاونت آموزش ستاد اعلام

می‌شود و پس از بررسی و تأیید نهایی معاونت آموزش، احکام برای مدت دو سال

به شرح ذیل صادر می‌شود:

الف: احکام مدیران، دبیران و سایر اعضای گروه‌های علمی - تربیتی در واحدهای

آموزشی شهرستان‌ها، پس از تأیید معاونت آموزش ستاد، توسط مدیران حوزه‌های علمیه استانی صادر می‌شود؛

ب: احکام مدیران، دبیران و سایر اعضای گروه‌های علمی - تربیتی در واحدهای آموزشی حوزه علمیه قم، توسط معاون آموزش ستاد صادر می‌شود.

ماده ۹: در مراحل بعدی (پایان مرحله اول «دو سال») احکام مدیران در شهرستان‌ها توسط مدیر حوزه علمیه استان پس از تأیید معاونت آموزش ستاد و در حوزه علمیه قم توسط معاون آموزش ستاد، تمدید و صادر می‌شود و احکام سایر اعضا و دبیران و اعضای جدید، در شهرستان‌ها، پس از تأیید مدیریت استان، و در حوزه علمیه قم، پس از تأیید معاونت آموزش ستاد، توسط مدیر رسمی واحد آموزشی تمدید و صادر می‌شود.

تبصره: چنانچه واحد آموزشی فاقد مدیر رسمی باشد، احکام دبیران و سایر اعضا در استان‌ها توسط مدیر استان و در حوزه علمیه قم توسط معاون آموزش ستاد تمدید و صادر می‌شود.

ماده ۱۰: عزل و پذیرش استعفای مدیر و دبیر گروه پس از صدور رأی گروه، لازم است به تأیید مدیر واحد آموزشی برسد.

ماده ۱۱: هر یک از اساتید عضو گروه، حداکثر می‌توانند عضو دو کمیته تخصصی باشند لکن با تأیید گروه، شرکت در بیش از دو کمیته بلامانع است.

ماده ۱۲: شرایط اعضا:

۱۲/۱- مدیر و معاونان واحد آموزشی که عضو گروه‌های علمی - تربیتی مدرسه می‌شوند لازم است برابر آیین‌نامه مدیریت مدارس، مراکز تخصصی و مؤسسات آموزش عالی «مصوبه ۷۳۵ و ۶۲۴ شورای عالی»، مراحل جذب و گزینش آن‌ها انجام گرفته باشد؛

۱۲/۲- اساتید واحد آموزشی که عضو گروه‌های علمی - تربیتی می‌شوند لازم است برابر مصوبه ۹۴۴ شورای عالی (آیین‌نامه جذب، پذیرش و ساماندهی

اساتید حوزه‌های علمیه) مراحل جذب و گزینش آن‌ها انجام گرفته باشد و دارای مجوز تدریس حداقل یک درس از دروس مرتبط با عنوان گروه، باشند؛

تبصره ۱: اولویت با اساتیدی است که دارای شرایط ذیل هستند:

الف: برخوردار از سابقه تدریس و فعالیت پژوهشی و تربیتی بالاتر؛

ب: تألیف کتاب یا مقاله علمی مورد تأیید مراکز مربوطه؛

ج: شرکت در کارگاه‌های دانش‌افزایی و مهارت‌های تدریس؛

د: اشتغال تمام‌وقت در واحد آموزشی.

تبصره ۲: اساتید اخلاق و مشاورین تربیتی که دارای مجوز هستند، می‌توانند عضو گروه‌های علمی، تربیتی باشند.

ماده ۱۳: هر گروه در صورت نیاز به کار کارشناسی در مباحث آموزشی، پژوهشی و تربیتی، می‌تواند یک یا چند کمیته تخصصی مشورتی تشکیل دهد.

ماده ۱۴: اعضای کمیته تخصصی که عضو گروه نمی‌باشند با پیشنهاد مدیر گروه و تأیید گروه از بین اساتید مدرسه و سایر مدارس و کارشناسان حوزوی یا غیرحوزوی انتخاب می‌شوند.

بخش سوم - وظایف گروه‌های واحدهای آموزشی

ماده ۱۵: وظایف گروه‌های علمی - تربیتی واحدهای آموزشی در چهار بخش به شرح ذیل است:

الف: برنامه‌ریزی، متون و محتوای درسی

۱- پیشنهاد برنامه‌ها و طرح‌های آموزشی، پژوهشی، تربیتی و فرهنگی تبلیغی، بر اساس سیاست‌ها و خط‌مشی‌های مصوب در راستای ارتقاء سطح علمی، تربیتی و پژوهشی طلاب؛

۲- همکاری در تهیه و پیشنهاد برنامه بلندمدت (پنج ساله) میان‌مدت (دو ساله)

و کوتاه مدت (یک ساله) آموزشی، تربیتی، پژوهشی و فرهنگی تبلیغی واحد آموزشی؛

۳- ارائه پیشنهادهای اصلاحی پیرامون ضوابط و دستورالعمل‌های آموزشی، پژوهشی، تربیتی و فرهنگی تبلیغی؛

۴- بررسی متون و محتوای درسی و سرفصل‌ها و ارائه پیشنهادهای اصلاحی و تکمیلی؛

۵- بررسی و پیشنهاد دروس اقتضایی متناسب با نیاز منطقه و سطح علمی واحد آموزشی.

ب: واحد آموزشی

۶- پیشنهاد رشته تخصصی و گرایش‌های مورد نیاز، متناسب با سطح علمی و امکانات واحد آموزشی؛

۷- ارزیابی و ارزشیابی روند آموزشی، تربیتی، پژوهشی و فرهنگی تبلیغی واحد آموزشی و شناسایی آسیب‌ها، مشکلات، کمبودها و ارائه راهکارهای لازم؛

۸- بررسی و پیشنهاد توسعه کمی واحد آموزشی (پذیرش طلبه، انتقالی، میهمان)

ج: اعضای گروه‌های علمی - تربیتی و اساتید

۹- پیشنهاد برگزاری دوره‌ها و کارگاه‌های دانش‌افزایی و فرصت‌های مطالعاتی برای اساتید؛

۱۰- بررسی و ارائه راهکارهای ارتقای سطح توانمندی علمی، تربیتی و پژوهشی اعضای گروه و سایر اساتید؛

۱۱- بررسی و معرفی منابع علمی - تربیتی مورد نیاز اعضای گروه و سایر اساتید؛

۱۲- مشاوره‌های لازم به اساتیدی که جدیداً بکار گرفته می‌شوند؛

۱۳- پیشنهاد برگزاری همایش‌ها و نشست‌های تخصصی؛

۱۴- برنامه‌ریزی جهت راه‌اندازی و اداره نشریه تخصصی گروه، پس از تصویب مراجع ذی‌ربط؛

۱۵- مشارکت در طرح و ارزیابی سؤالات امتحانی، تصحیح اوراق و کم و کیف امتحان شفاهی و آزمون‌های مختلف؛

۱۶- ارائه مشاوره‌های لازم به معاون آموزش در تقسیم دروس بین اساتید برابر ضوابط و توانایی‌های اساتید و ارزیابی‌های انجام گرفته؛

د: طلاب:

۱۷- بررسی و تصویب موضوع و طرح‌نامه پایان‌نامه‌ها و تأیید اساتید راهنما، مشاور و داور، برابر ضوابط و آیین‌نامه‌های مربوطه و اختیارات واگذار شده به واحدهای آموزشی؛

۱۸- بررسی و تصویب تحقیقات کلاسی و پایانی طلاب و ارائه مشاوره و راهنمایی‌های لازم و انجام نظارت و ارزیابی‌های مربوطه؛

۱۹- برنامه‌ریزی جهت ارائه مشاوره علمی، تربیتی به طلاب؛

۲۰- همکاری جهت تشکیل انجمن‌های علمی تخصصی طلاب و ارائه مشورت‌های لازم به آنان؛

۲۱- پیشنهاد برگزاری مسابقات، المپیادها و اردوهای علمی - تربیتی، پژوهشی و فرهنگی تبلیغی برای طلاب و کلاس‌ها و برنامه‌های فوق‌العاده برای آنان و هماهنگ‌سازی فعالیت‌های تربیتی، آموزشی، پژوهشی؛

۲۲- تدوین برنامه‌ها و فعالیت‌های سالانه گروه و ارزیابی عملکرد سالانه آن؛

ماده ۱۶: وظایف کمیته‌های تخصصی مشورتی

گروه‌های علمی - تربیتی در راستای تحقق وظایف خود، حسب صلاحدید گروه، با دعوت از اساتید و صاحب‌نظران خارج از گروه، اقدام به تشکیل کمیته تخصصی (متشکل از تعدادی از اعضای گروه و صاحب‌نظران خارج از گروه) نموده

تا بصورت تخصصی نسبت به طرح‌ها و برنامه‌های مربوطه، کارشناسی لازم انجام پذیرد و نتایج جهت تصمیم‌گیری به گروه ارائه شود.

بخش چهارم - گروه‌های علمی - تربیتی سطوح عالی و دروس خارج حوزه علمیه قم

الف: تعداد گروه‌ها، اعضا و شرایط آنان

ماده ۱۷: اقسام گروه‌های سطوح عالی و دروس خارج حوزه علمیه قم عبارت است از:

(۱) فقه و اصول؛

(۲) علوم قرآن و حدیث؛

(۳) کلام و علوم عقلی؛

(۴) دروس تخصصی (دروسی که تحت ۳ عنوان فوق‌الذکر قرار نمی‌گیرند)

ماده ۱۸: اساتید عضو گروه‌های علمی - تربیتی سطوح عالی و دروس خارج، لازم است

برابر مصوبه ۹۴۴ شورای عالی مراحل جذب و گزینش آن‌ها انجام گرفته باشد و

دارای مجوز تدریس حداقل یک درس از دروس مرتبط با عنوان گروه باشند و در

مدرس‌های رسمی حوزه علمیه قم اشتغال به تدریس داشته و یا در مراکز مورد

تأیید مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه، اشتغال به پژوهش داشته باشند.

تبصره ۱: اولویت با اساتیدی است که دارای شرایط ذیل هستند.

الف: برخوردار از سابقه تدریس و فعالیت پژوهشی و تربیتی بالاتر؛

ب: تألیف کتاب یا مقاله علمی مورد تأیید مراکز مربوطه؛

ج: شرکت در کارگاه‌های دانش‌افزایی و مهارت‌های تدریس؛

د: اشتغال تمام وقت.

تبصره ۲: اساتید اخلاق و مشاورین تربیتی که دارای مجوز هستند، می‌توانند حسب مورد

عضو گروه‌های علمی - تربیتی باشند.

ماده ۱۹: گروه‌های سطوح عالی و دروس خارج، متشکل از حداقل ۵ و حداکثر ۸ استاد

می‌باشد که توسط مدیریت سطوح عالی و خارج حوزه علمیه قم برابر آیین‌نامه

گروه‌های علمی - تربیتی انتخاب و به معاونت آموزش ستاد، پیشنهاد می‌شوند و پس از تأیید اعضا، توسط معاونت آموزش ستاد، گروه‌ها در اولین جلسه، از بین اعضا، ۱ نفر را به عنوان مدیر و ۱ نفر را به عنوان دبیر انتخاب نموده و جهت معرفی به معاونت آموزش ستاد، به مدیریت سطوح عالی و خارج حوزه علمیه قم پیشنهاد می‌نمایند.

ماده ۲۰: نحوه صدور احکام مدیران، دبیران و سایر اعضای گروه‌های علمی - تربیتی در مرحله اول تشکیل گروه‌ها، به شرح ذیل است:

پس از بررسی و تأیید معاونت سطوح عالی و خارج حوزه علمیه قم، مراتب به معاونت آموزش ستاد اعلام می‌شود و معاونت آموزش پس از بررسی و تأیید نهایی، احکام مدیران را با امضای مدیر محترم حوزه‌های علمیه و احکام دبیران و سایر اعضا را، با امضای معاون آموزش ستاد، برای مدت دو سال صادر و ابلاغ می‌نماید و در مراحل بعدی (پایان مرحله اول «دو سال») احکام مدیران توسط معاون آموزش ستاد، تمدید و صادر می‌شود و احکام سایر اعضا و دبیران و اعضای جدید، پس از تأیید معاونت آموزش ستاد، توسط مدیر سطوح عالی و خارج حوزه علمیه قم تمدید و صادر می‌شود.

تبصره: عزل یا پذیرش استعفاي مدیر و دبیر گروه پس از صدور رأی گروه، لازم است به تأیید معاونت سطوح عالی قم برسد.

ماده ۲۱: معاونت سطوح عالی و خارج حوزه علمیه قم جهت اعمال نظارت‌های لازم، یک نفر از اساتید عضو گروه را به عنوان نماینده خود تعیین و به گروه معرفی می‌نماید.

ماده ۲۲: شورای معاونین مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه، متناسب با گستره طرح هدایت تحصیلی و پژوهش‌ها و مباحث علمی و تربیتی مورد نیاز معاونت‌های ذی‌ربط و متناسب با ساماندهی دروس خارج خصوصاً در فقه معاصر، تعداد گروه‌های علمی - تربیتی سطوح عالی و دروس خارج حوزه علمیه قم را پس از پیشنهاد معاونت

سطوح عالی قم و تأیید معاونت آموزش، تعیین می‌نماید و براساس آن معاونت سطوح عالی و دروس خارج حوزه علمیه قم، گروه‌ها را تشکیل می‌دهد.

ماده ۲۳: مسئولیت نظارت بر فعالیت و تشکیل جلسات گروه‌ها و رسیدگی به امور اداری و مالی گروه‌ها، به عهده مدیریت سطوح عالی و دروس خارج حوزه علمیه قم می‌باشد و هدایت و نظارت عالی بر فعالیت کیفی گروه‌ها، حسب مورد به عهده معاونت‌های آموزش، تهذیب و پژوهش مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه است.

تبصره: اداره‌ای تحت عنوان اداره گروه‌های علمی - تربیتی سطوح عالی و دروس خارج حوزه علمیه قم در مدیریت سطوح عالی قم تشکیل می‌شود که عهده‌دار وظایف مربوطه می‌باشد.

ب: وظایف

- ماده ۲۴: وظایف گروه‌های علمی - تربیتی سطوح عالی و دروس خارج حوزه علمیه قم
- ۱- پیشنهاد برنامه‌ها و طرح‌های مربوط به ارتقای سطح آموزشی، پژوهشی، تربیتی و فرهنگی تبلیغی طلاب، براساس سیاست‌ها و خط‌مشی‌های مصوب؛
 - ۲- تدریس براساس موضوعات تعیین شده و انجام پژوهش‌های مورد نیاز؛
 - ۳- همکاری با مراکز ذی‌ربط در تأیید موضوع پایان‌نامه‌ها و ارزیابی پایان‌نامه‌های طلاب و آمادگی جهت انتخاب به عنوان استاد راهنما، مشاور و داور؛
 - ۴- پیشنهاد برگزاری دوره‌ها و کارگاه‌های دانش‌افزایی برای اساتید؛
 - ۵- پیشنهاد برگزاری همایش‌ها و نشست‌های تخصصی؛
 - ۶- ارزیابی و ارزشیابی روند آموزشی، تربیتی، پژوهشی و فرهنگی تبلیغی و شناسایی آسیب‌ها، مشکلات، کمبودها و ارائه راهکارهای لازم؛
 - ۷- مشارکت در ارزیابی سؤالات امتحانی، تصحیح اوراق و کم و کیف امتحان شفاهی و آزمون‌های مختلف؛
 - ۸- همکاری جهت تشکیل انجمن‌های علمی تخصصی طلاب و ارائه مشورت‌های لازم به آنان؛

۹- بررسی متون درسی و سرفصل‌ها و ارائه پیشنهاد‌های اصلاحی و تکمیلی،
حسب درخواست مسئولان ذی‌ربط؛

۱۰- تدوین برنامه‌ها و فعالیت‌های سالانه گروه و ارزیابی عملکرد سالانه آن.

بخش پنجم - وظایف مدیران و دبیران گروه‌های واحدهای آموزشی و سطوح عالی و دروس خارج و اساتید عضو

ماده ۲۵: وظایف مدیران گروه‌های علمی - تربیتی واحدهای آموزشی و سطوح عالی و دروس خارج:

۱- اجرای سیاست‌ها و راهبردهای ابلاغی از سوی مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه؛

۲- نظارت بر فعالیت‌های گروه و ابلاغ برنامه‌ها و وظایف اعضای گروه و تقسیم کار بین اعضا؛

۳- برآورد و پیشنهاد بودجه سالانه گروه؛

۴- شناسایی مشکلات و محدودیت‌های فعالیت گروه و ارائه راهکارهای اصلاحی؛

۵- اداره جلسات و تأیید و ابلاغ دستور جلسات گروه؛

۶- ارزیابی عملکرد اعضای گروه و اعلام نتیجه به مدیریت واحد آموزشی و مدیریت سطوح عالی و دروس خارج حوزه علمیه قم حسب مورد؛

۷- تلاش در جهت تهیه و به روز کردن منابع و امکانات مورد نیاز گروه (کتاب، نشریات، منابع الکترونیکی، امکانات رایانه‌ای) از طریق مدیریت واحدهای

آموزشی و مدیریت سطوح عالی و دروس خارج حوزه علمیه قم حسب مورد؛

۸- انجام کلیه مکاتبات رسمی گروه با واحد آموزشی یا مدیریت سطوح عالی و خارج حوزه علمیه قم حسب مورد؛

۹- تهیه گزارش فعالیت‌های گروه و ارائه آن به مدیر واحد آموزشی و مدیریت سطوح عالی و خارج حسب مورد؛

۱۰- تشکیل منظم جلسات گروه؛

۱۱- مدیران گروه می‌توانند بخشی از وظایف و اختیارات خود را به دبیران گروه تفویض نمایند.

ماده ۲۶: وظایف دبیران گروه‌های علمی - تربیتی واحدهای آموزشی و سطوح عالی و دروس خارج قم:

۱- دعوت و اطلاع‌رسانی به اعضای گروه و ارسال مصوبات و بخشنامه‌های مربوطه و پیگیری مصوبات؛

۲- تهیه دستور جلسه گروه با هماهنگی مدیر گروه و تنظیم صورت جلسات گروه و ارسال آن برای اعضای گروه؛

۳- تهیه و تنظیم گزارشات مورد نیاز گروه، از طریق مراجع ذی‌ربط؛

۴- شناسایی و معرفی استادان و کارشناسان واجد شرایط به گروه به منظور عضویت آن‌ها در کمیته‌های تخصصی؛

۵- شناسایی نیازها و مشکلات مربوط به گروه و گزارش آن به مدیر گروه؛

۶- تهیه پیش‌نویس طرح‌ها و برنامه‌های مربوطه با هماهنگی معاونت‌های واحد آموزشی و مدیریت سطوح عالی و دروس خارج، حسب مورد و ارائه به مدیر گروه؛

۷- تنظیم برنامه‌ها و جلسات گروه؛

۹- انجام هماهنگی‌های لازم بین گروه و کمیته‌های تخصصی و انجمن‌های مرتبط، با هماهنگی معاونت مربوطه در واحد آموزشی و مدیریت سطوح عالی و دروس خارج حسب مورد.

تبصره: امور اجرایی از قبیل تایپ و ارسال مکاتبات و تنظیم و نشر نشریات تخصصی و... از طریق نیروهای اجرایی معاونت مربوطه در واحدهای آموزشی و مدیریت سطوح عالی و خارج حوزه علمیه قم، حسب مورد انجام می‌پذیرد.

ماده ۲۷: وظایف اساتید عضو گروه‌های علمی - تربیتی واحدهای آموزشی و سطوح عالی و دروس خارج:

۱- تدریس موظفی و سایر وظایف مندرج در ماده ۱۵ مصوبه ۹۴۴ شورای عالی

حوزه های علمیه؛^(۱)

۲- انجام پژوهش و اموری که برابر مصوبات گروه تعیین می گردد؛

۳- ارزیابی طرح ها، مقالات، کتب، تحقیقات کلاسی و پایانی طلاب و پایان نامه ها؛

۴- مشاوره آموزشی، تربیتی، پژوهشی فرهنگی تبلیغی به طلاب؛

۵- همکاری با کمیته های تخصصی و انجام وظایف محوله از جانب گروه.

ماده ۲۸: وظایف اختصاصی اساتید عضو گروه های سطوح عالی و دروس خارج؛

۱- انجام فعالیت های مرتبط با برنامه هدایت تحصیلی؛

۲- تدریس براساس موضوعات تعیین شده خصوصاً در فقه معاصر؛

۳- انجام فعالیت های پژوهشی متناسب با نیاز حوزه و طرح تحوّل.

ماده ۲۹: گروه های علمی - تربیتی واحدهای آموزشی و سطوح عالی و دروس خارج لازم

است حداقل در هر ماه یک جلسه برگزار نمایند و جلسات با حضور حداقل دوسوم

اعضای گروه، رسمیت دارد و مصوبات گروه با نصف به علاوه یک از کل اعضای

گروه، به تصویب می رسد.

ماده ۳۰: گروه های علمی - تربیتی واحدهای آموزشی و سطوح عالی و دروس خارج

می توانند در مباحث تخصصی خاص، اساتید و صاحب نظران خارج از گروه را،

جهت شرکت در جلسات گروه دعوت نمایند.

بخش ششم - تأمین حق الزحمه

ماده ۳۱: پرداخت حق الزحمه اعضای گروه های علمی - تربیتی واحدهای آموزشی:

الف: برابر آیین نامه پرداخت مساعدت ماهیانه، اساتید دروس تمام وقت و

۱. ماده ۱۵ مصوبه ۹۴۴ شورای عالی: وظایف اساتید عبارت است از: ۱. انجام وظایف محوله و تدریس بر اساس متون درسی و سرفصل های مصوب؛ ۲. ارشاد و تربیت اخلاقی و معنوی طلاب؛ ۳. اعلام نظر در خصوص متون درسی و سرفصل های مصوب؛ ۴. طراحی سؤالات و تصحیح اوراق؛ ۵. اخذ امتحان از طلاب در صورت لزوم؛ ۶. شرکت در دوره های آموزشی اساتید در صورت لزوم؛ ۷. مشارکت و حضور فعال در گروه آموزشی؛ ۸. ارائه مشاوره علمی به طلاب؛ ۹. راهنمایی و ارزیابی تحقیقات درسی طلاب.

نیمه وقت سطح یک، موظفند علاوه بر تدریس موظفی، روزانه یک ساعت و اساتید تمام وقت دروس سطح دو و سه، دو ساعت و نیمه وقت سطح دو و سه، یک ساعت جهت انجام امور آموزشی، پژوهشی و تربیتی در مدرسه اشتغال داشته باشند، لذا ساعات شرکت اساتید در جلسات گروه و ساعاتی که حسب مصوبات گروه، به امور آموزشی پژوهشی و تربیتی مدرسه اشتغال دارند، جزء ساعات مصوب حضور آنان در مدرسه محسوب می شود.

ب: اساتید ساعتی، در صورت حضور فعال در گروه، ساعات همکاری آن ها با گروه، حداکثر به مدت ۲۰ ساعت در ماه به ساعات تدریسشان اضافه می شود.
ج: حق الزحمه کارشناسان مدعو خارج از واحد آموزشی، توسط مسئول واحد آموزشی تأمین می شود.

ماده ۳۲: حق الزحمه اساتید گروه های علمی - تربیتی سطوح عالی و دروس خارج و مراکز تخصصی و مؤسسات آموزش عالی:
حق الزحمه گروه های علمی - تربیتی سطوح عالی و دروس خارج حوزه علمیه قم و مراکز تخصصی و مؤسسات آموزش عالی براساس آیین نامه ای که توسط معاونت آموزش حوزه های علمیه تدوین و به تأیید مدیر حوزه های علمیه می رسد پرداخت می شود.

بخش هفتم - برگزاری گردهمایی های گروه های علمی - تربیتی

الف: واحدهای آموزشی؛

ماده ۳۳: گردهمایی های گروه ها متشکل از اعضای گروه های علمی - تربیتی واحدهای آموزشی، کارشناسان و صاحب نظران به شرح ذیل برگزار می شود.

الف: گردهمایی اعضای گروه های علمی - تربیتی واحدهای آموزشی هر استان حداقل در هر سال یک مرتبه؛

ب: گردهمایی مدیران گروه های علمی - تربیتی واحدهای آموزشی هر استان حداقل یک یا دو مرتبه در سال؛

ج: نشست مشترک تخصصی تعدادی از مدیران گروه‌های علمی - تربیتی کلیه استان‌ها در سال؛

ب: سطوح عالی و دروس خارج؛

گردهمایی مدیران گروه‌های علمی - تربیتی دو بار در سال برگزار می‌شود و گردهمایی کلیه اعضای گروه‌های علمی و تربیتی یک بار در سال برگزار می‌شود. ماده ۳۴: آیین‌نامه اجرایی نحوه برگزاری و اهداف گردهمایی‌های فوق‌الذکر، توسط معاونت آموزش تدوین می‌شود و به استحضار مدیر محترم حوزه‌های علمیه می‌رسد.

ماده ۳۵: در راستای تقویت و ارتقای سطح کیفی فعالیت گروه‌های علمی - تربیتی، دستورالعمل اجرایی ارزیابی عملکرد گروه‌های علمی - تربیتی، توسط معاونت آموزش تدوین می‌شود و سالانه گروه‌های علمی - تربیتی حسب مورد توسط مدیریت‌های استانی و معاونت سطوح عالی و خارج، مورد نظارت و ارزیابی لازم قرار می‌گیرند.